
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

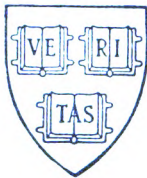
<https://books.google.com>

WIDENER LIBRARY

HX 58U4 B

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Ե Զ Ո Վ Բ Ո Ս

Ն Ա Մ

ՄԻՍԱԼԿԻԻ ՖԵՅԼԵՍՕՖԸՆ

ԹԵՐՃԻՄԵՅԻ ՀԱԼԻ

Իշթէ է՛յ աթֆալը նէվրէսիտէկեան
Մուալլիմ Եզովբոս սիզլէրի հէման
Մէքթէպը իւրֆանէ իթմէտէ տավէթ
Սիզէ Թալիմ իթմէք իչիւն քէմալէթ:

Իւտէպայի միւթէգատիմիյնտէն էքսէրիսի պէնիյի պէշէրին ահվալինի կիւզէլճէ թէտգըզ ու թէմեիզ իտուպ բէք չօգ նասիհաթլար իլէ անլէրին հալլէրինի ըսլահէ չալըշմըշլար իսէ տէ, Եզովբոսըն գուվվէյի ազլիյէսի մէրգուաման աւլիմլէրին մավէֆգընտա օլուպ, ինսանլարըն հիւսնի ախլագընա տայըր էօյլէ միւֆիտ վէ միւէս սիր գանուկար վազ իյլէտի քի, քէնտինտէն էվէլ օլանլարը գաթ պէ գաթ թէգատտիւմ իթմիշ օլտու. զիրա Եզովբոս պէնիյի պէշէրի սէմթի ֆազիլէթէ սէվգ իթմէք իչիւն էօյլէ ինճէտէն ինճէ մանալէրէ, վէ պիր թագըմ հէքեայաթը ֆէվգէլատէյէ միւրաճաաթ իթմէյուպ, իլլա հայվանը նաթըգ օլան ինսանլարը՝ ազլ ու ֆիքիրտէն պիպէհրէ հայվանաթը զայրի

նախըզանըն վասֆ ու էմսալլէրի իլէ իգնա , վէ պիր չօգ սատէ մէսէլլէր իլէ սահէյի ինսանիյէ- թէ իլգա իթմէք իսթէմիշ իտի քի , պու սու- րէթլէ եզովրոս քէնտի թէրճիմէյի հալինի ա- տէթա պիր մէտէնիյէթ վէ Ֆազիլէթ նիւմիւնէ- սի մէգամընտա հէր քէսէ իպրազ , վէ քէնտու- սինին նէ տէրէճէ ալիմ վէ Ֆազըլ պիր զաթը մէարիֆսիմաթ օլտուղունու Ֆիիլէն իսպաթ իթ- մէքլէ , պէ հագգէն ասընտա պուլունան Ֆէյ- լէսօֆլարըն մավէֆգընտա սայըլսա սէզա տըր :

Եզովրոս Փուիգիյա (*) էյալէթ ինին Ամիրի- յօն նամ շէհրինտէ թէվէլլիւտ իտուպ գատէրի իգթիզասընճա հալի էսարէթտէ պէօյիւտի . Ֆէ- լաթուն Ֆէյլէսօֆըն (Կօրկիյաս) տէնիլէն քիթա- պընտա զիքը իթմիշ օլտուղու (թապիյաթ վէ գանուն չօգ տէֆա եէքտիկէրինէ մուխալիֆ տիրլէր) տէտիյի հիքմէթամիզ սէօզ , եզովրոսըն հալ ու մէվգըսընա բէք միւթապըզ տիւշմիւշ տիր . զիրա թապիաթ եզովրոսա կիւզէլ պիր ճան , վէ պիր էֆքեարը սէրպէսթիյէ իհսան իթ .

(*) Փուիգիյա Էնկիւրի իլէ ըստամայօլ արասընտա պէօյիք պիր էյալէթ օլուպ պիր չօգ շէհրլէրէ հիւքմ իտէր իտի , Աթ- րիյօն տախի մէգքիւր շէհրլէրտէն պիրի իտի քի հագրէթի իտ- տէն 600 սէնէ մուգատտէմ եզովրոս շէհրի մէգքիւրտէ Սէվէլլիտ իթտի . Ֆիլ հագրգա մէրգում Ֆիրումայէտէն կէլսէ վէ ատէթա էսիր տօղմուշ իտի իսէտէ հէր տիւրլիւ մէշագաթը պիլ իխթիյաթ Աթինայէ կիտէրէք Ֆէյլէսօֆուգ իլմինին մանէվի ճիհէթինի պիթթահսիլ , կիւյա հայվանաթըն տիհանընտան սէօյլէրէք իշպու մէսէլլէրի գալէմէ ալմաղըլա իտէպայի Եունանիյէ միյա- նընտա աէրէճէյի նիհայէտէ քէսպը շէօհրէթ իթմիշ իտի .

միշտ իտի իսէ տէ, գանուն, մերգումը աստի պիր հալ-տէ, եանի էսարէթ իչինէ գոյմուշ իտի . կերչի գատեր մերգումը թունտան թունա ամթարագ իղաճ իթմիշ իտի իսէ տէ, պունույլա պերապեր չէ. քտիյի նէվպէնէվ միհնէթլէր, մոււմսիլէյհի սա-լիք օլտուղու մէսլէքտէն ուտուլ իտէմէմիչլէր իտի:

Եզովբոսըն պու հալի եէս իշթիմալի կիւյա քէնտինէ քեաֆի տէյիլմիշ կիպի, էչքեալը տախի օլ տէրէճէ չիրքին վէ տէհչէթլիւ իտի քի, տիւն-եատէ պէօյլէ պիր պէտ սուրէթ ատէմ տօղմա-մըշ տէնսէ միւպալաղա իտիլմիշ օլմազ, չէօյլէ քի գաֆասը սիվրի, պուրնու եասը, պօյու պօյ-նու գըսսա, տուտագլարը գալըն, վէ զէնկի կի-պի սիյահ օլմաղըլա՝ մահզա պու սէպէպլէ Ե-զովբոս (էթիօբս) եանի հապէչի (*) թէսմիյէ օ-լունտուգտան մատէ գարնը ատէթա տըշարը տիւշմիւշ օլտուղու կիպի սըրթընտա տախի միւ-քէմմէլ պիր գանպուր պուլունմագտա իտի . մերգումըն պու պէտ չէհրէսինէ իլավէ օլարագ կերէք բերէլիյինտէն վէ կերէք սէսինին պիչիմ-սիզլիյինտէն սէօյլէտիյի սէօզլէր ատէթա անլա-շըլմազ տէրէճէտէ իտի :

Իշթէ պիչարէ Եզովբոսըն պու թապիլի նօգ-սանիյէթի պուլունտուղու հալ ու մէվգըյա մի-նասիպ տիւշմիւշ օլմաղըլա, քէնտի սահիպլէրինէ

(*) Եզովբոսըն էպէվէյի Հապէշ մէմալիքինտէն սաթըն ա-լընմըշ քէօլէլէր օլուպ . Թապիյի քէնտիսի տախի անլէրին սա-հիպի պուլունան քիմսէնին էսիրի սալըլմագտա իտի .

նէ կէօնա խըտմէթ իտէպիլմիշ օլտուղու անլա-
շըլըր . ֆիլ հագըգա մէրգում հէր նէ գատար
սուրէթը զահիրէտէ պէտ չէհրէ , վէ հիւսնիւ
սուրէթտէն պիպէհրէ իտի իսէ տէ , պաթընէն
օլ տէրէճէ ալիմ ֆէթին , ֆաղըլ վէ քեամիլ
պիր զաթ իտի քի , էն միւշկիւլ մուլամմալէրի տախի
գուվէյի ագլիյէսի սայէսինտէ սուհուլէթլէ
հալլ իտէր իտի :

ԵԶՈՎՐՈՍՐՆ ՆԱԳԳՐՆԱ ՕԼԱՆ ՊԻՒՀԹԱՆ

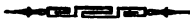
Եզովբոսըն պու թապիյի նօգսանիյէթինի է-
ֆէնտիսի կէօրէրէք էվճէ խըտմէթլէրտէ թէճ-
վիզ իթմէյուպ , մէրգումը չիֆթ սիւրմէք իչիւն
քէնտի թարլասընա կէօնտէրտի , Եզովբոս թար-
լայա վարընճա տիկէր ընճպէրլէրի հայրէթտէ
պըրագաճագ սուրէթտէ ճանու կէօնիւլտէն չա-
լըճմայա պաշլատը , պիր կիւն էֆէնտիսի քէնտի
սէյֆիյէսինէ կիթմիշ օլմաղըլա պաղչէպանլար-
տան պիրի մուլախլէյհէ պիր սէպէթ ինճիր հէ-
տիյէ իթտի քի , մէրգում տախի մէմնուլիյէթլէ
գապուլ իսուպ (Ագաթօբոս) նամուշաղընա թէս-
լիմ իտէրէք համամտան չըգտըգտան սօնրա հու-
ղուրունա կէթիրմէսինի էմր իթտի , պու արա
Եզովբոս պիր իշ զըմմըյըլա խանէյէ կէօնտէրիլ-
միշ իտի քի , մէրգում Ագաթօբոս պունը այնի
ֆըրսաթ ատտ իտէրէք գաբու եօլտաշարընըն
պիրինէ « կէլ շու ինճիրի պիզ եէյէլիմտէ Եզով-
բոսըն իւզէրինէ պըրագալըմ , մէրգում հիշ պիր

ճիհէթլէ թէպրիյէյի զիմէթ իտէմէյուպ ճէզա-
յա չարբըլաճաղը շիւպհէսիզ տիր » տէյերէք՝
արգատաշընը գանտըրտը , վէ հէր պիր ինճիր
թանէլէրինի եէտիքլէրինտէ , « վայ հալինէ Ե-
զովբոս » տէյուպ կիւլէրլէր իտի :

Էֆէնտիսի համամտան չըգուպ ինճիրի իս-
թէտիյինտէ , Եզովբոսըն չալըպ եէմիշ օլտուղու-
նու տույունճա տէրէճէյի նիհայէտէ հիտէթլէ-
նէրէք հէման մէրգումը հուզուրունա ճէլպ , վէ
« սէֆիլ մէլուն պանա այրտ օլան ինճիրլէրի եէ-
մէյէ նա՞սըլ ճիւրաթ իթտին » տէյերէք թէհ-
տիտէ պաշլատը :

Եզովբոս վուգույի հալի տէրան անլատը իսէ
տէ , չի ֆայիտէքի քէնտուսինի միւտաֆաա ի-
տէճէք պիր սէօզ պուլամայուպ , վէ մէրգուման
ուշագլարըն շէհատէթի իլէ մահքիւմ օլաճաղը-
նը վէ պու մինասիպէթլէ ֆէնա հալտէ տայագ
եէյէճէյինի ֆէհմ իտէրէք հէման էֆէնտիսինին
այաղընա գաբանտը , վէ պիր միւտտէթ քէն-
տիսինէ միւսա՛ատէ պույուրմասընը ըէճա իթ-
մէքլէ տէրագապ մաթպախա գօշարագ պիր
մըգտար ըլըճագ սու ալըպ էֆէնտիսինին հու-
զուրունա կէթիրտի , վէ բարմաղընը պօղազընա
սալտըրարագ գայ իտինճէ եալընըզ իչտիյի սա-
տէ սու չըգտը . զիրա պիչարէ օլ անէ գատար
հիչ պիր շէյ եէմէմիշ իտի , վէ քէնտինի իթ-
համ իտէն տիւշմէնլէրին տախի քէնտի եաբաղը
կիպի եաբմալարընը էմը իթմէսի իչին էֆէնտի-
սինէ ըէճա իթտի :

Եզովբոսըն էֆէնտիսի մէրգումըն շու ագիւանէ թէտպիլինի թահսին իթմէքլէ մէրգուման ուշագլարա սըճագ սու իչիրտիւպ գայ իթտիրինճէ հէման ետիլքլէրի ինճիրլէրի քեամիլէն իսթիֆրաղ իտէրէք պու սուրէթլէ իրթիքեապ իթմիշ օլտուգլարը մէզմոււմ հալ մէյտանէ չըգտը վէ Եզովբոսըն տիւշար օլաճաղը տայագ ճէզասընա քէնտիլէրի միւսթահագ օլմաղըլա « էլ իչին գույու գազան քէնտի տիւշէր » տարպը մէսէլինի քէնտի նէֆսլէրինտէ թէճրիւպէ իթմիշ օլտուլար :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ՄԻՍԱՖԻՐ ԲԵՐՎԷՐԼԻՑԻ

Ֆէրտասը կիւն Եզովբոս եինէ միւթատը իւզրէ թարլատա չիֆթ սիւրմէյէ պաշլատը . օլ կիւն (Արտէմիս) (*) նամ իլահէնին պըրահիմլէրինտէն պազըլարը սէյեահաթա չըգըպ եօլու ղայպ իթմիշ օլտուգլարընտան էօթէ պէրի պիր չօգ տօլաշտըգտան սօնրա Եզովբոսա թէսատիւֆ իտէրէք « աման պիրատէր (Տիոսըն) (**) աշգընա

(*) (Արտէմիս) նամ իլահէ գէմանը մագիտէ (անահիտ) Եամըլըլա էրմէնի միլլէթիին իլահէսի օլտուգտան մատէ թէքմիլ անատօլ ճիհէթիին համիյէսի ատտ օլունմաղըլա, պու մինասիպէթլէ մէրսումէ բուճըն պըրահիմլէրի Եզովբոստան թագիմու թէքրիմ օլունտուպար :

(**) Էզմինէյի մագիյէտէ (Տիյօս) վէ եախօտ (Արամագ) տէնիլէն իլահ թէքմիլ իլահլարըն մուազգամ պիր բէտէրի, եանի « հաշա սիւմէ հաշա » եէրին վէ կէօյիւն խալիգի պուլունան ճէնապը վաճիպ էլ վուճուտ հագրէթլէրի կիպի խալգտան բէրէս. թիշ գըլընմագտա իտի :

օլտուն շէհրին եօլունու պիզէ կէօսլթէր տէյու մէրգումմա բէճա իթտիքլէրինտէ , օլ տալտի տէրագապ մէրգումմանը պիր աղաճ կէօլկէսլինտէ օթուրտուպ էլինտէն կէլտիյի գատար իքրամ իթտի , վէ պիր մրգտար ըահաթ իթտիրտիքտէն սօնրա քէմալի թագիմու հիւրմէթլէ էօնլէրինէ տիւշիւպ շէհրին եօլունու իրայէ իթտի . մէրգումման պըրահիմլէր եզէվրոսըն շու միսաֆիր բէրվէրլիյինտէն մէմնուն օլուպ հէման էլլէրինի սէմայէ գալտըրարագ մէրգումըն ըէֆահը հալի իշիւն ճէնապը հագտան իսթիրհամ իթտիլէր . եզովրոս կէրէք հէվանըն սըքլէթինտէն , վէ կէրէք եօլուն ուզունյուղունտան ղայէթ եօրղուն օլմաղըլա թարլայա տէօնէր տէօնմէզ հէման եաթըպ ույուեա գալտը , վէ ըիւյասընտա կէօրտիւ քի պախթ քէնտիսինէ թէգարրուպ իտէրէք տիլինի աչտը , վէ ագիլանէ մէսէլլէր սէօյլէմէյէ պիր գուտրէթը վէֆգէլատէ պախշ իթտի . եզովրոս ույանտըղընտա « ահ նէ թաթլու պիր ույգու շէքմիշիմ , վէ նէ կիւզէլ պիր ըիւյա կէօրտիւմ իշթէ քէմալի սուհուլէթ իլէ լագըրտը իտէպիլիօրում , ճէնապը գատիրի մութլապ շու ղարիպ քիմսէլէրէ իթտիյիմ էյլիյէ միւքեաֆաթէն տիլիմին պաղընը շէօզէրէք պու աճիզ գուլունը իհեա իյլէտի , էվէթ հիշ շիւպհէմ եօգ քի տիւնեատէ հէր քէս էքտիյինի պիշէճէք տիր » տէյէրէք միւթէսէլլի օլտու , վէ քէմալի մէմնունիյէթինտէն նաշի պիր գաթ տահա ճան ու տիլտէն չալըշմայա պաշլատը :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ՍԱԹԸԼՄԱՍԸ

Պիր կիւն սէյֆիյէնին միւտիւրի պուլունան Ձէնաս նամ քիմնէ էսիրլէրին նասըլ չալըլտըզ-
լարընը թէֆթիշ իթմէք զըմըլըլա թարլայա
կէլմիշ իտի . մէրգում՝ իշնիլէրտէն պիրինին չա-
լըլմատըղընը կէօրտիւքտէ հէման պիչարէնին իւ-
զէրինէ հիւճիւմ պիրլէ խայընճասընա տէօյմէյէ
պաչլատը . Եզովբոս զէնասըն պու մէրհամէթսիզ-
լիյինտէն միւթէէսսիր օլարագ՝ մէրգումա խի-
թապէն « Եահու սանա զէրրէ գատար զարարը
օլմայան շու պիչարէյի պէօյլէ պիլա ինսաֆ տէօյ-
մէյէ նէ՞ հագգընըզ վար , տօղրուսու պու նա-
պէճա հարաքէթինիզի էֆէնտիմիզէ խապէր վի-
րէճէյիմ » տէտի . Ձէնաս Եզովբոսըն ճիւրաթ-
իթմիշ օլտուղու սէօզլէրի իշիտինճէ վէֆգէլա-
տէ թաաճիւպ իթտի , վէ քէնտի քէնտինէ սէօյ-
լէնէրէք « մատէմքի մէմուլին ղայրի օլարագ Ե-
զովբոսըն տիլի աչըլտը . տէմէք օլուր քի պէնիմ
տէ արթըզ իշիմ պիթտի , զիրա մէրգումէլպէթ-
տէ Եաբտըղըմ շէյլէրի էֆէնտիմիզէ խապէր
վիրէճէք տիր , իմտի լագըմ կէլիր քի Եզովբոս-
տան էվէլէֆէնտի իլէ կէօրիւշիւպ մէրգումըլ իթ-
համ իթմէքլէ պուրատան տէֆ իթտիրմէլիյիմ »
տէյուպ գարարընը վիրտի :

Ձէնաս պու էֆքեար իլէ շէհիրէ ավտէթ ի-
տուպ , վէ սիմասընտա պիր ասարը մահզունիյէթ
օլտուղու հարտէ էֆէնտիսինի սէլամլատը . մու-
մաիլէյհ մէրգումըն մահզունիյէթինին սէպէպի-

նի սիււալ իթտիքտէ , զէնաս ճէվապ վիրուպ « է-
ֆէնտիմ խանէնիզտէ վէֆգէլատէ վէ տէհչէթլիւ
պիր հալ զուհուր իթտի . շէօյլէքի պունճա վա-
գըթտան պէրու ատէթա տիլսիզ օլան եզովբոս
սիզտէն վէ պէնտէնիզտէն զիյատէ Ֆասիհ լա-
գըրտը իտէպիլմէքտէ , վէ պու հալ իսէ պէնճէ
էյի մանա տէյիլ տիր » տէտի , էֆէնտիսի զէ-
նասըն պու սէօզիւնէ թաաճիւպ իտէրէք , վէ
տարղընլըգլա « սէսինի քէս՝ սէն մէկէր պու հալի
վէֆգէլատէ պիր շէյմի զանն իտէյօրսուն » տէտի :

Չէնաս տէֆաէն քէմալէ աղազ պիրլէ « աման
էֆէնտիմ նէ տէյօրսունուզ , եզովբոսըն կէրէք
պէնտէնիզէ վէ կէրէք զաթը ալինիզէ իթմիշ օլ-
տուղու հագարաթը սիւքիւթ իլէ կէչտիմ , մէր-
գումըն ճիւրաթ իթմիշ օլտուղու քիւֆրու հա-
գարաթը լիսանըմա ալմայա ճէսարէթ իտէմէյօ-
րում » տէյինճէ , էֆէնտի Չէնասըն պու սէօզ-
լէրինի պիլա թէֆթիշ ու թէճէսսիւս թէսլիմ ի-
տէրէք սօն տէրէճէ հիտէթլէնտի , վէ « վայ էօյ-
լէմի . էօյլէ իսէ Չէնաս օլ մէլունը սանա իհալէ
իտէրիմ , իսթէր սաթ իսթէր պիրինէ պաղըչլա
վէլհասըլ նէ եաբարսան եաբ » տէյէրէք Չէնասէ
մէզունիյէթը քեամիլէ իթա իյլէտի :

Չէնաս պէօյլէճէ միւսթագիլանէ եզովբոսս
սահիպ օլտուգտա՝ պունտան պէօյլէ հայաթ ու
մէմաթը քէնտի եէտինտէ օլտուղունու մէրգու-
մա իյմա իթտի , վէ եզովբոս տախի « քէյֆին
նասըլ իսթէրսէն էօյլէ եաբապիլիրսին » տէյէ-
րէք սիւքիւթ իթմիշ իքէն , պու արա պազը հայ-

վանաթ սաթըն ալմագ իչիւն թիւճճարըն պիրի մահալի մէզքիւրէ կէլէրէք Ջենասէ , « սաթլըգ հայվանլարըն վար մը տըր » տէյու սիւալ իթտի վէ օլ տախի « հայվանըմ եօգ լաքին սաթլըգ պիր էսիրիմ վար իսթէրսէն անը ալապիլիրսին » տէյէրէք Եզովբոսը թիւճճարը մէրգուճա թագտիմ իտինճէ , թիւճճար Եզովբոսըն հալու հէյէթինի սարագայէ ալըպ վէ կիւլէրէք « պու պիչիմսիզ վէ գավանօս գըլըգըլը մախլիւգը նէրէտէն պուլմուշարն » տէտի , աղաճ քիւթիւյիւմիտիր ինսան մըտըր , տօղրուսու էկէր սէսինի իչիթմիշ օլմասա իտիմ ատէթա իչի թօբրազ տօլու պիր թուլում զանն իտէճէքտիմ . պու պիչիմսիզ հէրիֆի կէօսթէրմէք իչին մի պէնի եօլումտան ալը գօյտուն » տէյուպ , հէման եօլունա տէվամ իթմէք իւզրէ իքէն , Եզովբոս մէրգումըն արգասը սըրա գօշարագ ազըճըգ էյլէնմէսինի ըէճա իթտի իսէ տէ , թիւճճար հիտէթլէնէրէք « տէֆ օլ պէամախլիւք » տէյուպ պիչարէ Եզովբոսը գովտու , Եզովբոս իսէ մէրգումըն հիտէթինէ էհէմմիյէթ վիրմէյէրէք , սէն պէնի սաթըն ալ վէ ինանքի ասլա բէչիման օլմայաճագսըն , զիրա պէն սանա էօյլէ կիւզէլ խըրոմէթ իտէճէյիմ քի թաաճիւպտէ գալաճագսըն » տէտի , թիւճճար մէրգումըն եիւզիւնէ պագարագ « սէնին կիպի պիչիմսիզ պիր հէրիֆին պանա նէ ֆայիտէսի օլապիլիր , հաթտա սէնին եիւզիւնի կէօրէնլէր հէմ գօրգար վէ հէմտէ նէֆրէթ իտէրլէր » տէտի , Եզովբոս մէրգումա ճէվապէն « մասազուր պույուրուն է-

Ֆէնտի, էկէր խանէնիզտէ եարամազ վէ եանղազ չօճուգլար վար իսէ պէնի անլէրէ կէօսթէր քի գօրգուլարընտան պիր տահա եարամազըրգ իտէ-մէզլէր » տէտիյինտէ, թիւճճար մէրգումըն պու սէօզիւնտէն մահզուգ օլարագ զայէթ տուն պիր Ֆիյաթլէ եզուլբոսը սաթըն ալըպ արգասընա գաթտը վէ խանէսինէ ավտէթ իթտի :

Ֆիլ հագըգա մէրգումըն իքի ուֆագ չօճուգլարը եզուլբոսը կէօրտիւքլէրինտէ գօրգուլարընտան աղլամայա պաշլատըրգլարընը եզուլբոս կէօրիւպ էֆէնտիսինէ « կէօրտիւնիւզմի էֆէնտի իշթէ սէօզիւմիւն իճրասընտա պուլունապիլտիմ զիրա չօճուգլար պէնտէն գօրգուլար պաշլատըլար » տէտի . վէ թիւճճար տախի կիւլէրէք տիկէր խատէմէլէրի սէլամլամասընը էմր իթտի քի անլէր տախի եզուլբոսը կէօրիւպ թաաճիւպ իլէ պիրի պիրլէրինէ « էֆէնտիմիզ պու տէհշէթլիւ մախլիւգը խանէսինէ կէթիրտիյինէ չօգ եանըլտը . զիրա մութլագա պու էվին իշինտէ պիր պէտ պախտըրգ զուհուր իտէճէք տիր » տիմէքտէ իտիլէր :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ԳՈՒՎՎԷՑԻ ԱԳԼԻՑԷՍԻ

Պիր գաչ կիւնտէն մէրգում թիւճճար Անատօլ ճիհէթինէ կիտէճէք օլմաղըլա, խըտմէթքեարլէրինէ եիւքլէրի պաղլամայա վէ իրթէսի կիւնի եօլա չըգմագլըղա հագըր պուլունմալէրինի էմր իթտի . անլէր տախի հէր պիր շէյի հագըր իտուպ կէօթիւրիւլէճէք եիւքլէրի տախի իշէ-

րինտէ բայլաշտըլար . Եզովբօս ալիլ վիճուտ օլ-
մասը մինասիպէթի իլէ քէնտիսինէ խաֆիֆճէ
պիր եիւք վէրմէլէրինի ըէճա իթտի , վէ ըէֆիգ-
լէրի տախի հանկը շէյի իսթէրսէ անը ալմասընը
քէնտի ըէյինէ իհալէ իթտիլէր . Եզովբօս էօթէ
պէրի կէօզ կէզտիրուպ եիւքլէրի թէֆթիշ իթ-
տիքտէն սօնրա էթմէք չուվալընը քէնտիսինէ
վիրմէլէրինի ըէճա իթտի քի , մէգքիւր չուվալ
լքի քիշիլիք եիւք օլմաղըլա ըէֆիգլէրի մէրգու-
մըն շու ահմագըղընա թաաճիւպ իտուպ կիւլմէ-
յէ պաշլատըլար . հէր նէ հալ իսէ Եզովբօս էթ-
մէք չուվալընը եիւքլէնիպ , վէ սըգլէթինէ թա-
համիւլ իտէմէյէրէք իքի ատըմտա պիր էօթէ
պէրի եուվարլանըպ տուրուր իտի . թիւճճար Ե-
զովբօսըն սըրթընտաքի եիւքիւն սըգլէթինի , վէ
մէրգումըն ճան ու կէօնիւլտէն չալըշտըղընը կէօ-
րէրէք մէմնուն օլտու , վէ քէնտու քէնտույէ
« տօղրուսը պու ատէմ պահասընը չըգարտը ,
ատէթա պիր պէյկիր կիպի չալըշըյօր » տիմէք-
տէ իտի :

Գօնագ իթտիքլէրինտէ Եզովբօսա էթմէք տա-
ղըթմասը էմը օլունուպ , մէրգում տախի սըր-
թընտաքի չուվալտա պուլունան էթմէքլէրին եա-
րըսընը ըէֆիգլէրինէ տաղըթմասըլա չուվալըն
սըգլէթի եարըյա թէնէզգիւլ իթտի . ագշամ օլ-
լունճա Եզովբօս թէքրար արգատաշարընա էթ-
մէք տաղըտուպ , պու սուրէթլէ եիւքի օլ տէ-
րէճէ խաֆիֆլէնտի քի արթըգ քէմալի սուհու-
լէթլէ եիւրիւմէյէ պաշլատը . ըէֆիգլէրի իսէ

Երևելքներինն այլթընտա էգիլէրէք հէր ան իս-
թիհզալէրինէ միւճիւկ օլան պու աճալ աճայիպ
ատէմին չիըքինլիյինէ նիսպէթէն մալիք օլտուղու
գուվլէյի ագլիյէսինի թէֆէքքիւր իտէրէք
թաաճիւկ իթմէքտէ իտիլէր :

ԵՁՈՎՐՈՍԸՆ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՖԱ ՍԱԹԸԼՄԱՍԸ

Թաճիրի մէրգում մահալի մագսուտէ էրի-
չինճէ մայէթինտէ պուլունան քէօլէլէրին բէք
չօղունու զայէթ տօլկուն Ֆիյաթ իլէ սաթըպ եա-
նընտա իւչ քիչի գալտը քի պունլարտան պիրի
եազըճը վէ տիկէրի խանէնտէ , վէ օլ պիրի տա-
խի Եզովբոս իտի . թիւճճարըն ահուպպասընտան
օլան պիր զաթ պու իւչ քէօլէյի տախի տօլկուն
Ֆիյաթ իլէ սաթմասը իչիւն Սուսամ ատասընա
կէօթիւրմէսինի նասիհաթ իթմիչ օլմաղըլա , մէր-
գում տախի հէման ճէզիրէյի մէզքիւրէյէ վա-
սըլ օլուպ , եազըճը իլէ խանէնտէյէ կիւզէլ էլ-
պիսէլէր կիյինտիրուպ բազարա չըգարտը , լաքին
Եզովբոսըն վիճուտինէ ույար էլպիսէ պուլամա-
տըղընտան մէրգումա գըլտան մամուլ չուվալ կի-
պի պիր շէյ կիյտիրտի քի արթըգ պիւսպիւթիւն
պիչիմսիզ վէ աճալ աճայիպ պիր հալ քէսպ իթ-
տի . Եզովբոսըն շու հալինի կէօրէնլէր , « պու
պիչիմսիզ մախիւգ հիչ պիր իչէ եարամատըգ-
տան պաչգա • պիր քէօլէլէրին գըյմէթլէրինէ
տախի սէքթէ վիրսէ կէրէք տիր » տէրլէր իտի .
Եզովբոս պէօյլէճէ ճիւմլէնին սարագալէրինէ սի-

բէր օլտուղունա ասլա ֆիթուր իթմէյուպ , տա-
յիմա տէօրտ եանընը միւտագըգանէ թէֆթիշ
խտէր տուրուր իտի :

Սիսամ՝ ճէգիրէսի սաքինլէրինտէն (Գըսան-
թօս) նամ ֆէյլէսօֆ պիր կիւն բազարէ կէլէ-
րէք եզովբոսը մէգքիւր կիլինմիշ գուշանմըշ իքի
նէֆէր քէօլէլէրին ըէֆագաթընտա կէօրիւպ ,
քէնտու քէնտույէ շու պիչիմնիզ հէրիֆ պուն-
լարըն ըէֆագաթընտա պուլունտուգճա օպիրլէ-
րինին հիւսնի սուրէթլէրինի տահա զիեատէ բար-
լագ կէօսթէրէճէք տիր » տէյուպ , սահիպլէրի-
նին իշկիւզարլըղընա թաաճիւպ իթմէքլէ մէր-
գումանէ եագլաշուպ վէ էվէլա խանէնտէյէ
«գանղը տիյարտէնսին վէ նէ իշ եաբմագ պիլիր-
սին » տէյու սուալ իթտի . մէրգում տախի «Գայ-
սէրլիյիմ՝ վէ հէր պիր շէյի եաբմագ պիլիրիմ՝
տէյինճէ , եզովբոս սըրբտարագ կիւլմէյէ պաշ-
լատը . Գսանթօսըն ըէֆագաթընտա պուլունան
թալէպէլէր եզովբոսըն պէօյլէ տիշլէրինի սըրբ-
տարագ կիւլտիւյիւնի վէ կիւլտիւքճէ աէհշէթլիւ
պիր հալ քէսպ իթտիլինի կէօրտիւքլէրինտէ հէր
պիրի պիրէր թահգիրամիզ սէօզլէր իլէ մէրգու-
մը սարագայէ ալըպ էյլէնմէյէ պաշլատըլար .
վէ իշլէրինտէն պիրի տախի եզովբոսըն եանընա
եագլաշարագ զէվգլէնիպ , նիչիւն կիւլտիւյիւնի
սուալ իթտի . եզովբոս տախի մէրգումա ճէվա-
պէն «տէֆ օլ եանըմտան տէնիզ գօյունու » աէ-
յինճէ , թալէպէ ութանտըղընտան գըզարարագ
պըրագըպ կիթտի :

Քսանթոս խանէնտէ օլան քէօլէնին Ֆիյա-
թընը թիւճճարա սօրուպ, վէ օլ տախի « պին
ղուրուշ տըր » տէյինճէ, « բահայը տըր » տէյէ-
րէք եազըճըլըգ իտէն քէօլէյէ խիթապէն «նէ-
րէլիսին վէ նէ իշ եաբարսըն» տէյու սիւալ իթ-
տի, վէ մէրգում տախի « Լիւտիյա շէհրինտէն
իմ վէ հէր պիր իշի եաբապիլիբիմ » տէտիյին-
տէ, Եզովրոս թէքրար կիւլմէյէ պաշլատը . Ֆա-
գաթ թալէպէլէր արգատաշլարը պուլունան զա-
թըն ալմըշ օլտուղու ճէվապը պիլտիքլէրինտէն
Եզովրոսա կիւլտիւյիւնին սէպէպինի սօրմայա
ճէսարէթ իտէմէտիլէր :

Քսանթոս եազըճընըն Ֆիյաթընը տախի
թիւճճարա սօրուպ վէ օլ տախի Ֆահիշ պիր
Ֆիյաթ իսթէտիյինտէ ճանը սըգըլարագ մէր-
գումմանըն եանլարընտան ալըպ եիւրիւյիւ վիր-
մէքտէ իքէն թալէպէլէր «քէօլէլէրի պէյէնմէ-
տինիզ մի» տէյու սօրտուլար, վէ մէրգում տա-
խի «պիլ աքիս չօգ պէյէնտիմ», լաքին տօղրու-
սու պիր քէօլէ իշին տէ օ գատար ագճէ վէրի-
լէմէզ » տէտի . թալէպէլէր տախի « էօյլէ իսէ
շու պէտ շէհրէ հէրիֆի սաթըն ալընըզ, զիրա
շիւպհէ եօգ քի պու տախի անլէր գատար սիզէ
խըտմէթ իտէպիլիր օլտուգտան մաատէ էլպէթ
Ֆիյաթը տախի ուճուզ օլմայը տըր . վէ էկէր
արզու իտէրսէնիզ ագճէսինի պիզ թէտիյէ իտէ-
լիմ » տէտիքլէրինտէ, Քսանթոս մէրգումմանէ
ճէվապէն «հայըր սիզին ագճէնիզլէ քէօլէ սա-
հիպի օլմագըլըր գապուլ իտէմէմ, վէ պուճտան

գաթի նազար զէվճէմ զայնթ թիթիզ պիր գատրն օլմադըլա պու չիրքին հերիֆի հիչ պեր վէչհ իլէ գապուլ իթմէյէճէյի շիւպհէսիզ տիր տէյինճէ , անլէր տախի «կէօսթէրտիյինիզ սէպէպ իչպու քէօլէյի սաթըն ալմագըլղընըզ մանի օլամագ , զիրա գատրն , թայիֆէսինին սէօլլէրինէ էհէմմիյէթ . վէ ըէյլէրինէ իթաաթ օլունմագ տէնիլէն տարպը մէսէլ էլպէթ խաթըր նըչանընըզ օլմալըտըր » տէտիլէր :

Քսանթոս մէրգուամանըն սէօզիւնի թէսլիմ պիրլէ , « հէլէ ագճէյի վիրմէտէն պիր թէֆթիլ իտէլիմ » տէյէրէք էզովբոսա եագըլաշտը , վէ « նիչին մահզուն տուրույօրսուն մէսրուր օլսանա » տէտի , էզովբոս « մահզունիյէթիմի իպրագ իտէր նէ հալ կէօրտիւնիւզ » տէյինճէ , ճիւմլէսի մէրգումըն պու թէրպիյէլի ճէվապընը թահսին իթտիլէր . Քսանթոս թէքրար մէրգուամա խիթապէն « նէրէտէնսին » տէյինճէ , « պէն Ջէնկիյիմ » տէյու ճէվապ վէրտի էզովբոս . Քսանթոս տախի , « պէնիմ սօրտուղում օ մատտէ տէյիլ , անճագ գանղը տիյարտէն օլտուղունու պիլմէք իսթէրիմ » տէտի . էզովբոս « պէն վալիտէմտէն օլմուշում » տէյու ճէվապ վիրտի , « հայրը ճանըմ պէն անը պիլմէք իսթէմէմ , նէրէտէ տօղմուշ օլտուղունու սօրույօրում » տէյինճէ , էզովբոս « տօղրուսու մուսանտարատամը ավլուտամը վէլհասըլ խանէմիզին հանկը ճիհէթինտէ տօղտուղումու պիլէմէմ , զիրա վալիտէմ պու խուսուսը պանա հիչ աչմամըշ տըր » տէտի :

Քսանթոս թէքրարէն սէօզէ աղազ իտէրէք
«նէ պիլիրսին տէյու» սօրունճա, Եզովբոս տա-
խի «պէն հիչ պիր շէյ պիլմէմ» տէտի. վէ Քը-
սանթոս «նէ տէմէք իսթէյօրսուն» տէտիքտէ,
Եզովբոս կիւլէրէք «մատէմքի գարու եօլտաչա-
րըմ հեր պիր շէյի պիլիրլէր իմիչ, իմտի պէնտէ-
նիզէ պիլէճէք պիր շէյ գալմամըչ տըր» տէտի.
Մէրգումըն պու ագիլանէ ճէվապլարընա թալէ-
պէլէր թաաճիւպ իտէրէք «Ֆիլ հագըգա պու
ատէմ քէնտինին ագիլ վէֆէթին օլտուղունու
խապաթ իթտի, զիրա տիւնեատէ քիմ պէն պիր
շէյ պիլիրիմ տէյու իֆթիխար իտէպիլիր» տէ-
տիլէր:

Քսանթոս տէֆաէն սուալէ պաչլայրպ «սէ-
նի սաթըն ալայըմմը» տէյու սօրտու, վէ Եզով-
բոս տախի «պու սուալինիզին ճէվապլ պանա
այիտ օլմայրպ անճագ սիզին ըէյինիզէ մէրպութ
տըր. իմտի պէնի սաթըն ալաճագսան ալ, եօգ-
էկէր ալմայաճագսան իշինէ կիթ վէ պէյհուտէ
պէնիմ իլէ էյլէնմէ» տէյինճէ, թալէպէլէր քէն-
տու քէնտուլէրինէ «վագաա պու ատէմ ուսթա-
մըզը մահճուպ իթտի» տիմէքտէ իտիլէր. Քը-
սանթոս Եզովբոսըն սիմասընա պագարաք «էկէր
սէնի սաթըն այլըսամ եանըմտան գաչաճագմը-
սըն» տէյինճէ, Եզովբոս կիւլիւմսիլէրէք «էկէր
գաչմագ իսթէսէմ ասլա սիզէ սօրմամ, նասըլքի
սիգ տախի պու խուսուսը պանա սօրմամպըսը-
նըլ» տէտի. Քսանթոս մէրգումըն ճէվապլէրինէ
թաաճիւպ պիրլէ «վագաա կիւզէլ ճէվապլար վէ-

ընթացումն , լաբին հալու հէյէթին չօգ պիչիմանիզ տիր » տէտիյինտէ՝ Եզովբոս « ֆէյլէսօֆըմ տէյու իֆթիխար իտէնլէր , պիր ատէմին էշքեալընըն շիրքինլիյինէ պագմայըպ , իլլա ագլընա վէ ճանընըն բագլըղըլլա կիւզէլլիյինէ տիգգաթ իթմէլի տիրլէր » տէտի :

Օլ վագըթ Քսանթոս հէման թիւճճարը մէրգում իլէ կէօրիւշիւպ Եզովբոսը զայէթ տուն պիր Ֆիյաթլէ սաթըն ալտը քի , չըրագլարը տէրագապ ագճէյի թէտիյէ իտէրէք մէրգումը պէրապէրլէրինէ ալըպ կիթտիլէր :

ԵԶՈՎԲՈՍ ՔՍԱՆԹՈՍԸՆ ԽԱՆԵՍԻՆԷ ԿԻՏԵՐ

Քսանթոս խանէսինէ ավտէթ իթտիյինտէ Եզովբոսա գարընըն եանընտա պէքլէմէսինի էմր իթտի . մէրգում զէվճէսինին թիթիղլիյինի պիղտիյինտէն մուճաիլէյհայը իսթիմզաճ խտուպ կէօյնիւնի ալտըգտան սօնրա Եզովբոսը թագտիմ իթմէք իսթէր իտի . պու հալ իլէ մէրգում գարըսընըն եա մէվլասընը ալըպ խալայըգլարտան պիրինէ գարընըն եանընտա պէքլէմէքտէ օլան քէօլէյի ալըպ կէթիրմէսինի էմր իթտի . վէ մէրգումէ տախի կիտիպ Եզովբոսը կէօրիւնճէ ատէթա իւլքէրէք « էկէր եէնի կէլէն քէօլէ սէն խէն հանըմըմըղըն կէօղիւնէ կէօրիւնմէ » տէր , վէ տիկէրլէրի տախի « էկէր պու էվտէ գալաճագսան հալու հէյէթինի թաղեիր իթմէլիսին » տէմէքտէ իտիլէր . նէ հալ իսէ Եզովբոս հանըմընըն հուզուրունա չըգընճա , մէրգումէ հէման զէհիլլի

պիր երլան կէօրմիւշճէսինէ եիւզիւնի էքչիտիւզ
նէֆրէթ իտէրէք, վէ գօճասընա սիթէմլէրէ
պաշլայարաք « պու մէլուն մախիւզը պանա հա-
գարաթ օլմագ իշիւնմի պուրայէ կէթիրտին,
իմօի արթըզ պէնիմ պու էվտէ իշիմ եօգ » տէ-
մէքտէ իտի . Քսանթոս հիչ պիր վէչհ իլէ գա-
րըսընը իգնա իտէմէտիյինտէն Եզովրոսը թահ-
գիրէ պաշլայըպ » հէր շէյէ պիր ճէվապ պու-
լուր իքէն շիմօի զէվճէմին հուզուրունտա նի-
չիւն աիլսիզ կիպի տուրույօրսուն » տէտի . վէ Ե-
զովրոս տախի « պէօյլէ պիր գարըյը գույուեա
աթըպ էլինտէն գուրթուլմալըսըն » տէյինճէ , Քը-
սանթոս « սէսինի քէս » տէյու մէրգումու ազար-
լատը . օլ վագըթ Եզովրոս « էյ վահ , էֆէնտիմ
ֆէյլէսօֆ սըֆաթընը թաշըտըղը հալտէ պիր գա-
րըյա էսիր օլմուշտըր » տէյու հայգըրտը , վէ
« էյ ալիմ (Եւրիպիտէս) (*) գարըյար հագգընտա
տէտիյին կիպի, տէնիզին տէհշէթիւ տալկալարը,
ճօչկուն չայլարըն իթտիքլէրի խասարաթ , ա-
թէչին քիւլ իտիճի գուլվէթի , տիւնեա սէֆա-
լէթինին շէքիմէզ ըզթըրապը , վէլ հասըլ պիր
ֆիթնէքեար գարը , տիւնեատէ ինսանըն ըահէ-
թինի իխլալ իտէն հէր նէվ գազալէրտէն պէլա-
լէրտէն չօգ տէհշէթիւ տիր տէտիյինէ հագգըն
վարըմը » տէտի , վէ պատէհու իլավէյի մէգալ
օլարագ հանըմընա խիթապէն , « հանըմ էֆէն-

(*) (Եւրիպիտէս) նամ բում շաիր նիսա Թայիֆէսի ալէյին-
տէ բէք չօք շէյլէր եագմը օլմաղըլա , էպէտի մէրգում (գատըն-
չաքըն տիւշմէնի) տէյու Թէսմիյէ գըլընըր իտի .

տի օլմայաքի կէնճ վէ կիւզէլ խըտմէթքեարլար
գուլլանասընըզ , զիրա պու մատտէ հէմ սիզին վէ
հէմ տէ ֆէյլէսօֆ սըֆաթը ալիյէսինի թաշըմագ-
տա օլան գօճանըզըն նամուսընը սէքթէտար ի-
տէճէյի շիւպհէսիզ տիր » տէտի :

Գարը Եզովբոսըն պու սէօզիւնի թահսին պիրլէ
գօճասընա « պու ատէմ շիրքինլիյինէ նիսպէթէն
զայէթ ագըլը տըր վարսըն խանէմիզտէ գալսըն
պէն անընլա պարընըրըմ » տէյինճէ , Քսանթոս
Եզովբոսա « իշթէ հանըմըն սէնինլէ պարըշտը »
տէմէսինտէ , Եզովբոս « տէմէք օլուրքի պէնտէնիզ
էօյլէ թախմինինիզ գատար սէֆիլ պիր մախլիւզ
տէյիլ իմլիմ , շիւնքի տիւնեատէ պիր գարըյը
պարըշտըրմագ բէք գօլայ մատտէ տէյիլ տիր »
տէտի :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ԱԳԻԼԱՆԷ ՃԵՎԱՊԼԱՐԸ

Ֆէրտասը կիւն Քսանթոս սէպզէվաթ սա-
թըն ալմագ իչիւն Եզովբոսը մայէթինէ ալարաք
պաղչէյէ կիթտիքլէրինտէ , պաղչէպան Քսան-
թոսա խիթապէն « ճանըմ ֆէյլէսօֆ էֆէնտի
պիր միւշկիւլիւմ վար քի հալլ իթմէնիզի րէճա
իտէրիմ , շու տիքտիյիմ սէպզէլէրի կէօնակէօն
շէրպէթլէր իլէ պէսլէր , վէ կիճէ կիւնտիւզ սու-
լատըղըմ հալտէ , կիւճպէլա կիւճ մէյտանէ
կէլմէքտէ , վէ պիւաքիս քէնտու քէնտուլէ-
րինէ պիթմէքտէ օլան պիր թագըմ չայը չըր-
բըլար իսէ անիտէ պէօյիւյիւպ սէրբիլմէքտէ օլ-

տուգաբաններն աճեցան սեպտեմբերի 25 տարի :
Տիւր հագրագ պաղպղակներն պու սուլալի ֆէյ-
լէսօֆլուդա այիտ իտի իսէտէ , Քսանթոս լա-
յրգլը վէ ագլէ մուվաֆրգ պիր ճէվապ վիրէմէ-
յէրէք , անճաք « ճէնապը Հագգըն հիքմէթին-
տէն տիր » տէյէպիլտի . Եզովբոս էֆէնտիսինին
պու ճէվապընա իսթիհզա իլէ կիւլէրէք « Էմր ի-
տինիզտէ պաղպղակներն սորտուղու մատտէյէ
պէնտէնիզ ճէվապ վիրէյիմ տէյիպ , վէ էֆէն-
տիսինտէն իսթիզան իտէրէք պահճէպանա շու
վէչհիլէ ճէվապ վէրտի , « մալիւմիւնիզ տիր քի
իքի տէֆա էվլէնմիշ օլան պիր գատըն թապիյի
քէնտի տօղուրտուղու էվլատլարընը իքինճի գօ-
ճասընըն իլք գարըսընտան գազանմըշ օլտուղու
չօճուգլարտան զիյատէ սէվէճէյի կիպի , թօբրագ
տախի այնի վալիտէլէրէ միւշապիհ օլմաղըլա ,
սէնին տիքտիյին սէպղէլէր քէնտուսի իչիւն էօյէ
սայըլըպ , օթ վէ չալը չըրբըլար իսէ խաս էվլատ-
լարը սայըլմագլա սէնին տիքտիյին սէպղէլէրտէն
գիեատէ անլէրի պէսլէյուպ մէյտանէ կէթիր-
մէսի թապիաթըն գայիտէսինտէն տիր » տէտի :

Պու ճէվապ պահպաններն միւշկիւլիւնի հալլ
իթմիշ օլմաղըլա մէմնունէն Եզովբոսա « թէչէք-
քիւր իտէրիմ տօստում պէնի պէօյիւք պիր մէ-
րագտան գուրթարտըն , իմտի սէֆա կէլտինիզ ,
հէր նէ վագըթ սէպղէվաթէ իհթիյաճընըզ օ-
լուրսա հիչ պիր ագճէ էօտէմէքսիզլին կէլիպ
ալմանըզըր բէճա իտէրիմ » տէտի :

ԵԶՈՎՐՈՍԸՆ ԻՆԹԻԳԱՄ ԱԼՄԱՍԸ

Պիր կիւն Քսանթոսըն չըրագլարընտան պիրի խօճասընա պիր գիեաֆէթ վէրտի, Քսանթոս էսնայի թաամտէ էն լէզիզ եէմէքլէրտէն պիրէր բարչա ալըպ եզովբոսս վէրէրէք « պոււնլարը էվէ կէօթիւրտէ պէնիմ ըրգգաթլու սէվկիւլիւմէ վէր » տէտի . եզովբոս հանըմընըն տայիմա քէն, տինի զէհգլէնտիյի իչին մէրսումէտէն ինթիգամ ալմագլըղա պու հալի այնի ֆըրոսաթ աոտ իտէ, ըէք, մէզքիւր լէզիզ թաամլարը հանըմընա կէօս. թէրիպ, « պոււնլարը գօճանըզ կէօնտէրտի, լա. քին սիզի իչիւն տէյիլ՝ իլլա ըրգգաթլու սէվկիւլի. սի իչիւն եօլլատը » տիյէրէք խանէտէ պուլունան ֆինօ քէօրէյինի չըղըրուպ կէթիրտիյի թաամ. լարը եէտիրիւր վէ հէմտէ « կիւզէլ ֆինօճըղըմ եէ պագալըմ պոււնլարը էֆէնտիմ անճագ սէնի ի. չիւն կէօնտէրտի » տէյուպ ճիւմլէսինի քէօրէյէ եէտիրտիքտէն սօնրա էֆէնտիսինին եանընա կիթտի, վէ « էմրինիզ միւճիւպիւնճէ եէմէքլէրի ըրգգաթլու սէվկիւլիւնիզէ վէրտիմ քի պէնտէնիզ հազըր օլտուղում հալտէ ճիւմլէսինի եէյիւպ պիթիրտի » տէտիյինտէ, Քսանթոս « հիչ պիր շէյ տէմէտիմի » տէյու սօրտու, վէ եզովբոս տախի « հայըր հիչ պիր շէյ տէմէտի, լաքին շիւպ. հէ եօգ քի գալպինտէն սիզէ թէշէքքիւր իթ. միչ օլմալը տըր » տէտի :

Քսանթոսըն զէվճէսի գօճասընըն պու նա. պէճա հարաքէթինտէն գիեատէսի իլէ տիւկիր օ.

լարագ պիր չօգ աղլայըպ սըղլանտըգտան սօնրա հէման հիտտէթ իլէ օտաաընա գաբանտը :

Չիեաֆէթ պիթտիքտէն սօնրա Քսանթոս իչ-տիյի շէրապլարըն քէյֆի իլէ բիւր նէշէ օլարագ խանէսինէ ավտէթ իտուպ , գէվճէսինին հիտէ-թինի կէօրիւնճէ թաաճիւպ իտէրէք իչպու ին-Ֆաալինին սէպէպինի սօրտուգտա , մէրգուլմէ էյրի էյրի գօճասընըն եիւղիւնէ պագարաք « թաամլարը քիմէ կէօնտէրտին իսէ վար անընլա կէօրիւշ » տէյէրէք մէրգուլմըն իլթիֆաթընը բէտտ իթտի . Քսանթոս պու իշտէ միւթլագա եզովբոսըն մէտխալի օլտուղունու Ֆարգ իտէրէք գարըսընա խիթապէն « ա սէվկիլիմ նէ տէյօր-սունուլ շէրապը պէն իչտիմ սիզմի սարխօշ օլ-տունուլ , մէկէր կէօնտէրտիյիմ թաամլարը ա-ֆիյէթ իթմէտինիզմի իտի » տէյինճէ , օլ վագըթ մէրգուլմէ քէմալի հիտտէթլէ վուգույի հալի նագլ իթտի . Քսանթոս եզովբոսը չըղըրըպ « թաամլարը քիմէ վիրտին » տէյինճէ , մէրգուլմ՝ քէօբէյի չըղըրտը , վէ « իշթէ ճիւմլէտէն զիեա-տէ սիզի սէվէն պու ըրգգաթլը տօստունուզա վէրտիմ , զիրա սիզ թաամլարը գէվճէմէ վէր տէ-մէյուպ , իլլա սէվկիլիմէ վէր տէտինիզ իտիքի պէնտէնիզին էֆքեարըմճա պունտան մաատէ սէվկիլինիզ օլամազ , չիւնքի պու հայվանը նէ գատար թէբէլէյիպ տէօյսէնիզ եինէ եանընըզ-տան գաշմազ , վէ տայիմա սիզէ սիթայիշ իտէր , Ֆագաթ գէվճէնիզ սիզի սէվմէքտէ օլտուղունու իլթիւրաֆ իթտիյի հալտէ տախի , չօգ տէֆա էն

ուՖազ պիր սիթէմինիզտէն ալընարաք հիտտէթ-
լէնիպ սիզի թահգիրէ գալգըրը » տէտի :

Քսանթոս մերգումն պու սէօզլէրինի իշի-
տինճէ զէվճէսինէ խիթապէն » կէօրիւյօրսուճուզ
քի պէնիմ պու իշտէ ապլա սուչում եօզ տուր-
թէքմիլ գապահաթ եզովբոստա տրը . իմտի
սապը էյլէ քի պիր ալա տայագ աթմագլա ին-
թիգամընըը ալայըմ » տէյերէք մերգումէնին
խաթրընը թաթեիպէ բէք չօզ չալըշտը իսէտէ
պիր միւմքին մուվաֆֆազ օլամատը, վէ հաթտա
մերգումէ կիզլիճէ էվտէն ֆիրար իտուպ բէտէ-
րինին խանէսինէ կիթտի . օլ վագըթ եզովբոս է-
ֆէնտիսինէ « քէօբէք սիզի զէվճէնիզտէն զիեա-
տէ սէվմէքտէ տիր տէտիյիմտէ հագգըմ եօզ-
մույըմը » տէտի :

Քսանթոս պու սուրէթլէ զէվճէսինտէն մու-
ֆարէգաթ իթտիյինէ սօն տերէճէ մահզուն օլ-
տու , վէ եզովբոս մումահլէյհին պու հալինի
կէօրէրէք էֆէնտիսինէ « էլէմ իւզրէ օլմայընըզ,
եարըն զէվճէնիզ հէր հալտէ էվէ կէլէճէք տիր »
տէյիպ մերգումտան պիր մըգտար ագճէ ալտը,
վէ պիր գաչ թանէ թավուգլա պագը մէյվլէր
սաթըն ալարաք մախսուսէն հանըմընըն պուլուն-
տուղու էվին սօգաղընը տօլաըպ հէր նասըլսա
խանէյի մէզքիւրտէ պուլունան խըտմէթքեար-
լէրին պիրինէ թէսատիւֆ իթտի , վէ մերգում
խըտմէթքեար էլինտէքի մէքիւլաթը նիչիւն սա-
թըն ալմըչ օլտուղունը եզովբոսա սիւալ իտինճէ,
եզովբոս տախի « էֆէնտիմ թէզէվվիւճ իտէճէք

օլտուղունտան տիւյիւն թէտարիքեաթը կէօրիւ-
յօրում» տէտի , խըտմէթքեար տախի Եզովբոս-
տան տույտուղու պու հավատիսի Քսանթոսըն
զէվճէսինէ խապէր վէրինճէ , մէրգումէ ալէթ
թաճիլ հէման խանէսինէ ավտէթ իտէրէք գօ-
ճասըյլա պարըչտը :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ԽԸՏՄԷԹԻ

Քսանթոս քէնտի թալէպէլէրինէ պիր զիյա-
ֆէթ վիրմէք իսթէյիպ , Եզովբոսա զայէթ նէ-
ֆիա վէ լէզիզ թաամլար հազըրլամասընը թէն-
պիհ էյլէտի . մէրգում տախի պիր չօգ տօմուզ
տիլի սաթըն ալարագ պահար իլէ գըզարթտը ,
վէ պիրէր թանէ միսաֆիրլէրին էօնիւնէ վազ
իթտի . մէրգուման տիլլէրի եէտիքտէն սօնրա ,
իքինճի վէ իւչիւնճիլ թաամլարըն տախի տիլ օլ-
տուղունու կէօրէրէք իշթիքեայէ պաչլայըպ
«պու նէ , ագչամա գատար տիլ մի եէյէճէյիզ»
տէտիլէր իսէ տէ , Եզովբոս ասլա էհէմմիյէթ
վիրմէյէրէք տայիմա տիլ թաամը կէթիրմէքտէ
իտի . Քսանթոս հիտէթլէնիւպ Եզովբոսա «պաչ-
գա պիր շէյ եօգ մը» տէտի . Եզովբոս տախի
պի ֆիթուր պիր հալ իլէ «պունտան պաչգա պիր
շէյ եօգ տըր» տէյու ճէվապ վէրինճէ , Քսան-
թոս « ալչագ մէլուն պէն սանա նէֆիս թաամլար
հազըրլա տէյու էմր իթմէտիմ մի իտի» տէյէ-
րէք միսաֆիրլէրին հուզուրունտա մէրգումը
թահգիր իթմէյէ պաչլատը :

Եզովբոս քելամէ աղաղ պիրլէ « իթտիյինիդ հագարաթէ թէշէքքիւր իտէրիմ, լաքին մէկէր տիւնեատէ տիլտէն թաթլու վէ մուգատտէս պիր շէյ օլապիլիբմի . մէկէր հէր պիր ուլումու ֆունուն , սէնայի , միւքեալէմէ , թաաշիւզ , տուա , վէ տահա պունա մէմասիլ շէյլէր մահա տիլ իլէ թարիֆ օլունմնգմը » տէյինճէ , միսաֆիրլէր մէրգումըն իթիրազընը թաստիգ վէ թահօին իթտիլէր :

Պիր քաշ կիւնտէն ֆասնթոս պիր զիյաֆէթ տահա վիրմէյէ մէճպուր օլուպ Եզովբոսը ճէլպ իտէրէք , « վէ պէլքի տէտիյինին պքսիսինի եարարտա կիւզէլ թասամլար հագրր իտէր էֆքեարըլըլա » կիթ նէ գատար քէօթիւ շէյլէր վար իսէ անլէրի ալըպ թաամ հագրրլա » տէտի . Եզովբոս պու տէֆա տախի միսաֆիրլէրէ արգատարգայա տիլ թագտիմ իտինճէ , մէրգուման աճը աճը շիքեայէթէ պաշլայուպ , « պէ ճանըմ նէ հալ տըր պու պիր տիւզիւյէ տիլմի եէյէճէյիզ » տէրլէր իտի , ֆասնթոս իսէ պու տէֆա հիտէթ իլէ հայգըրարագ Եզովբոսա « պէ հէյ մէլուն հէրիֆ , սանա նանսըլ սէօզ անլաթմալըպէն սանա նէֆիս թաամլար հագրրլա տէտիմ , սէն տիլտէն պաշգա պիր շէյ կէթիրմէտին , պքսի օլարագ քէօթիւ թաամ հագրրլա տէտիմ , սէն եինէ տիլ սաթըն ալտըն , նէ հալ տըր պու » տէյինճէ :

Եզովբոս « հագգընըզ վար , ֆագաթ տիւնեատէ տիլտէն պաշգա քէօթիւ պիր շէյ պու »

լուսնապիլիբրմի . մէկէր պուսնճա քիւֆրու հագա-
րաթ , զավղալէր , իֆթիրալէր , վէլհասըլ հէր
պիր մէզմուճ հալլէր տիլ իլէ օլմաճմը » տէտի .
օլ վագըթ միսաֆիրլէրտէն պիրի Քսանթոսա
խիթապէն «հօճա էֆէնտի քէնտինի սագըն , զի-
րա պու հէրիֆ պիր կիւն սիզի չըլտըրթաճաք .
պագսանըզա սիմասը կիպի ագըլ տախի վէֆ-
գէլաստէ վէ տէհչէթլու տըր » տէյինճէ , Եզովբոս
մէրգումա «ագըլսըզ վէ տէհչէթլու սէնսին քի
իւզէրինէ էլզէմ՝ օլմայան մատտէլէրէ միւտախէ-
լէ իտիյօրսուն » տէտի :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ՀԱՔԻՄ ԻԼԷ ՄԻԻՔԵԱԼԷՄԷՍԻ

Պիր կիւն Քսանթոս համամա կիթմէք իս-
թէյիպ գալապալըգ վէ եա թէնհա օլտուղընը
անլամաք իչիւն Եզովբոսը համամա կէճնտէրտի ,
էսնայի րահտէ շէհրին հաքիմի Եզովբոսա թէ-
սատիւֆ իտէրէք «նէրէյէ կիտիյօրսուն» տէյու
սիւալ իտինճէ , Եզովբոս «պիլմէմ» տէյու ճէ-
վապ վէրտի , հաքիմ քէնտինի իսթիհզա իտիյօր
զանն իտէրէք մէրգումը հապս իթմէլէրինի էմֆ
իտինճէ , Եզովբոս հայգըրարաք «տէմէքքի նէ-
րէյէ կիթտիյիմի պիլմէմ տէմէյէ հագգըմ վար
իմիչ , պսոգսանա մահրէսէ կիտիյօրում» տէտի ,
հաքիմ մէրգումըն ագըլնա թաաճիւպ իտէրէք
սալը վէրտիրտի :

Եզովբոս համամա վարտըղընտա բէք չօգ
գալապալըգ կէօրիւպ էթրաֆը սիւզէրէք կէօր-

տիւ քի համամըն գաբուսընտա իրիճէ պիր թաշ վար , վէ մէգքիւր թաշ կէչէն տէօնէնլէրէ պիր սէտտը մումանաաթ օլմագտա իտի իսէ տէ , հիչ պիր քիմնէ թաշը գալտըրմաղա սայ իթմէզ իտի , անճագ պիր ատէմին մէգքիւր թաշը գալտըրմասընը կէօրէրէք հէման գօշուպ էֆէնտիսինէ « համամտա եալընըզ պիր ատէմ վար » տէտի :

Քսանթոս համամա վարըպ գալապալըղը կէօրիւնճէ Եզովբոսա ընէ տիր պու . սէն պանա եալընըզ պիր ատէմ կէօրտիւմ տէմէտինմի իտի » տէտի . Եզովբոս վուգույի հալի , եանի եալընըզ պիր ատէմին բահէթի ամմէ իչիւն մէգքիւր թաշը գալտըրմասընը հէքեայէ իտինճէ , Քսանթոս կիւլէրէք մէրգումըն սէօղիւնիւ թաստիք իթտի :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ՖԵՐԱՍԷԹԻ

Պիր կիւն Քսանթոս չըրագլարըլըլա վէ Եզովբոս տախի մայէթինտէ օլարաք միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթտէ պուլունուպ , կէրէք քէնտի վէ կէրէք ճիւմլէ հազըրուն սօն տէրէճէ սարխօշ օլտուգլարը հալտէ պազը ֆէլէսօֆանէ միւպահասալէր աչըտը , վէ հէր նասըլսա Քսանթոս սարխօշուգլա « թէքմիլ տէնիզին սույընը պէն քէնտիմ եալընըզ պաշըմա իչէրիմ » տէտի , վէ հաթտա պու խուսուսըն իճրասը իչիւն հազըրունտան պիրի իլէ տախի պահաս կիրիչէրէք թարա-

Ֆէյն եիւզիւքլէրինի թէրհին իթմիչլէր իտի :

Իրթէ կիւնիւ սապահլէյին Քսանթոս եիւզիւյիւնի բարմաղընտա կէօրէմէյուպ , նէ օլտուղունու Եզովբոսա սիւալ իտինճէ , մէրգում տախի ագչամքի զիյաֆէթտէ կէչէն հալլէրի խաթրընա պըրագտը , Քսանթոս վուգույի հալի տույուպ նէ եաբաճաղընը . շաչըրարաք , Եզովբոսա միւրաճաաթլէ « աման պու իչէ պիր չարէ տիւշիւնիւպ գուվլէյի ապլիյէն իլէ պէնի շու վարթատէն խէլաս իթմէլիսին » տէյու րէճա իթտի . Եզովբոս տախի սէօզ վիրէրէք օլ պապտէ էֆէնտիսինէ պազը թալիմաթ իթա էյլէտի . շէօյլէքի , պիր մըգտար սօնրա զիյաֆէթտէ պուլունանլար կէլիւպ Քսանթոսը պուլտուլար , վէ իլք ագչամքի վատինին իճրասընը թալէպ իթտիլէր :

Քսանթոս Եզովբոստան ալմըշ օլտուղու թալիմաթ միւճիւպինճէ « բէք ալա պույուրուն տէյէրէք մէրգուման իլէ պէրապէր տէնիզ գըյըսընա էնտի , վէ պիր պարտագ սու տօլտուրուպ քէնտու իլէ պահս իտէն ատէմէ խիթապէն « ագչամքի իթտիյիմ վատ միւճիւպինճէ եալընըզ տէնիզին սույընը քեամիլէն իչմէյէ հազըր իսէմոէ Ֆազաթ տէնիզէ ագմագտա օլան միւթէատտիտ չայլարըն սուլարընը տախի պէրապէր իչմէյի վատ իթմէմիշ իտիմ , իմտի լազըմ կէլիլքի սիզ շու անտէ մէզքիւր չայլարըն ճէրիեանընը մէն իթմէլիսինիզ » տէյինճէ , ճիւմլէսի պու թէտպիր մահգա Եզովբոսըն օլտուղունու Ֆէհմ իտէրէք , մուամաիլէյհին գուվլէյի ապլիյէսինի թահսին իթ-

տիւէր , վէ Քսանթոս իլէ պահաս կիրիշէն ատէմ տախի մէրգոււմըն այագլարընա գարանարաք մաղուպ օլտուղունու իյթիրաֆ պիրլէ ավֆընը իսթիրհամ իթտի :

ԵԶՈՎՐՈՍԸՆ ԳՈՒՎՎԷՑԻ ՄԻՒՏՐԻՔԷՍԻ

Պիր կիւն Քսանթոս Եզովրոս իլէ պէրապէր շէհրին գապրիսթանընա կիտուպ մէզար թալլարընը օգոււմագտա իքէն , Եզովրոս պիր մէզար թալլընըն իւզէրինտէ հէքք օլունմուշ բոււմա , ա , (ալֆա) , ճ , (վիդա) , ծ , (տէրդա) , օ , (օմիգրօն) , շ , (էփսիլօն) , թ , (թիդա) , չ , (խհի) հարֆլարընը Քսանթոսա կէօսթէրէրէք « Էֆէնտի Էկէր պու մահալտէն պիր տէֆինէ չըգարաճաք օլուրսամ պանա նէ վէրիրսին » տէյինճէ , Քրսանթոս « նըսֆընը վէրտիքտէն մատէ սէնի տախի ազատ իտէրիմ » տէտի : Եզովրոս մէրգոււմըն պու վատի իւզէրինէ տէօրտ ատըմ էօլլէրէք թօբրաղը գազըյըպ տէֆինէյի չըգարտը , վէ Էֆէնտիսինէ թագտիմ իթմէքլէ , « իմտի վատինիդի իճրա պույուրուն » տէմէսինտէ , Քսանթոս « պէն տէֆինէյէ սահիպ օլմագտան զիեատէ մէզքիւր հուրուֆաթըն մանալէրինի պիլմէք իսթէրիմ , վէ անլէրի հալլու պէյան իթմէտիքճէ սէնի ազատ իթմէմ » տէտի :

Եզովրոս քէլամէ աղազ իտէրէք « պու տէֆինէյի իշպու մահալէ կէօմէն ալիմ պիր զաթ օլմալը տըր , շէօյլէ քի , ա , (արօվաս) , ճ , (վիմա-

դա), ծ, (տէսէրա), օ, (օրիքսաս), շ, (եւրիսիս),
թ, (թիսաւրոն, չ, (խհրիսիու) եանի (տէօրթ
ատըմ կիթտիլինտէ պիր ալթուն տէֆինէ պու-
լաճագսըն) իպարէյի անլատըր » տէտի, Գըսան-
թոս պունը իշիտինճէ « մատէմքի սէն պու տէրէճէ
ֆէրասէթլի պիր ատէմսին, իմտի սէնի ազատ ի-
տուպ տա եանըմտան այըրմագ ատէթա տիվանէ-
լիք տիր » տէտի. Եզովբոս մէրգումըն պու սէօղիւն-
տէն տիլկիր օլարագ . «էկէր պէնի ազատ իթմէզ-
սէն պու տէֆինէյէ սահիպ օլամագսըն, զիրա կի-
տիպ տէֆինէնին ասըլ սահիպի պուլունան վիզան-
թիս հիւքիւմտարընա խապէր վէրիրիմ, վէնասըլքի
պու եագըլար տախի իշպու տէֆինէնին, հիւքիւմ-
տարը միւշարիլէյհին մալի օլտուղունու սէրա-
հէթէն պէեան իթմէքտէ տիրլէր . եանի, ա,
(աբօտօ) վէր, ծ, (Դիսնէսիյօս) Դիսնէսիյօս, Յ,
(վասիլի) գըրալա, օ, շ, (էւրէս) պուլտուղուն,
չ, (խհրիսիու) ալթուն, թ, (թիսաւրօն) տէֆի-
նէյի » Եզովբոս պունու տէյէրէք սիւքիւթ իյլէտի :
Քսանթոս պու էսրարը իշիտինճէ էնտիշէյէ
տիւշար օլուպ, վէ տէֆինէյի էլտէն չըգարա-
ճաղընա գանաաթ կէթիրէրէք, հէման նըսֆը-
նը Եզովբոսա վէրիպ, սէսինի քէս տէյինճէ, Ե-
զովբոս « պու ալթունլարը պանա վէրէն սէն տէ-
յիլսին, իլլա իշպու տէֆինէյի պուրայա կէօմէն
ատէմ տիր, զիրա պու եագըլարըն մանասը, ա,
(անէլօմինիս), Յ, (վատիսանգէս), ծ, (տիէլէս-
թէ), օ, (օն), շ, (էւրիտէ), թ, (թիսաւրոն),
չ, (խհրիսիլի). եանի, պուլտուղունուլ ալթուն

տէֆինէյի կիտուպ բայլաշըն տէյու էյմա իթ-
մէքտէ տիրլէր » տէտի :

Քոտնթոս « հայտէ էվէ կիտէլիմտէ ալթուն-
լարը բայլաշարգտան սօնրա սէնի տախի ազատ
իտէրիմ » տէտի իսէ տէ , մէրգում պու էսրարըն
զահիրէ չրգմասընտան գօրգուպ , վատինէ ին-
ճազ իթմէտիքտէն մատէ , հաթտա քէմալի ին-
սաֆսըղըղլա պիր պէհանէ իլէ տախի էզովրոսը
մահրէսէ աթմագ իսթէտի , էզովրոս հապսա
կիտէր իքէն , « էյ վահ ֆէյլէսօֆլար վէրտիք-
լէրի սէօղէ պէօյլէ՞ մի բայէթ իթմէլի տիրլէր »
տէտիյինի Գըսանթոս իշիտուպ մէրգումըն հա-
լինէ աճըեարագ եինէ խանէսինէ ալտը , վէ
էզովրոսա « էկէր էսիրլիքտէն խէլաս օլուրսան ,
շիւպհէ եօգ քի պէնի իթհամ իտէճէքսին » տէ-
տիյինտէ , էզովրոս տախի ճէվապէն , « ոէն չիմ-
տի պէնի իսթէտիյին գատար թազեիգ իտէպի-
լիրսին . լաքին պիր կիւն օլաճագ քի իսթէր իս-
թէմէզ պէնի ազատ իթմէյէ մէճպուր օլաճագ-
սըն » տէտի :

ԵԶՈՎՐՈՍԸՆ ՀՈՒՐՐԻՑԵԹԻ

Պու էսնալէրտէ Սիսամ առասընտա զարիպ
պիր վագաա զուհուր իթմէքլէ ճիւմլէյի տիւ-
շարը էնտիշէ գըլմըշ իտի , շէօյլէ քի , պիր շէհրի
այըն իճրասը կիւնի նակեահանն եիւքսէքտէն
պիր գարագուշ եէրէ ինէրէք տէվլէթէ այրտ
օլան խաթէմի գարտը , վէ կէօթիւրիւպ պիր

քէօյնին գօյնունա պրրագտը . պու հալտէն ա-
հալի տիւչարը իսթիղրապ օլարագ , Քսանթոսա
միւրաճաաթ իթմէքլէ պու վարգաանըն մանասը
նէ օլտուղունու պիլտիրմէսինի բէճա իթտիլէր :

Քսանթոս նէ ճէվապ վիրէճէյինի շայրուպ
տիւչիւնմէք իչիւն պիր քաչ կիւն միւհլէթ ալ-
տը , վէ խանէսինէ կէլէրէք մահզուն մահզուն
տիւչիւնմէյէ պաշատը : Եզովբոս զաթէն իչէ
վագըֆ օլմաղըլա էֆէնտիսինէ «նաֆիլէ եէրտէ
մուզթարըպ օլմայընըզ , շարըգ պէնտէնիզի ա-
հալիյէ թագտիմ իտինիզ , վէ էկէր պէնտէնիզ
անլէրին միւչկիւլիւնի հալլ իտէճէք օլուրսամ
թապիյի եինէ թէքմիլ շէրէֆ սիզէ այըտ օլա-
ճաղը շիւպհէսիզ տիր » տէտի :

Քսանթոս մէմնուն օլարագ Եզովբոսը սի-
սամըլարա թագտիմ իթտի , վէ անլէր տախի
մէրգուամըն հալու հէյէթինի կէօրիւպ եիւքսէք
սէտալէր իլէ զէվգլէնմէյէ պաշայարագ « պու
պէտ չէհրէ ատէ՞մմի պիզիմ միւչկիւլիւմիզի հալլ
իտէճէք » տէյէրէք ազիմ շամաթալէր գօբար-
մագտա լքէն , Եզովբոս էլլէրինի սալլայարագ
կիւճ հալ իլէ ահալիյի սուստուրուպ «էյ Սիսամ-
ըլար սիզ պէնի գայտի էսարէթտէն գուրթա-
բըպ հուրը վէ սէրպէսթ իթմէտիքճէ իշպու զու-
հուրէ կէլէն վագաանըն մանասընը սէօյլէմէյէ
ճէսարէթիմ օլամայաճագ տըր » տէյինճէ : ա-
հալի ճիւմլէսի եէք ավազ Քսանթոստան մէր-
գուամըն սէրպէսթիյէթինի թալէպ իթտիլէր :

Քսանթոս ահալինին թէքլիֆինէ ըույի ըիզա

կէօսթէրմէյերէք ճէվապ վիրմէմէքտէ իտի ի-
սէտէ, շէհրին հաքիմի մէրգուժըն րէյինէ պէք-
լէմէքսիզին հէման Եզովրոսըն հիւրրիյէթինի
հիւքմ՝ վէ իլան իյլէտի, վէ Քսանթոս տախի
խթէր իսթէմէզ Եզովրոսը ազատ իթմէյէ մէճ-
պուր օլտուքի, պիւթիւն ահալի պիր աղըզ « իշ-
թէ Քսանթոս քէօլէսի պուլունան Եզովրոսը ա-
զատ իթտի » տէյու նիտա իտէրլէր իտի :

Եզովրոս պու սուրէթլէ սերպէսթիյէթինի էլ-
տէ իթտիքտէ շու վէշհիլէ քէլամէ աղազ էյլէ-
տի, « էյ Սիսամլըլար նասըլքի մալիւմիւնիզ տիր,
գարագուշ ճիւմէ գուշլարըն հիւքիւմտարը ատտ
օլունմագտա տըր, իշթէ մէզքիւր հայվանըն
տէվլէթինիզէ այըտ օլան խաթէմի գաբըպտա
պիր քէօլէյէ վէրտիյինտէն իսթիտլալ օլունուր
քի, ասըմըզտա օլան հիւքիւմտարլէրտէն պիրի
պիզզաթ սիզին էլինիզլէ հիւքիւմէթինիզի թարի-
մար վէ գավանիյնի միլիյէնիզի մահվ իթմէքլէ
սիզի էսիր իթմէյի թասավվուր իթմէքտէ տիր »
տէյինճէ, իշպու տէհշէթլիւ իսթիխրաճաթտէն
պիւթիւն Սիսամ՝ ահալիսի ազիմ պիր էնտիշէյէ
կիրիֆթար օլտուլար :

Ֆիլ վագը պիր գաշ կիւնտէն կըրէսոս նամ
լիւդիյա հիւքիւմտարը, եա խարաճ վէրմէլէրինի
վէ եախօտ ճէնկէ հազըր օլմալարընը Սիսամլը-
լարա պիր նամէ իլէ իշար իթտիքի, պիւթիւն
այանը մէմլէքէթ վագը օլան պու թէքլիֆին իւ-
զէրինէ թէճէմիւ իտուպ իսթիշարէյէ պաշլա-
տըլար, վէ Եզովրոսըն րէյինի տախի իսթիֆսար

ի թտիբլէրինտէ , մէրգում շու վէչհիլէ պէյանը
էֆքեար էյլէտի , « էֆէնտիլէր » տէտի , « պահտ
տիւնեատէ պիրիպիրինէ միւթէնագըս իքի թա-
րիգ իրայէ իթմիշ տիր , պիրի հուրրիյէթ թա-
րիգի տիրքի , մէչագաթ իլէ պաշլար , վէ սու-
րուրու մահզուզիյէթ իլէ խիթամ պուլուր , վէ
տիկէրին եանի թարիգը էսարէթին իպթիտասը
սուհուլէթ ու իսթիրահէթ իլէ պաշլար իսէտէ ,
ագըպէթի բիւր միհնէթ վէ հէզար տիւշվար օ-
լուր » տէմէսինէ , մէճլիս Եզովբոսըն տէտիյի սէօ-
զիւն մանասընը Ֆէհմ իտէրէք էքսէրիյէթի ա-
րա իլէ հիւքիւմտարըն թէքլիֆինի ըէտտ իթտի-
լէր . կրէսոս տախի Սիսամլըլարա իլանը հարպ
իթմէք էֆքեարընտա իտի իսէտէ , կէօնտէրմիշ
օլտուղու էլլի , « Եզովբոս Սիսամլըլարըն միւշա-
վիրի պուլունտուգճա ճէնկի գազանմանըզ մու-
հալ տրք » տէմէսինէ կրէսոս էլլինին ըէյինի
պիթթահսին հէման Սիսամլըլարա խապէր կէօն-
տէրիւպ , Եզովբոսը սէրիան քէնտինէ կէօնտէր-
մէլէրինի միւսալէհէյէ շարթ պէյան իթտիքի ,
մէրգուման տախի պիլա իթիրազ գապուլ իթ-
տիլէր :

Եզովբոս իշէ վագըֆ օլտուգտա մէճլիսէ խի-
թապէն , « էյ Սիսամլըլար , վագաա կրէսոս
կիպի տտիլ վէ ագիլ պիր հիւքիւմտարըն կիտիպ
այաղընը բուս իթմէք պէնիմ իչիւն ազիմ պիր
իֆթիխար իսէտէ , Ֆագաթ կիթմէզտէն էվէլ
պիզէ պիր մէսէլ սէյլէյէրէք էֆքեարըմը պէ-
յան իթմէք իսթէրիմ , շէյլէ քի , գուրտլար

գօյունլարա գարշը մուհարէպէ այրպ , վէ քէօ-
բէքլէր իսէ գօյունլարը հիմայէ իթմէքտէ օլ-
տուգլարընտան , գուրտլար պիր միւմքիւն սիւ-
րիւյէ եանաշամազ իտիլէր , պու սէպէպտէն
գուրտլար գօյունլարտան միւսալահա թալէպ ի-
տուպ , վէ տայիմա մուհապէթ իլէ պարընմագ
իչիւն սիւրիւնիւն համիլէրի պուլոււնան քէօբէք-
լէրի ըէհին իսթէտիքլէրինտէ , գօյունլար իչին
նիհայէթինի տիւչիւնմէքսիզին քէմալի զաֆլէթ-
լէրինտէն նաշի տիւշմէնին թէքլիֆինի մէմնունէն
գապուլ իտուպ քէօբէքլէրի ըէհին մէգամընտա
կէօնտէրտիլէր . գուրտլար իսէ քէօբէքլէրի ույ-
գուլարընըն իչինտէ պիրէր պիրէր բարալատըգ-
տան սօնրա , կէլիւպ համիսիլ գալմըշ օլան գօ-
յունլարը տախի մահվ իթտիլէր :

Սիսամըրբար պու մէսէլին մանասընը էյիտէն
անլայուպ եզովբոսը պըրագմագ իսթէմէտիլէր
իսէտէ , մէրգում տուրմայուպ էլլի իլէ պէրա-
պէր Կրէսոս հիւքիւմտարըն նէզտինէ կիթտի :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ԱԳԻԼԱՆԵ ՀԱՐԱՔԵԹԻ

Եզովբոս գըրալըն նէզտինէ վարտըգտա , մա-
լիք օլտուղու գուվվէյի ագլիյէսի սայէսինտէ
քէնտինի կէրէք հիւքիւմտարա վէ կէրէք վիւ-
քէլասընա սէվտիրուպ քէմալի ասայիշ իլէ իմ-
րարը էվգաթ իթմէքտէ իտի . վէ մահգա պու
իսթիրահաթը սայէսինտէ մէշհուր օլան մէսէլ-
լէրինի գալէմէ ալարագ հիւքիւմտարէ թագտիմ

իթտի քի , միւշարիլէյհ տախի մէննունիյէթլէ
գապուլ իտուպ , Եղովբոսա միւքեաֆաթ թէք-
րիֆ իթտիքտէ , մէրգում տախի Սիսամլըլար իլէ
միւսալէհէ իթմէսինի քէնտինճէ պէօյիւք պիր
միւքեաֆաթ սայրլաճաղընը պէյան իթտի , վէ
գըրալ տախի մէրգումըն արգուսը միւճիւպինճէ
հէման պիր գըթա մէքթուպ իլէ Եղովբոսը Սի-
սամ ճէգիրէսինէ կէճնտէրտի :

Եղովբոս Սիսամլըլարա կրէսոսըն քէնտու-
լէրի իլէ պիր սուհը տայիմի ագտ իթմէք ար-
գուսընտա պուլունտուղունու պէյան , վէ մէր-
գումանտէն վէֆգէլատէ հիւրմէթու րայէթլէր
կէօրտիւքտէն սճնրա , ուլումու ֆունուն իլէ քէս-
պը շէօհրէթ իթմիշ պազը գէվաթը մէարիֆսի-
մաթլա կէօրիւշիւպ իմթիհան օլմագ արգուսու
իլէ պիր չօգ մէմլէքէթլէր կէգէրէք , նիհայէթ
օլ ասըրտա հէր տիւրլի իլմու մարիֆէթ խու-
սուսընտա մէշհուր օլան Պապիւլ , եանի Պաղտատ
շէհրինէ ազիմէթ իթտի :

Եղովբոս պէլտէյի մէգքիւրէնին հիւքիւմտա-
րը պուլունան Լիգէրոս նամ ատիլ զաթըն սէ-
րայընտա միսաֆիր օլուպ , իւլէմա թարաֆըն-
տան քէնտինէ սուալ օլունան մէսայիլի ֆէյլէ-
սօֆանէլէրի քէմալի սուհուլէթ իլէ ագիլանէ
ճէվապլար վիրէրէք մէրգումանըն հայրէթլէրինի
միւճիւպ օլուր իտի , վէ իշթէ պու սէպէպլէ Ե-
ղովբոս հիւքիւմտարը միւշարիլէյհին վէֆգէլատէ
հիւրմէթու թէվէճճիւհինէ մագհար օլմուշ իտի :

ԵԶՈՎԲՈՍ (ԷՆՆԱՍԸ) ՃԱՆ ԷՎԼԱՏԸ ԳԱՊՈՒԼ ԻՏԻՐ

Եզովբոս պիլա վելէսօ օլմաղըլա Պապիւլ միւթէմէքիւնլէրինտէն Էննաս նամ ասըլզատէ պիր տէլիգանլըյը քէնտույէ ճան էվլատը իտէրէք ասըլ քէնտի էվլատը կիպի հիւքիւմտարէ թագտիմ իթտի, վէ գըրալ տախի մէրգումը Եզովբոսըն թավսիյէսի իւզըէ տէվլէթճէ պիր մէմուլըիյէթէ իսթիխտամ իթմիշ իտի, Ֆագաթ մէրգում Էննաս նանքէօրլիւք իլէ վելինիյմէթինին խանէսինտէ իրթիքեապ իթմէտիյի բէզալէթ գալմամըլ օլմաղըլա, Եզովբոս խապիսը մէրգումը խանէսինտէն գօվտու. Էննաս ախզը ինթիգամէ գալգըլուպ մէմուլըիյնի տէվլէթտէն քէնտիսինէ հէմէֆքեար պիր քաշ միւֆսիտ իլէ պիլ իթտիհատ, Եզովբոսըն գըրալա խըյանէթինի թաստիգ իտիճի պիր մէքթուպ թասնի իտուպ, վէ մէրգումըն միւհրի իլէ պիթ թէմհիր գըրալա թագտիմ իթտի:

Գըրալ պու խըյանէթի տույտուգտա սօն տէրէճէ հիտէթլէնիւպ Հէրմիրբոս նամ մապէյնճիսինէ պիլա թէֆթիշ Եզովբոսը գաթլ իթմէսինի ֆէրման իթմիշ իտի իսէտէ, Հէրմիրբոս Եզովբոսըն սատըգ տօստու, վէ ագըպէթէնտիշ պիր զաթ օլմաղըլա, մէրգումըն ճանընա գըլյմայուպ ճիւմլէտէն կիզլի օլարագ պիր մէզար տէրունինտէ կիզլէմիշ իտի:

Պիր միւտէթ սօնրա Նէքտինարոս նամ Մըսըր հիւքիւմտարը Եզովբոսըն գաթլու թէլէֆ ի-

տիւրտիյնի իշխութիւքտէ , Լիգէրոս գրրալա պիր մէքթուպ իրսալ իտերէք , էկէր իթտիյի թէքլիֆին իճրասընա միւքթէտիր օլուրսա քէնտուսինէ վէրկի վէրէճէյինի , վէ շայէտ գատրըր օլամատըրը թագտիրտէ Լիգէրոսըն խարաճկիւզար օլմասընը թէքլիֆ իթտի , հիւքիւմտարը միւշարիւէյն կէօնտէրտիյի մէքթուպ իլէ Լիգէրոս գրրալտան , եէր իլէ կէօյ արասընտա մուալլագ պիր քէօշք ինշա իթմէք իչին պիր գաշ միւհէնտիս թալէպ իթտիքտէն պաշգա , պազըր միւշկիւլ սուալլէրին ճէվապընը վիրմէյէ միւգթէտիր ալիմ պիր զաթ տախի իսթէմէքտէ իտի :

Գրրալ իշպուլ մէքթուպը օգուեուպ մահզուլն օլտու , վէ « էյվահ էկէր Եզովրոս սաղ օլայըտըր միւճէրրէտ պուլնուլն շարէսինի պուլուր իտի » տէմէքտէ իքէն , Հէրմիրբոս գրրալըն հուղուրուլնա չըգարագ Եզովրոսըն պէր հայաթ օլտուղուլու պէյան իթտիքտէ , գրրալ Փէվգէլատէ մէսրուր օլուպ հէման Եզովրոսը հուղուրուլնա կէթիրթտի , վէ մէրգուլը թագիմ ու թէքրիմտէն սօնրա , Մըսըր հիւքիւմտարընըն կէօնտէրմիշ օլտուղուլ մէքթուպը Եզովրոսա թագտիմ իթտի :

Եզովրոս մէքթուպըն մէզաեասընըր Փէհմ իտիպ թէպէսսիւմ իլէ Գրրալա իիթապէն , « էֆէնտիմ Մըսըր հիւքիւմտարընըն իսթէտիյի պինայը ինշա իթմէք իչիւլն իլք պահարտա ամէլէլէր կէօնտէրէճէյինիզի իշար պուլուրուլն » տէտիքտէ , հիւքիւմտար տախի պու մաալտէ պիր մէքթուպ եազարագ էլչիլէր իլէ Մըսըրա իզամ իլլէտի :

ԵԶՈՎԲՈՍ ԳՈՐԱԳՈՒՇ ԵՍՎՐՈՒԼԱՐԸՆԸ
ԹԱԼԻՄ ՈՒ ԹԵՐՊԻՑԷ ԻՏԷՐ

Եզովբոս եինէ քել էվէլ գըրալըն իլթիֆա-
թընա մազհար օլտուգտան սօնրա , նանքէօր
Եննասըն խըյանէթինի աֆ իտէրէք պիր կէօնա
ճէզա վէրտիրմէտիքտէն մատէ , խանէսինտէ գա-
պուլ իթտի , վէ կիճէ կիւնտիւզ ագիւլանէ մէսէլ-
լէր , վէ պիր չօգ միւէսսիր նասիհաթլէր իլէ
մէրգումը սիլքի ինսանլյէթէ իտխալ իթմէյէ
չալըշըր իտի :

Եննաս՝ Եզովբոսըն իշպու ալիճէնապլըղընտան
ֆէվգէլատէ միւթէէսիր օլարագ , ազ միւտէթ
զարֆընտա միւհլիք պիր խասթալըղա տիւչար
օլուպ վէֆաթ իթտի :

Հէր նէ հալ իսէ , Եզովբոս գըշ մէվսիմինտէ
տէօրթ տանէ գարագուշ եավրուլարը էլտէ ի-
տէրէք , օլ տէրէճէ պիր մէհարէթ իլէ թէրպի-
յէ իթտի քի կէօրէնլէր հայրէթտէ գալըրլար ի-
տի . շէօյլէ քի տէօրթ նէֆէր չօճուգլարը պրը
պրը պիրէր զէնպիլէ գօյուպ գուչարըն պօյնու-
նա ասարագ էօյլէ պիր ուսթալըղլա թալիմիթ-
տիրմիշ իտի քի , չօճուգլար , էլլէրինտէ օլան իբ-
լէրին վասէթասըյըլա իսթէտիքլէրի կիպի գուշ-
լարը հավատա էօթէ պէրի ուչուրուլար իտի ,
վէ հէման իլք պահար մէվսիմի թէգարրուպ իթ-
տիլինտէ գուչարը վէ չօճուգլարը պէրապէր ա-
լարագ Մըսըրա ազիմէթ իթտի :

Հիւքիւմնար Եզովբոսը էօլմիւշ տիր զաննըն-

տա իբէն , մերգումըն Մըսըրա վիրուտինի տույ-
տուղուճնտա թաածիււ պ իտէրէք հէման հուղու-
րունա ճէլպ իթտի , վէ հէր նէ միւշկիււ մուամ-
մալէր սիւալ իթտի իսէ տէ , Եզովբոս հէր քէսի
հայրէթտէ պըրագածագ սուրէթտէ ճիւմլէսինի
տախի հալլ իտէր իտի :

Նէքտանարոս՝ Եզովբոսա «տօղրուսու սիզ ա-
գիւ վէ Ֆէթին պիր զաթ իմիշսինիզ . լաքին սը-
բարըշ իթտիյիմ՝ միւհէնտիսլէր նէրէտէ տիրլէր»
տէ յինճէ , Եզովբոս «էֆէնտիմ՝ միւրատը ալլինիզ
իւզրէ ճիւմլէսի տէ հազըր տըր , անճագ գուլէ-
նին ինշասընա մախսուս օլան մահայի իրայէ իթ-
մէլիսինիզ քի իշէ պաշլասընլար» տէտի . վէ հիւ-
քիւմտար տախի Եզովբոսը պէրապէր ալարագ
շէհրին խարիճինէ վարուպ վասի պիր մահալ
կէօսթէրտի :

Եզովբոս թալիմ իթմիշ օլտուղու չօճուգլարը
ամէլէլէրէ մախսուս պիր չօգ ալաթու էտէվաթ
իլէ պէրապէր զէնպիլլէրէ գօյարագ գուշարըն
պօյունլարընա աստը , վէ գուշար տախի հէվայէ
բէրվազ իթտիքլէրինտէ , չօճուքլար Եիւքսէք-
տէն ճիւմլէսի պիր աղըզ «չաբըգ թաշ , քիրէճ ,
թուղա կէթիրինիզ քի իշէ պաշլայալըմ՝» տէյու
նիտա իթմէյէ պաշլատըլար :

Հիւքիւմտար քէմալի հայրէթ իլէ Եզովբոսըն
պու թէտապիրի ագիլանէսինի կէօրիւպ , մահ-
ճուպ վէ մաղղուպ օլտուղուճնու իյթիրաֆ իթ-
մէքլէ մերգումը թալթիֆ ու թազիմ իթտիք-
տէն մաստա , պիր չօգ պէհատար հէտիյէլէր իլէ

Լիզէրոս գրրալըն նէզտինէ իզամ էյլէտի . Ե-
զովբոս Պապիւլէ վասըլ օլունճա հիւքիւմտարըն օլ
տէրէճէ իլթիֆաթընա մազհար օլտու քի , միւ-
շարիլէյհ Եզովբոսըն պու խըտմէթինէ մուգա-
պիւ , մէրգումըն զիքրինի էպէտի գըլմադ իչիւն
ալթունտան մամուլ պիր սանէմ եաբտըրըպ
չէհրին էհէմմիլէթլի պիր մէյտանընա ըէքս իթ-
տիրտի :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ԷԼԼԱԴԱՑԷ ԱԶԻՄԷԹԻ

Եզովբոս Պապիւլէ ավտէթ իթտիքտէն սօն-
րա Ելլադա ճանիպինի զիեարէթ իթմէք իչիւն
հիւքիւմտարտէն իսթիզան իթտի . վէ հիւքիւմ-
տար տախի մէյգումմա եինէ Պապիւլէ ավտէթ ի-
տէճէյինէ տայիր եէմինլէր իթտիրուպ կիթմէ-
սինէ ըուխասթ վէրտի . Եզովբոս Էլլադանըն մէշ-
հուր շէհիրլէրինի քէշթ ու կիւզար իտէրէք պիր
չօգ ալիմ զաթլէր իլէ կէօրիւշիւպ մէրգումմանը
հայրէթտէ պըրագըր իտի . պատէհու Դեղոս
նամ ճէզիրէյէ մուվասըլէթ իթտի . Ֆիլվագը
ատալըլար Եզովբոսըն ագիւանէ վէ միւէսսիր սէօզ-
լէրինտէն մահզուզ օլտուլար իսէտէ , մէրգումմա
լայըգըյըլա հիւրմէթ ու ըազպէթ իթմէտիլէր :

Դեղոսլուարըն պու թէրպիյէսիզլիքլէրի Եզով-
բոսա զայէթ կիրան կէլմիշ օլմաղըլա , պազը միւ-
էսսիր թէմսիլլէր իլէ ինուանիլէթսիզլիքլէրինի
Եիւզլէրինէ վուրտուղունտան մէրգումմանըն քին
ու զարագլարընը իւզէրինէ տավէթ իթմիշ իտի ,

զիրա եզովբոս պաշգա մէմլէքէթլէրէ կիտէր տէ
քէնտիլէրինի զէմմ իտէր տէյու գօրգարլար
իտի , պու սէպէպլէ մէրգուամտան ախզը ինթի-
գամէ գալգըըպ տէհչէթլիւ պիր իֆթիրա իլէ
իթհամ իթտիլէր :

Շէօյլէ քի , Ապոլոն նամ իլահըն բութխա-
նէսինտէն ալթունտան մամուլ մուգատտէս պիր
նէսնէ չալարագ , եզովբոսըն էշեասը տէրունինէ
վազ իթմիլլէր իտի . պիչարէ եզովբոս պու տէհ-
չէթլիւ հալտէն պի խապէր օլմաղըլա Դեղոս ճէ-
զիրէսինի թէրք իլէ Ֆօգիտա ճանիպինէ կիթմէք
իչիւն եօլա չըգմագտա իքէն , նակեահան Դե-
ղոսուլար մէրգուամըն իւզէրինէ հիւճիւմ պիրլէ ,
«խըրօրզ տըր խըրսըզ տըր» տիլէրէք , հէման
բըրթըլարընը եօգլամայա պաշատըլար , վէ կիւ-
յա նէսնէյի մէսրուգայը էշեալէրին իչինտէն
պուլարագ պաղըըըպ չըղըըմագլա , եզովբոսըն
միւրթէքիպ վէ ատի պիր սարիգ օլտուղունու
ահալիլէ իլան իթտիլէր :

Եզովբոս մէրգուամանըն պու խայընլըգլարընը ,
վէ իրթիքեապ իթմիշ օլտուգլարը հիլլէյի պէյան
իթմէքլէ , քէնտինին քեամիլէն պի սուչ օլտու-
ղունու գուտուրմուչ օլան ահալիլէ անլաթմաղա
պէյհուտէ չալըըր իտի . նիհայէթ իւլ քէլամ
զալիմլէր , պիչարէնին ըէճա ու նիյազլարընա զէր-
րէ գատար էհէմմիլլէթ վիրմէյուպ հէման հապ-
սա իլգա , վէ հաքիմլէր տախի գաթլինէ հիւքմ
իթտիլէր :

ԵԶՈՎԲՈՐՆ ԳՅԹԼԻ

Իրթէսի կիւն Դեղոսլուլար պիր չօգ գալա-
պալըգլա կէլիւպ Եղովբոսը ճէպրէն մահրէտտէն
չըգարուպ , երկքսէք պիր գայատէն աշաղը աթ-
մագ իչիւն տաղա չըգարտըլար . Եղովբոս պէօյլէ
էմնալի նամէսպուգ պիր հագսըզըլըգլա ճանընա
գըյմամալէրինէ տայիր պիր չօգ միսալլէր սէօյլէ-
տի իսէտէ ասլա թէէսիր իթմէտիյինի կէօրէրէք ,
«էյ Դեղոսլուլար, տինլէյին պէնի» տէտի . «վագ-
թըյըլա ֆարէնին պիրի գուրպաղըյըլա տօստ-
լուգ բէյտա իտէրէք , գուրպաղըյըլ քէնտի սա-
քին օլտուղու գօնաղա տավէթ իթտի , վէ եէ-
տիրիւպ իչիրտիքտէն սօնրա գուրպաղը տախի
պիլ մուգապէլէ ֆարէյի քէնտինին սաքին օլ-
տուղու մահալէ տավէթ իտուպ , վէ ֆարէ տա-
խի իչպու տավէթէ իճապէթ իթմիշ օլմաղըլա
հէման իքիսի պիրլիքտէ եօլա տիւշտիւլէր , հալ
պու քի գուրպաղընըն մէսքէնինէ վասըլ օլմագ
իչիւն չայտան կէչմէլէրի լաղըմ կէլէրէք , գուր-
պաղը ֆարէնին այաղընը քէնտի այաղընա պաղ-
լայուպ հէման սույա աթլատը քի , ֆարէ պիթ-
թապի պօղուլմագ մէրքէզլէրինէ կէլէրէք ար-
գատաշընա «էյ վահ զալիմ մէֆթիմէ սէպէպ
սէն օլտուն , լաքին էլպէթտէ պիր կիւն սէն
տախի քէնտինտէն գուլվէթլի պիր զալիմին խըշ-
մընա օղրայարագ էքտիյինի պիչէճէքսին» տէ-
յերէք պօղուլտու կիթտի : Ֆիլվազը գարագ ուշ
սույուն իւզէրինտէ ֆարէնին լէչինի կէօրմէքլէ

հէման իւզէքինէ գօյալաւ , վէ գաւթադը առ-
իւի ֆարէնին այաղընա պաղլանմըչ օլմաղըլա
գուրթուլամայրպ քէնտի տախի ֆարէ իլէ պէ-
րապէր գարագուչա շիքեար օլտու . իշթէ սիզ
տախի եա' Դեղոսլուլար , մատէմքի պէնի պէօլէ
հագարզըզլա էօլտիւրիւյօրսուհուզ , պիւմիշ օ-
լտարնըզ քի պիւթիւն Եունանիսթան վէ Պապիւլ
ահալիսի տէհչէթիւ սուրէթտէ սիզտէն ինթի-
գամլմը ալաճագլար տըր » տէտի :

Եզովբոս ճան հագգըյըլա պունա պէնզէր
տահա բէք չօգ մէսէլլէր սէօլլէտի իսէտէ , աս-
լա թէէսիր իթմէտիյինի կէօրիւպ չարէսի թիւ-
քէնէրէք պիր թագրիւպ Ապօլօնըն բութխանէ-
սինէ ֆիրար իթտի , լաքին գուտուրմուչ օլան
ահալի մահալի մէզքիւրըն մուգատտէսիյինէ
տախի էհէմիլլէթ վիրմէյէրէք հէման բութխա-
նէյի պաստըլար , վէ պիչարէ Եզովբոսը սիւրիւ-
յէրէք պիր տաղըն պալասընա չըգարըպ մէր-
գումըն ճիյէրլէր բարէլլէյիճի ֆէրեատու ֆի-
ղանլէրինէ վէ միւէսսիր քէլամլէրինէ հէվալլէյի
սէմմի իթիպար իթմէյէրէք սօն տէրէճէ ինսաֆ-
սըզըզլա հէման տաղտան աչաղը աթտըլար բի ,
պիչարէ տէրագսպ վէֆաթ իթտի :

Ֆիւհագըգա Եզովբոսըն տէտիյի կիպի Դեղոս
ճէզիրէսի ազ միւտէթ զարֆընտա վէպա հաս-
թալըղընտան վէ կէօնա կէօն պէլայի սամէտանի
իլէ խարապ օլտու , վէ պու զուլումլարըն սէ-
պէպի իլահլարտան սիւալ օլունտուգտա , Եզով-
բոսա իթտիլէրի խայընլըղըն ճէզասը տըր տէ-

յու խապէր ալընտը. պունուն իւզէրինէ Դեղու-
լուլար իթտիքլէրի զալիմլիյէ նասիմ ու բէշիման
օլարագ Եզովրոսըն զիքրինի էպէտի գըլմագ ի-
չիւն մէրգումըն նամընա պիր սանէմ բէքս իթ-
տիլէր :

Կէրէք Եունանիսթան Ֆէյլէսօֆլարը վէ կէ-
րէք Եզովրոսըն աշինալէրի պուլունան պիր չօգ
ալիմ զաթլար, Դեղուլուլարըն իշպու մուամէ-
լէյի պի ինսաֆանէլէրինի տույտուգլարընտա,
քէմալի խըչմ ու զազապլէ ճէզիրէյի մէզքիւրէ-
յէ կէլէրէք, պիշարէ Եզովրոսը գաթլ իտէնէ-
րի պուլուպ պիրէր պիրէր ճէզայի սէզալէրինի
վէրտիլէր :

ԵԶՈՎԲՈՍԸՆ ՄԻՍԱԼԼԵՐԻ

ԽՕՐՕՁ ԻԼԷ ԻՆՃՈՒՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Խօրօզըն պիրի չէօբլիւքտէ կէզինիր իքէն գըյ-
մէթտար պիր ինճու տանէսի պուլմուչ իսէ տէ ,
թահգիր իլէ պիր թարաֆա աթարագ « քեաչքի
պու ինճունըն եէրինէ պիր արբա տանէսի պու-
լայըտըմ » տէմիչ :

Կըսսէտէն հիսսէ տիր ճահիլէ իպրէթ
էհլի քեամիլ պիլիւր գատր իլէ գըյմէթ .

Պու ագըլըզ խօրօզ կիպի նէչէլէր
Քէնտու քէնտուլէրէ գըյմէթ պիչէրլէր .

Մէգատիր պիլմէյէն ատէմ էքսէրի
Ֆարգ իտէմէզ ասլա շապ ու շէքէրի :

ԳՈՒՐՏ ԻԼԷ ԳՈՒՋՈՒՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Գուրտ իլէ գուզու պիր բունարտան սու իչ-
մէքտէ իտիլէր , ֆագաթ գուրտ բունարըն թա
եօգարըսընտա պուլունմագտա իտի իսէտէ , մահ-
զա գուզույը բարալամագ էֆքեարըյըլա հէման
իզէրինէ հիւճիւմ պիրլէ « պըրէ մէլուն նիչիւն
իչտիյիմ սույը մուրտարլարսըն » տէ յինճէ , գու-
զու թիթրէյէրէք , « պէն նասըլ սույը մուրտար-
լայապիլիրիմ , պագասնա սէն եօգարըտան վէ
պէն թա աչաղըտան իչմէքտէյիզ , վէ պունտան

գաթինազար սանա պիր զարար վիրմէք տախի
ասլա խաթրումտան կէչմէմիչ տիր » տէմէսինտէ՝
գուրտ « տիւն պապանը կէօրտիւմքի մէլէյէրէք
քէօրէքլէրի ալէյհիմտէ թէչվիգ իթմէքտէ իտի »
տէտի . գուզու , « եանլըչ օլմալը , զիրա պիր այ-
տան զիեատէ տիրքի գասապ պապամը պօղազ-
լատը » տէյու ճէվապ վէրտի . գուրտ , « էօյէ
խսէ վալիտէն օլմալըյըտը » տէտի , գուզու տա-
խի « վալիտէմ պէնի տօղուրտօւղունտա էօլմիւչ
տիր » տէյինճէ , գուրտ սիչլէրինի կըճըրտա-
թարագ « ահ մէլուն պէն կէրէք սէնին վէ կէ-
րէք միլլէթինին պանա օլան ատավէթինի բէք ա-
լա պիլիրիմ » տէյէրէք հէման պիչարէնին իւզէ-
րինէ պիր հիւճիւմ՝լէ բարալայըպ եէմէյէ պաշ-
լատը :

Իշթէ պու մէսէլին մանասը ճանա
Զալիմ քիմսէլէրի իթմէտէ իյմա .

Զալիմ զուլմ իթմէյէ վէրինճէ գարար
Քէնտինճէ հագ պուլուր Փըրսաթըն արար .

Էօյլէլէրին Փարգը եօգ տըր ճանվէրտէն
Սէն տայըմ խէվթ էյլէ ըուզի մահչէրտէն :

ՔԵԼՊ ԻԼԷ ԿԵՕԼԿԵՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Քէլպին աղզընտա պիր էթ լօգմասը օլտուղու հալտէ չայտան եիւզէրէք կէչէր իքէն, աղզընտաքի լօգմասընըն կէօլկէսինի իրիճէ կէօրիւպ, տահա եաղլը պիր ավ եագալամըչ տըր զաննըյլա, թամարնտան նաչի աղզընտաքի լօգմայը պըրագարագ կէօլկէնին արգասը սըրա գօշմայա պաշլատը, լաքին ալտանմըչ օլտուղունու անլայարագ «էյ վահ, իշթէ թամաքեարլըղըմտան աղզըմտաքի լօգմայը տախի զայպ իթտիմ» տէմիչ :

Թամաքեարլըգ զայէթ մէզմում պիր հալ տըր
Պու քէլպին ահվալի պիգէ միսալ տըր .

Հէր քիմ քի հալինէ իթմէզ գանատթ
Թամա՝ անի սէֆիլ իտէր ագըպէթ .

Տիմեատա բիրինճէ կիտէրքէն չօգլար
Եվտէքի պուլկուրտան տախի օլուրլար :

ԳՈՒՐՏ ԻԼԷ ԹՈՒՐՆԱՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պօղազավէր գուրտըն պիրի աճէլէ իլէ պիր գօյուն եէմիչ օլմաղըլա, պօղազընա իրիճէ պիր քէմիք պաթմըչ իտի . գուրա մէզքիւր քէմիյի եալընըզ պաշընա չըգարամայըպ պիր չօգ հայվանաթտէն իսթիմտատ իթտի իսէտէ, հիչ պիրի բէճաօընա գուլագ ասմայըպ, հաթտա «բէք ալա օլմուշ խայըն ճէզասընը պուլմուշ» տէրլէր իտի .

Ֆագաթ թուրնա գուշք գուրտըն թաթլու սեօղ-
լէրինտէն իղֆալ օլարագ , հէման ուզունճա կա-
կասընը պօղազընա սօգուպ քէմիյի չըգարտըգ-
տան սօնրա , գուրտուն վատի միւճիւպինճէ իթ-
տիյի խըտմէթէ մուգապիլ միւքեաֆաթ իսթէ-
տիյինտէ , գուրտ կիւլէրէք «հայ շաշգըն հայ
պիլ աքիս սէն պանա միւքեաֆաթ իթմէլիսին ,
թէշէքքիւր իթսէնէ քի պաշըն պօղազըմտա օլ-
տուղու հալտէ գօթարմատըմ» տէմիշ :

Կըսստէն հիսսէյի ֆէհմ էյլէ էյ ճան
Նանքէօր քիմսէլէրտէն ուզագ օլ հէման .

էյլիյին գատրինի պիլմէզ նամէրտլէր
էյլիյինէ պէտէլ քէօթիւլիւք էյլէր .

Ձալիմէրէ իմտատ իթմէք խաթա տըր
Ձիրա քի անլէրին խասմի մէվլա տըր :

ԵԸԼԱՆ ԻԼԷ ՁԻՖԹՃԻՆԻՆ ՅԱՍԼԸ

Ձիֆթճինին պիրի գըշ մէվսիմինտէ սօուգտան
ույուշմուշ պիր երլան պուլուպ աճըեարագ խա-
նէսինէ կէօթիւրիւր . երլան ըսընըպ քէնտինէ
կէլտիքտէ , էվէլ էմլրտէ գուրթարըճըսը օլան
չիֆթճիյէ սօգար , չիֆթճի տախի երլանա « վայ
նանքէօր մէլուն , սանա իթտիյիմ էյլիյէ պէտէլմի
տիր պու » տէյէրէք հէման պալթասը իլէ վու-
րուպ կէպէրթտի :

Ճիպիւնէթւերի ալազ քիմսէլեր
Հէր նէ տիւրի տախի էյլիք կէօրսէլեր .

Իչպու երլան կիպի խայըն օլուրլար
Լաքին էլպէթ իթտիքլերին պուլուրլար .

Սէն մերտիքլէ էյլէյէ կէօր իֆթիխար
Թա օլասըն պու ալէմտէ պէրխիւրտար :

ՄԵՐՔԷՊ ԻԼԷ ԱՐՍԼԱՆԸՆ ՅԱՍԼԸ

Պիր կիւն մերքէպ արսլանը թահգիր իլէ սա-
րագայէ ալըր , վէ արսլան տախի հիտէթլէնէրէք
հէման պու ահմագ մախլիւզըն ճէզասընը վիրէ-
ճէքքէն , հիտէթինի զապթ իտուպ « սանա հատ-
տինի պիլտիրմէք պէնճէ բէք գօլայ պիր մատտէ
խէտէ , Ֆագաթ սէնին կիպի ագըլսըզ վէ թէն-
պէլ պիր հայվան իլէ տալաշմագտա հիչ պիր
վէչհիլէ պէնիմ ճէնապըմա տիւշմէզ » տէմիչ :

Պու ահմագ մերքէպին խօշ տըր միսալի
Արսլանընտա պի ճէնապըզ հալի .

Քէնտինտէն զաաֆլէ մերտի թուվանա
Տալաշմագըզ ճայիզ տէյիլ տիր ճանա .

Մէրտ օլան նամէրտտէն ինթիգամ ալմագ
Յըրսաթընա տիւշսէ եինէ կեամ ալմագ :

ՔԵՕՅԼԻԻ ՖԱՐԷ ԻԼԷ ՇԵՀԻՐԼԻ ՖԱՐԷՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Քեօյլիւ Ֆարէ խալի պիր մէրատէ սաքին օլ-
մաղըլա , պիր կիւն տօստու պուլունան շէհիրլի
Ֆարէյի թաամէ տավէթ իթտի . վէ էանայի թա-
ամտէ հազըր իթտկի լէզիզ եէմէքլէրի , եանի
ազըճըգ գուրու բակլա , պիր մըգտար տօնուզ
եաղըյըլա պիր ազտա բէյնիր բարչասընը հըֆզ
իթմիշ օլտուղու տէլիքտէն չըգարուպ , էլինտէն
կէլտիյի գատար միսաֆիրինի աղըրլամայա չա-
լըչըր իտի իսէտէ , շէհիրլի Ֆարէ մէզքիւր եէ-
մէքլէրէ անճագ տիշինի տօգանտըրըպ եէմէք-
տէն իմթինա , վէ սըգատաշընըն Ֆագըրըլըղընը
զէվգլէնէրէք , քէնտինին մալլիք օլտուղու սաա-
տէթը հալի կէօսթէրմէք իչիւն , քէօյլիւյի թէ-
վաթիւն իթտիյի գօնաղա տավէթ իթտի . ֆիլվա-
դը քէօյլիւ Ֆարէ ղայէթ միւզէյեէն պիր սա-
լօնտա հազըր իտիլմիշ օլան միւքէմմէլ վէ նէֆիս
թաամլէրի կէօրիւպ հայրէթտէ գալտը , վէ հէ-
նուզ եէմէյէ պաշլամըշ իքէն , գօնագտա պու-
լունան խատէմէլէրտէն պիրի , նակեահան ազիմ
պիր շամաթա իլէ սալօնըն դաբըսընը աչընճա ,
պու իքի ահպապլար տիւչարը խէվֆ ու էնտիշէ
օլուպ , անճագ պիրէր տէլիյէ ճան աթապիլտի-
լէր . խատէմէ կիթտիքտէն սօնրա շէհիրլի Ֆարէ ,
ճան հավլի իլէ թիր թիր թիթրէմէքտէ օլան
ահպապընա « պույուր եէմէք եէյէլիմ » տէյին-
ճէ , մէրգում « աման արգասուշ պու կիպի հալ-
լէր հէր զէման վուգու պուլըլըմը » տէյու սօր-

տոււ , վէ օլ տախի « Էքսերի պէօյլէ շէյլէր օլուր ,
 լաքին նէ շարէ միհնէթ շէքիլմէյինճէ մէսէրրէթ
 հասըլ օլմազ » տէյինճէ , քէօյլիւ Փարէ « գալ
 սաղլըզլա պիրատէր , տօղրուսու էվէլա սաատէ-
 թը հալինի կէօրտիւյիւմտէ հասէտ իթտի իտիմ ,
 Փագաթ մատէմքի հէր զէման պէօյլէ թէհլիքէ-
 լէր իշինտէ իմիշսին , իմաի պէնիմ բահէթի գալպ
 իլէ Փագրը հալտէ եաշատըղըմ , սէնին զէնկինլի-
 յինտէն չօգ էվլա տըր » տէյէրէք ալըպ եիւրիւ-
 յիւ վէրմիշ :

Նէյէ եարար օլ սէրվէթ քի բահէթ եօգ
 Զէրրէ ասայիշ եօգ թէհլիքէսի չօգ .

Հալինէ շիւքր իտէր էհլի գանաէթ
 Ազընը չօգ կէօրիւպ սիւրէր սէֆահէթ .

Գանաաթ կիպի պիր նիյմէթ օլմազ
 Անտէն էօգկէ պէօյիւք տէվլէթ օլմազ :

ԹԻԼՔԻ ԻԼԷ ԳԱՐԱ ԳԱՐԿԱՆՆ ԶԱՍԼԸ

Թիլքի գարա գարկաննն աղզընտա իրիճէ պիր
 բէյնիր բարչասը կէօրիւպ՝ հէման , « ահ գարկա
 էֆէնտի պու նէ զարիպ հալ տըր , պէն սէնին
 թիւյլէրինի սիյահ տըր զանն իտէր իտիմ , իլահի
 նէ գատար եանըլմըշըմ , ահ տէյէպիլիլիլիմ քի
 թօյ գուշուննն թիւյլէրի սէնինքի գատար պէօյ-
 լէ գար կիպի պէյազ տէյիլ տիր . տօղրուսու
 պանա օլ գատար կիւզէլ կէօրիւնմէքոտէսին քի ,
 եիւզիւնէ պագտըգճա ատէթա հայրէթ իտէյօ .

ըումն տէյուպ , վէ գարկանըն պու միւտահա-
նէլէրտէն մահգուզ օլտուղունու չագարագ , ի-
լավէյի մէգալ պիրլէ , « ահ էֆէնտիմ , թապիաթ
մալիք օլտուղուն պու կիւղէլլէյէ պիր գաթ տա-
հա ըէվնագ վիրմէք իչիւն , սանա էօյլէ սուզիչի
վէ թաթլը պիր սէտա պախչ իթմիչ քի , պիզիմ
պաղչէլէրտէ էօթէն պիւլպիւլլէրին սէտասը , սէ-
նինքինէ նիսպէթէն հիչ սայըլսա ճայիզ տիր
տէտի , գարկա պու մէտհ ու սիթայիչլէրտէն
քէյֆլէնէրէք , վէ թիւքլինին տէտիյինի Ֆիլիէն
իսպաթ իթմէք իսթէյիպ , հէման պիւլպիւլ կի-
պի էօթմէք իչիւն աղզընը աչընճա , բէյնիր բար-
չասը եէրէ տիւշտիւ քի , թիւքի կիւլէրէք գապ-
տը , վէ «տօղրուսու սէսինիզ բէք թաթլը իսէ-
տէ , պու ճիւմլէ բէյնիրինիղին տատընա տախի
հիչ տէյէճէք եօգ » տէյուպ բէյնիրի աֆիյէթ
իթտի :

Պու տիվանէ գարկա կիպի բէք չօզլար
Գուրու միւտահինտէն մահգուզ օլուրլար .

Քէնտինտէ օլմայան խասսէլէր սէզէր
Թէքէպպիւր իյլէյիւպ պէնլիքտէ կէզէր .

Սէն էրպապը միւտահինլէրտէն սազըն
Տօղրույու սէօյլէյէն զաթէ օլ եազըն :

ԱՐՍԼԱՆ ԻԼԷ ՄԵՐՔԷՊԻՆ ՖԱՍԼԸ

Արսլան գօծայարագ պիր մաղարա տէրու-
նինտէ միւզմիւհալ եաթմագտա իքէն , տիկէր
հայվաննաթլար անըն պու զաաֆը հալինտէն Ֆըր-
սաթէ եաֆթէ օլուպ , պիլա ֆուլթուր եանընա
եագլաշարագ թահգիր իտէրլէր իտի . մէրքէպ
տախի անլէրտէն իպրէթ ալլպ արսլանէ չիֆթէ
վուրմաղա հազըրլանընճա , արսլան՝ գուրտ իլէ
տօնուզա խիթապէն լոտղրուսու սիզտէն կէօր-
տիւյիւմ հագարաթ օլ գատար կիւճիւմէ կիթ-
մէյուպ , իլլա շու ահմագ էշէյին ճիւրաթ իթ-
տիյի հարաքէթ կէօյնիւմէ բէք աղըր կէլիյօր »
տէմիշ :

Արսլանլա մէրքէպին կըսսէսի ճանա
Պիլիրսէն բէք կիւզէլ հիսսէ տիր սանա .

Նէ մալինէ կիւվէն նէ գուվվէթինէ
Տիգգաթ էթ հալինին նիհայէթինէ .

Տիւշէնի աճըմագ պիր քիմսէ եահու
Հաթտա շէթմ իտէրլէր գայիտէ տիր պու :

ՄԵՐՔԷՊ ԻԼԷ ՖԻՆՕ ՔԷՕԲԷՑԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Ջէնկին ատէմին պիրի քիւչիւք պիր ֆինօ
քէօբէյինի ղայէթ սէվտիյլինտէն տայիմա պէրա-
պէր օյնար իտի . մէրքէպ ֆինօնըն մագհար օլ-
տուղու շու իլթիֆաթէ հասէտ իտէրէք , քէն-
տու քէնտույէ լաճայիպ շու ուֆաճըգ քէօբէյին
նէ լոասիյէթի օլապիլիր քի պու գատար սէվի-

լիցօր , բէ՛հ էկէր պազը պազը եանշաղլըզլար
իթմէսի , վէ սուստա տուրմասը իչին իսէ , պուն-
տանտա գօլայ պիր շէյ օլամազ , էլպէթտէ պէն
անտէն տահա թօհաֆ վէ տահա ալասընը եա-
բարըմ՝ տիյէրէք , հէման պիր սուրէթը սագի-
լանէտէ գալգըպ շախ տուրտու , վէ կիւյա սուս-
տա տուրույօր կիպի քէօբէյի թագլիտ իթմէք
ֆիքրի իլէ էֆէնտինին գուճաղընա աթլայընճա ,
միւմաիլէյհ , մէրքէպին շու հալինէ թաաճիւպ
իտէրէք խըսմէթքեարլէրինի չըղըրտը քի , էշէյէ
ալա պիր սօբա աթարագ հատտինի թանըթտըլար :

Հատտինի թէճավուզ իյլէյէն քիմսէ
Օգույուպ ալսըն պու կըսսէտէն հիսսէ .

Հէր քէսի պիր կէօնա խալգ իթմիշ մէվա
Քիմին էտնա իթմիշ քիմիսին ալա .

Հէր մախլիւզըն իսթիտատը պիր տէյիւ
Պէյհուտէյէ հասէա իթմէ հատտին պիլ :

ԱՐՍԼԱՆ ԻԼԷ ՖԱՐԷՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Արսլան եաթըպ ույումագտա իքէն , ֆարէ-
նին պիրի եանընա եագլաշարագ , պէլքի եիւզ
տէֆա էթրաֆընը տօլաշտը , վէ նիհայէթ գա-
ֆասընա սըչրայարագ ույանտըրմաղա ճիւրաթ
իթտի . արսլան հիտէթլէ օեանըպ ֆարէյի եա-
գալատը , վէ հէման բէնչէսի ալթընտա էգէճէք
իքէն , պու հալին քէնտի ազամէթլինէ լայըգ օլ-
մատըղընը ֆէհմ իտէրէք , ֆարէյի սալ սէլիմ

սայր վերտի քի , արսլանըն ալիճէնապլըղընա միննէթտար գալըպ , ազ վագըթտա օլ տախի մէրգումը էօլիւմտէն գուըթարմայա մուվաֆֆազ օլապիլտի . չէօյլէ քի , պիր գաչ կիւնտէն արսլան ավճըլարըն տուզաղընա տիւչէրէք հայգըրմասընտան տաղ թաչ թիթրէմէքտէ օլմաղըլա , Ֆարէ արսլանըն իշպու աճը աճը Ֆէրեատւէրինի իշիտինճէ հէման գօշտու կէլտի , վէ աղըն իբլէրինի ըսըրա ըսըրա նիհայէթ գօբարտը , վէ պու սուրէթլէ քէնտի վէլինիյմէթինի խէլաս իտէպիլտի :

Կըսսէտէն հիսսէ տիր քիմ միսլի արսլան
Մատունինէ ճէֆա իթմէզ մէրտ օլան .

Եյլէք վէ քէօթիւլիւք գարիպ տիր տէրլէր
Պէօյլէ թագրիր իտէր էր օղլու էրլէր .

Սիւլէյման գատար տա օլսան զօրավէր
Գարընճատան սանա էրէր խայր ու չէր :

ՍԱՔՍԱՂԱՆ ԻԼԷ ԹԱՎՎՈՒՍ ԳՈՒՇՈՒՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Սագսաղան նասըլսա պիր չօգ թավվուս գուչը թիւյլէրի էլտէ խտէրէք , անլէրլէ քէնտիսինի թէզեին իտուպ , վէ քէնտինի ասըլ թավվուս գուչունտան տահա կիւզէլ ատտ իտուպ , քէմալի քիպրու ղուրուրինտէն նաչի , արգատաչլարընը թէրք իլէ թավվուսլարա ըէֆագաթ իթտի խտտէ , պու թէքէպպիւրինին ճէզասընը տախի լայըգըլըլա չէքտի , չիւնքի թավվուսլար

սագսաղանն իրթիքեապ իթմիչ օլտուղու հիյ-
լէյի չադարագ , հէման էյրէթի թիւյլէրինի գօ-
բարրպ , վէ տէօյերէք թէբէլէյերէք իչլէրինտէն
տէֆ իթտիլէր . սագսաղան պէօյլէճէ թիւյլէրի
տէգբիւմիւշ ըէզիլու ըիւսվա օլտուղու հալտէ
եինէ էսկի արգատաչլարընն նէզտինէ կիթտի
խէտէ , անլէրտէն պիր թէսէլլի պուլամատը ,
զիրա էվվէլճէ անլէրի թահգիր իթմիչ իտի :

Եթէր սանա իչպու կըսսէտէն հիսսէ
Թագլիտ իլէ կիւզէլ օլմագ պիր քիմսէ .

Պու շաչըն սագսաղան կիպի նէչէլէր
Տիկէրլէրին խասիյէթին հէճէլէր .

Հէր խասսէյի քէնտի էօզիւնտէ արա
Օլմայասըն սօնրա ըէզիլ մասխարա :

ՍԻՆԵՔԼԷ ԱՐԱՊԱՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Արապաճընն պիրի թօզը տիւմանէ գաթա-
րագ սիւրաթլէ արապասընը սիւրմէքտէ իքէն ,
պիր սինէք վըղլայարագ կէլիպ արապանն իւզէ-
րինէ գօնմուշ , վէ օլգատար թօզու տիւմանը
չըգարան քէնտի տիր զաննըյըլա , քէյֆլէնէ-
րէք « օհօ , պիր քէրրէ պագընըզ նէ գատար
թօզ տիւման չըգարըյօրում » տէմիչ :

Իշպու սինէկ կիպի տախի բէք չօգլար
Խալգըն խասսէսիյէ իտէր իֆթիխար .

Ելինտէն հիչ պիր շէյ կէլմէյէն ինսան
Շօլ քէնտի քէնտինէ օլուր սիւլէյման .

Ահմադ օլան տայմա պէնլիքտէ կէզէր
Քէնտինտէ նէվ պէ նէվ խասսէլէր սէզէր :

ԳԱՐԸՆՃԱ ԻԼԷ ՍԻՆԵՑԻՆ ՖԱՍԼԸ

Սինէք քէնտիսինի հէր հալտէ գարընճանըն մավէֆգընսա զանն իթմէքլէ գարընճայա շու վէչհիլէ խիթապ իթտի «աճապա տիւնեատէ պէնիմ կիպի մուազզէզ վէ միւհթէրէմ պիր մախլիւգ տահա օլապիլի՞րմի, պէն հիչ պիր կիւն չալըյմատրգտան մատէ, միւզէյյէն սարայլարա, ուլու վէ մուգատտէս քիլիսալարա սերպէսթճէ կիրէր չըգար, կէօնակէօն նէֆիս թաամլար իլէ ճանըմը պէսլէր, վէ կիւզէլ գատընլարըն կեահ լալ կիպի տուտագլարը, վէ կեահ կիւլէ պէնզէր եանագլարը իւզէրինէ գօնարադ իսթիրահէթ էյլէրիմ, վէ սէն ա՛ սէֆիլ մախլիւգ պէնիմ շու ֆագիլէթիմի կէօրտիւյիւն հալտէ, նա՛սըլ վէ նէճէսարէթ իլէ քէնտինի պանա նիսպէթ իտէպիլիրսին . սէնքի ա՛ զավալլը պիր տէլիյին իչինէ սըղընարադ պին տիւրլի մէչագգաթ իլէ անճագ պիր պուղտայ թանէսի էլտէ իտէպիլիրսին » տէյինճէ, գարընճա ճէվապէն, « ֆիլվազը տէտիյին տօղրու տըր, սէն սարայլարա կիրէր չըգար .

վէ կիւզէլ գատընլարըն լէթաֆէթլի սիմալէրինէ
գօնար օլտուղունու պիլիրիմ, լաքին անլէբ սէն-
տէն նէֆրէթ իտէրէք տայիմա սէնի գօվարլար .
էվէթ եազըն պէնտէն զիեատէ րահաթ պիր էօ-
միւր կէչիրտիյինի թաստիգ իտէրիմ, լաքին գըշ
կէլինճէ հալին նիճ օլուր պիլիրմիսին . էվէթ սէն
գըշըն սօուգտան տօնարագ տիվարըն պիր քէօ-
շէսինտէ աճ սուսըզ կէպէրտիյին հալտէ , պէն
համտ օլսուն սըճաճըզ թօբրաղըն ալթընտա ,
եազըն մէշագաթլար իլէ թօբլամըշ օլտուղում
զախիրէյի եէյերէք քէյֆիմէ պագարըմ . իմտի
եա թէնպէլ հայվան արթըզ սէսինի քէստէ , պէ-
նի թահգիրէ գալգըշմա , զիրա էկէր սէն էօմ-
րիւնիւն պիր գըսմընը մէշագաթսըզ կէչիրիր է-
սէնտէ , պէն թէքմիլ էօմրիւմի թէհլիքէտէն արի
օլարագ կէչիրմէքտէյիմ » տէտի :

Ահմագ սինէք կիպի պագը գէնկինլէր
Չալըշգան քիմսէյի թահգիր իտէրէր .

Չէնկին իսէն տախի պօշ տուրմա չալըշ
Պու մէսէլի Ֆիքը էթ միհնէթէ պլըշ .

Ագիլ իսէն բէս տիր սանա պու միսալ
Տէրլէր գարընճատան սանա իպրէթ ալ :

ՄԱՅՄՈՒՆ ԻԼԷ ԹԻԼՔԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր կիւն պիւ ճիւմէ հայվանաթ քէնտիլէրինէ պիր հիւքիւմտար ինթիխապ իթմէք իչիւն թէ-ճէմիւ իթտիլէր . մայմուն պու մէսնէտի ճէլիլի էլտէ իթմէքիլիյէ ճան յթար օլմաղըլա , օլ տէ-րէճէ մահիրանէ օյնայուպ սըչրատը քի , ճիւմ-լէսի հայրէթտէ գալարագ հէման մէրգումը հիւ-քիւմտար նասպ իթտիլէր . լաքին թիլքի մայ-մունըն պէօյլէ պէյհուտէ շէյլէր իլէ հիւքիւմտար նասպ օլտուղունու պիր տիւրլիւ շէքէմէյէրէք , պիր տուզագ գուրմայը թասավլուր իտուպ , վէ պիր գույունըն աղզընը եարբագլար իլէ գարա-յարագ , մէգքիւր գույույու մայմունա կէօսթէր-մէքլէ « էֆէնտիմ կէչէնտէ շուրատան պիր ալ-թուն տէֆինէսի պուլտում քի , հէր հալտէ զա-թը հիւքիւմտարլէրինիգէ այրտ տըր . զիրա մէգ-քիւր տէֆինէ իլէ հիւքիւմէթինիլգէ թագվիլիթ վէրէպիլիւսինիլ » տէմէսի իլէ , մայմուն տըր հէ-ման գույունըն իչինէ աթլայըպ հիչ պիր շէյ պու-լամատըղընտան թիլքինին տէքու տիւպարէսինէ կէլմիչ օլտուղունու անլատը , թիլքի մէրգումը իսթիհզա իտէրէք , « վա՛հ շաչգըն պուտալա , սէն քէնտի քէնտինի իտարէյէ միւքթտիր օլա-մատըղըն հալտէ , նասըլ տիկէրլէրին իտարէսի-նի էլտէ իթմէքիլիյէ ճիւրաթ իթտին » տէմիչ :

Րէսի իտարէյէ էվէլ կէլմէզտէն
Քէնտինի իտարէ իթմէյի էօյրէն .

Պուներ պիտիրմէյէ հաճէթ մէս իթմէզ
Ազիլ հիւքմ իթմէյէ հիչ հէվէս իթմէզ .

Մայմուներն հալինի Փիքը իտէր տայրմ
Իչպու մէսէլէյի զիքը իտէր տայրմ :

ԻՆԵՔ ԻԼԷ ԳՈՒՐՊԱՂԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Ինէք պիր չայ քէնարընտա օթլանմագտա ի-
քէն , գուրպաղը կէօրիւպ եավրուսունա « ահ էվ-
լատրմ պու օլուր իչտէն տէյիլ տիր . պէն պու
ինէքտէն քիւչիւք օլմագլըղա թահամմիւլ իտէ-
մէմ , հէր հալտէ պէն տախի անըն կիպի պէօ-
յիւք պիր հայվան օլմալըյըմ » տէյուպ շիչտիք-
ճէ շիչմէյէ պաչլատը . . եավրուսը վալիտէսինին
պու տիվանէճէ քիւսթախլըղընը կէօրմէքլէ « վազ
կէչ աննէճիյիմ , վազ կէչ , սէն անըն ճէսամէ-
թինէ էրէմէզսին » տէտի իսէտէ , օլ տախի « հա-
յըր , հայըր օլմագ , եա պու ինէք գատար պէօ-
յիւրիւմ , վէ եախօտ . . . » . տիվանէ գուրպա-
ղը սէօզիւնիւ պիթիրէմէտի , զիրա օ գատար
շիչտի գապարտը քի , նիհայէթ զօրունտան չաթ-
լայը վէրտի :

Սէնտէն մատունինէ հէր տէմ նագէր գըլ
Ղուրուր իյլէմէքտէն տայմա հազէր գըլ .

Քէնտինտէն պէօյիւյէ պագարսան էկէր
Պու գուրպաղը կիպի չաթլարսըն ախէր .

Հատտինի թանըյան քիմսէլէր էլպէթ
Հալինէ շիւքը իտուպ իյլէր գանաէթ :

ԿԻՃԷ ԳՈՒՇԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Գուշար իլէ պազը հայվանաթը սայիրէ մա-
պէ յնինտէ մուհարէպէ զուհր իտուպ, կիճէ գու-
շը քէնտի հէմճընպարընըն մաղլուպիյէթինի ար-
զու իտէր օլմաղըլա տիւշմէն թարաֆընա կէչտի,
հալպուքի պիլ աքիս գուշարըն զալէպէ չալտըգ-
լարընը կէօրտիւյիւնտէ իթտիյի ալչագըղզա նա-
տիմ օլտու . ֆիլ հագըգա կէրէք զալիպ վէ կէ-
քէք մաղլուպլար , մէրգումըն իրթիքեապ իթմիշ
օլտուզու տինայէթէ հիտէթլէնէրէք կիճէ կիւն-
տիւզ գօվալամայա պաշլատըլար , վէ իշթէ պու-
սէպէպտէն տիրքի օլ վագըթտան պէրի կիճէ
գուշը պիր միւմքիւն կիւնտիւղիւն կէօրիւնմէյէ
ճէաարէթ իտէմէզ :

Հէր նէ օլսա տախի միլլէթին էյ ճան
Անը ճանտան սէվիպ այրըլմա պիր ան .

Միւլիյէթին ինքեար իտէն հէր ալչագ
Պու մէսէլտէն իպրէթ ալմալը անճագ .

Եար ու աղեար միեանընտա էօյլէլէր
Հագգըլըլա թահգիր օլուրլար ախէր :

ԳՈՒՐՏ ԻԼԷ ԹԻԼՔԻՆԻՆ ՅԱՍԼԸ

Գուրտըն պիրի ինինէ չէ քիլիպ , էլէ կէչիրտիյի
եէմէքլէրի եէյէրէք կէչինմէքտէ իտի . թիլքի
պունը տուեարագ հէման գուրտըն եանընա եա-
նաչտը , վէ պիր չօգ տէսիսէլէր իլէ եէմէքլէր-
տէն քէնալինէ տախի բայ չըգարմագլըղա չալըչ-
տը իսէտէ , պիր միւմքին մուվաֆագ օլամատը-
ղընտան , պաչգա պիր թէտպիրէ միւրաճաաթլէ
հէման չօպանըն նէզտինէ վարուպ , գուրտուն
իպքեան իթտիյի մահալի խապէր վիրէրէք , քէն-
տի գօյունլարընըն պաչ տիւշմանը օլան էօյլէ պիր
մուպիրըր մախլիւգըն վիճուտինի գալտըրմասընը
նասիհաթ իթտի . չօպան թիլքինին գըլաղուզու-
ղըյըլա գուրտըր վուրուպ էօլտիւրտիւքտէն սօն-
րա , մահզա քէնտի մէնֆաաթըր իչիւն տիկէրլէրին
մուսիպէթ ինի իխթիյար իթմիշ օլան թիլքիլի տա-
խի կէպէրթտի :

Թիլքի մէշրէպինտէ հիյէպագ քիմսէ
Ալտա կէրէքտիր պու կըսսէտէն հիսսէ .

Քէնտու մէնֆաաթըն կէօգտիւպ անճագ
Չօգլար տօստ պէյնինտէ պըրաղըր նիֆագ .

Վէ լաքին էօյլէլէր բիւշման օլուրլար
Պիր կիւն ախէր ճէզալէրին պուլուրլար :

ԳՈՒՐՏ ԻԼԷ ԳՕՅՈՒՆԼԱՐԸՆ ՖԱՍԼԸ

Գուրտլար գոյունլարա գարչու մուհարէպէյէ գրեամ իտուպ , վէ քէօբէքլէր իսէ տայիմա գոյունլարը հիմայէ իթտիքլէրինտէն , գուրտլար պիր միւմքիւն գոյունլարա եանաչամազ իտիլէր . պու սէպէպտէն գոյունլարտան միւսալահա թալէպ իտուպ , վէ տայիմ իւլ էվգաթ մուհապէթ իլէ պարընմազ իչիւն սիւրիւնիւն համիլէրի պուլունան քէօբէքլէրի ըէհին իսթէտիլէր . գոյունլար իչին նիհայէթինի տիւչիւնմէքսիղին , քէմալի զաֆլէթլէրինտէն նաչի տիւչմէնին իչպու թէքլիֆինի գապուլ իթմէքլէ քէօբէքլէրի ըէհին մագամընտա գուրտլարըն նէզտինէ կէօնտէրտիքլէրի կիպի , գուրտլարըն էնիկլէրինի տախի պիլ մուգապէլէ ըէհին ալտըլար , վէ պու սուրէթլէ քէնտիլէրինի թէհիլքէտէն արի զանն իթտիլէր իսէտէ , պիլ աքիս ֆէնա հալտէ եանըլտըլար , չիւնքի գուրտլար էնիկլէրինին ուլամալարընը իչիթտիքլէրինտէ , քէօբէքլէրի ույգուլարընտա պօղտուգտան սօնրա , կէլիպ համիսիզ գալմըլ օլան գոյունլարը տախի բարալայըպ պիթիրտիլէր :

Պու մէսէլտէն իպրէթ ալսընլար հէր քէս էհիլ նիֆագ իլէ իթթիֆագ ապէս .

Սաֆ ատէմլէր պէօյլէ աթէչէ եանար .
Տօստունտան զիեատէ տիւչմէնէ գանար .

Տէրլէր քէօբէք տէրիսինտէն բօսթ օլմազ
Չալիմլէր մազուլմէ ապլա տօսթ օլմազ :

ՕՐՄԱՆ ԻԼԷ ՕՏՈՒՆ ԵԱՐԸՃԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Օտուն եարըճընըն պիրի պալթասընա սար
եաբմագ իչիւն օրմանա միւրաճաթլէ քէնտինէ
պիր աղաճ բարչասը վիրմէսինի ըէճա իթտի , վէ
օրման տախի « պաշ իւսթիւնէ » տէյերէք մէր-
գումըն ըէճասընը գապուլ իթտի խէտէ , սօն-
րատան ագլը պաշընա կէլէրէք իթմիշ օլտուղու
տէճէթլիւ խաթայը անլատը . զիրա օտուն եա-
րըճը պալթասընըն սաբընը եաբտըգտան սօնրա ,
պաշլատը աղաճլարը պիչիպ սօղրամայա , էօյլէքի
ազ միւտտէթ զարֆընտա թէքմիլ օրման խարապ
օլտու կիթտի :

Պու մէսէլ բէք եէյ տիր ագիլ օլանա
Սաբը պիզտէն պալթա կիրմիշ օրմանա .

Էվէլ տիւշիւն սօնրա պաշլա պիր իշէ
Գուլաղընտա օլտուն պու սէօզ հէմիշէ .

Թէհլիքէլի իշտէն հագէր իթ հէր կեահ
Վիրմէ տիւշմէնինին էլինէ սիլահ :

ԳՈՒՐՏ ԻԼԷ ՔԷՕԲԷՑԻՆ ՖԱՍԼԸ

Քէլպ իլէ գուրտ տիւնեատէ ըէֆահը հարոն
եաշամագ խուսուսընտա կէօրիւշմէլէրինատէ ,
գուրտ քէօբէյին սէմիզլիյինէ հասէտ իտէրէք ,
« պիրատէր շու սէմիզլիյինի կէօրիւնճէ սէնին
հալին պէնիմքինտէն շօգ ալա օլտուղունա գանի
օլմագտայըմ » տէտի . քէլպ ճէվապ վիրուպ « հիշ
շիւպհէն օլմասըն , տօղրուսու պիրատէր սէնին էօ-

Թէքինտէն պերիքինտէն գօվալանտրղընը , տէօ-
յիւլիւպ սէօյիւլտիւլիւնի , եաթտրղըն մահալին
սէֆալէթինի , վէլհասըլ շէքտիյին սէրէնճամլէրի
կէօրիւպ հալինի աճըմագտայրմ . պէն իսէ համն
օլտուն պիր էֆէնտինին գօնաղընտա քէմալի իս-
թիրահաթլէ եէյիպ իչէրէք քէյֆիմէ պագ-
մագտայրմ . իմտի էկէր իսթէրսէն սէն տախի
սաքին օլտուղում մահալէ կէլիպ , վէ պէնիմ
եաբտրղըմ իլլէրի եաբարագ սաատէթը հալիմէ
հիսսէտար օլապլիլիրսին » տէյինճէ , գուրտ գու-
լագլարընը դապարթտը , վէ «նէ՞ եաբմագլըղըմ
լազըմ կէլիր տէյու սօրտու . քէօրէք տախի
« եաբաճաղըն շէյ սայքի հիչ նէվինտէն տիր ,
շէօյլէքի վահշիլիքտէն վէ խըրսըղըգտան վազ
կէշմէլի , վէ արասըրա էֆէնտիմիդի էյլէնտիրմէ-
լիսին » տէտիյինտէ , գուրտ մահզուզ օլարագ
« պու իսէ պիր շէյ տէյիլ , պէն սէնտէն տահա
ալասընը եաբարըմ » տէյէրէք քէլպ իլէ պէրա-
պէր եօլա տիւշտիւլէր . էսնայի բահտէ գուրտ
քէօրէյին պօյնունտաքի թիւլլէրին տէօքիւլմիւշ
օլտուղունը կէօրիւպ սէպէպինի սօրտու , վէ քէօ-
րէք տախի « պունըն սէպէպի թասմա իլէ պօյ-
նումտան պաղլատըղլարընտան նէշաթ իթմիշ
տիր » տէտիյինտէ , գուրտ քէմալի էնտիշէ իլէ
« տէմէք օլուրքի սէն իսթէտիյին եէրէ կիթմէյէ
սէրպէսթ տէյիլսին էօյլէ՞մի » տէտի . քէլպ ճէ-
վապ վիրուպ , « ֆիլվագը տայիմա հէր իսթէտի-
յիմ մահալի կէզէմէմ , լաքին պունտան նէ՞ չը-
գար էլվէրիքի հիչ պիր շէյէ իհթիեաճըմ եօգ

տըր » տէ յինճէ . գուրտ եարը եօլտան կէրի տէօ-
նէրէք « հօշճա գալ պիրատէր տօղրուսու պէն
հուրրիյէթ իլէ եաշամագլըղը տիւնեանըն հիշ պիր
զէնկինիյինէ տէ յիշէմէմ » տէ յէրէք , ալըպ եիւ-
րիւյիւ վէրմիշ :

Սէրպէսթլիյէ արզու իթմէտէ հէր քէս
Պիւլպիւլէ սըզլէթ տիր օլսա զէր գաֆէս .

Թապիյի տիր հէր մախլիւգա հուրրիյէթ
Վարիտաթէ թէրճիհ օլունմազ էլպէթ .

Լաքին հիւքմ իթմէքչիւն նէֆսինէ ինսան
Հուրրիյէթի թալէպ իթմէլի հէման :

ՔԵՏԻ ԻԼԷ ԽՕՐՕՉԸՆ ՖԱՍԼԸ

Քէտի պիր խանէնին հավլիսինտէ տօլաշմագ-
տա օլան խօրօզը կէօրիւպ իւսթիւնէ սըչրատը ,
վէ հէման պօղաճագ իքէն , խօրօզ «պէնիմ ոա-
նա զէրրէ գատար պիր զիյանըմ օլմատըղը հալ-
տէ , նէ հագգըլա ճանըմա գաստ իտիյօրսուն »
տէ յինճէ , քէտի , « սուս մէլուն , էկէր պէն սէ-
նին ճէզայը սէզանը վէրմէզսէմ հուզըրը հագ-
տա մէսուլ գալըրըմ , զիրա կէչէն կիւն սահի-
պինին թարլասընա կիրուպտա պուզտայ տանէ-
լէրինի չալարըղընը կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ » տէ-
յէրէք , պիչարէ խօրօզը պօղու վէրմիշ :

Զալիմ պիր մազոււմէ իտինճէ ճէՓա
Քէնտի այպըն անէ թագար չօգ տէՓա .
Շօլ քէնտու քէնտույէ պիր հաքիմ օլուր
Հէման զուլմ իթմէյէ պէհանէ պուլուր .
Տէրլէր զալիմ քէնտի զուլմըն պաստըրըր
Քէսկին խըրսըզ մալ սահիպին աստըրըր :

ԱՏԵՄ ԻԼԷ ՍԱՆԷՄԻՆ (ԲՈՒԹ) ՖԱՍԻԸ

Հէրիֆին պիրի քէնտինի զէնկին իթմէսի ի-
չիւն , բէրէսթիշ իթտիյի պիր բութա կիճէ կիւն-
տիւզ սէճտէ , նիյազ վէ բէ.ք չօգ ըէճալէր վէ
վատլէր իտէր իտի իսէսէ , պիլ աքիս զէնկին օ-
լաճագ եէրտէ կիթտիքճէ տիւչարը Փագրու զա-
րուրէթ օլտուղունա հիտէթլէնէրէ.ք , կիւնիւն
պիրինտէ խըշմըլա պիր պալթա վուրուպ բութը
բարա բարչա իտինճէ , սանէմին գարնընտա
մահֆուզ պուլունան ալթոււնլարըն եէրէ տէօ-
քիւլտիւյիւնի հէրիֆ մահզուզիյէթլէ կէօրիւպ ,
քէնտու քէնտույէ « պու նասըլ թօհաֆ շէյ ,
մէկէր պու իլահ ըէճաու նիյազտէն զիեատէ տա-
յագ վէ հագարաթտէն մահզուզ օլուր իմիշ »
տէր , վէ ալթոււնլարը թօբլար իմիշ :

Թամաքեարտէն քինայէ տիր պու միսալ
Թամա բէ.ք չօղունը իտէր միւզմիհալ .

Մէրհամէթսիզլէրէ քեար իթմէզ նիյազ
Թաշտան սանէմ կիպի գալպի եոււհամազ .

Մահզա էճէլ իսէվֆի իլէ չար նաչար
Քիսէյի միւրվէթին աղզընը աչար :

ԻՉԹԻՅԱՐ ԱՏԷՄ ԻԼԷ ԳԱՐԸԼԱՐԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր ատէմին , պիրի կէնճ վէ տիկերի եաչըճա
իքի գարըսը օլմաղըլա , իհթիյարլասըգճա հէր
իքիսինին արգուլէրինէ մուվաֆըրգ սուրէթտէ հա-
րաքէթ իթմէյէ չալըչըր իտի . պունլարըն հէր
պիրի գօճասընը քէնտի շէքլ ու սիմասընա մու-
թապըրգ իթմէյէ չալըչըպ , մէրգումըն սաչլա-
րընը թարամագ սէվտասըյըլա սուզան օլմագ-
տա իտիլէր քի , պու հալ զէվալըր հէրիֆին պէտ-
պահտըղընը մուճիպ օլմագտա իտի , զիրա կէնճ
գարը գօճասընըն պաչընտա պիր պէյազ սաչ
կէօրտիւյիւնտէ հէման չէքիւպ գօբարտըղը կի-
պի , իհթիյար զէվճէսի տախի մէրգումըն սաչ-
լարընը քէնտինինքինէ պէնզէթմէք էֆքեարը
իլէ սիյահ սաչլարը գօբարտըղը իչիւն , աղ միւ-
տէթ զարֆընտա պու իքի մէքքեարէլէր զավալ-
ըր հէրիֆին սաչլարընը գօբարա գօբարա պիւ-
թիւն պիւթիւնէ գաֆասընը տաղ իթտիլէր :

Թայֆէյի նիսայէ էսիր օլան զաթ
Կէօրէմէզ էօմրիւնտէ գէրրէճէ րահաթ .

Անըն չիւն տէրլէր քի գարընըն Ֆէնտի
Հէր պիր սուրէթ իլէ էրքէյի եէնտի .

Մէրտըլէրին գէն իչիւն գատրի բէսթ օլմազ
Նէֆսինէ ույուպ տա գէն բէրէսթ օլմազ :

ԻՆՏԻԵԱՐ ԱՏԵՄ ԻԼԷ ԷՎԼԱՏԼԱՐԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Ղայէթ ինթիեար ատէմին պիրի խասթալա-
նըպ էօլէճէյինի անլատրգտա , էվլատլարընը
նէզտինէ ճէլպ իթտի , վէ պիր չօգ ինճէ չըպըգ-
լար կէթիրտէրէք ճիւմլէսինի պիրիպիրինէ պաղ-
լատը քի , գալընճա պիր տէմէթ օլտու , վէ մէզ-
քիւր տէմէթի պէօյիւք օղլունա վէրիպ գըրմա-
սընը էմր իթտի , վէ օլ տախի վար գուվվէթի
բազըբա վիրէրէք գըրմայա ճահտ իթտի իսէ
տէ , պիր միւմքիւն մուվաֆֆագ օլամատը : Ին-
թիյար պէօյլէճէ մէզքիւր չըպըգ տէմէթինի հէր
պիր էվլատընա թագտիմ իթտի , վէ անլէր տա-
խի գըրմայա չապալատըլար . ֆագաթ չըպըգլար
պիր տիւրլիւ գըրըլմատը . ինթիյար՝ տէմէթի
սէքքիւպ չըպըգլարը այըրտը վէ թէք թէք օլա-
րագ էվլատլարընա տաղըթտը քի , պու սուրէթլէ
բէք գօլայ գըրապիլտիլէր . օլ վագըթ ինթիյար
քէլամէ աղազ իտէրէք « իշթէ էվլատլարըմ պէն
էօլտիւքտէն սօնրա սիզ իթթիֆագ իւզրէ պու-
լունտուղունուզ հալտէ , պու չըպըգ տէմէթի
կիպի գուվվէթլի օլուրսունուզ , վէ էկէր պիւ
աքիս իթթիֆագ իթմէյէճէք օլուրսանըզ , օլ
գատար քէսպը զաաֆ իտէճէքսինիզ քի , ուֆագ
պիր ֆէլաքէթլէ բէրիշան օլաճաղընըզա շիւպհէ-
նիզ օլմասըն » տէյէրէք վէֆաթ իթմիշ :

Ճիւտա օլմա եավէրինտէն գըլ տըգգաթ

Միւշկիւլ գօրար պիր իբ օլա իքի գաթ .

Իթթիֆագլէ պագը դալըր պիր միլլէթ
Իթթիֆագլէ հասըլ օլուր հէր գուվվէթ .

Նիչէ պիր միլլէթի նիֆագու շիգագ
Չագի չագ էլլէմիշ այըրըպ անճագ :

ԳԱՐՐՆՃԱ ԻԼԷ ԿԵՕԿԵՐՃԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Գարընճանըն պիրի դազա իլէ չայա տիւշէ-
րէք , հէման պօղուլմագ մէրքէզինտէ իքէն , կէօ-
կէրճին կէօրիւպ հալինի աճըտը , վէ այաղընըն
ալթընտա օլան ուֆաճըգ պիր աղաճ տալընը
չայըն իչինէ պըրագտը քի , գարընճա տէրան
մէզքիւր տալըն իւզէրինէ չըգարագ , ատէթա
պիր գայըղա պինմիշ տիր կիպի չալգանա չալ-
գանա գըլըլը պուլուպ գուրթուլտու . լաքին
պու արա ավճընըն պիրի տախի կիւկէրճինի վուր-
մագ իչին օգունը հագըրլամագտա օլտուղունու
գարընճա կէօրմէքլէ տէրագապ գօշտու կէլտի ,
վէ ավճընըն այաղընը շիտտէթլիճէ ըսըրտը ավճը
խէ այաղընը գաչըմագ իչին հարաքէթ իթտի-
լինտէ պիր շամաթա գուհր օլտուղունտան , կէօ-
կէրճին իչէ վագըֆ օլարագ հէման գաչըպ ճա-
նընը գուրթարապիլտի , վէ իչթէ պու սուրէթլէ
գարընճա կէօրտիւյի էլլիյէ պէտէլ , քէնտիտի
տախի վէլինիյմէթինի մուհագգագ պիր էօլլմ-
տէն գուրթարտը :

էյլիք գարիպ պու մէսէլ տիր պիրատէր
Պիր եուտում սույուն տա հագգը վար տէրէր .

Էքտիլինի պիչէր ալէմոէ ինսան
էյլիք իտէն ալըր իւճրէթին Հագտան .

Սէն էյլիք էթ աթ տէնիգէ քի էլպէթ
Ալըգ պիւմէզ պալըգ պիլիր ագըպէթ :

ԽՐՐՐՁ ԻԼԷ ՎԱԼԻՏԵՍԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Ահմագ վալիտէնին պիրի , էվլատընըն հէն-
կեամը սէպավէթինտէ իրթլքեապ իթմիչ օլտու-
ղու ուֆագ թէֆէք խըրսըզլըգլարա կէօզ գա-
բայարագ ճէզա վիրմէքտէն իմթինա իթտիլի
իչիւն , պու չիրքին խույ չօճուզա ատէթա պիր
թապիաթ օլարագ , պէօյիւտիւքճէ թէգատիւմ
իթտի , վէ օլ տէրէճէ քէսկին պիր խըրսըզ օլ-
տու քի , պաշլատը շունուն պունուն խանէսինէ
կիրմէյէ , վէ եօլլարտա սիլահ գուվվէթի իլէ
եօլճուլարը վէ քեարպանլէրի սօյմսյա , վէ նի-
հայէթ կիւնիւն պիրինտէ եագայը էլէ վէրէ-
րէք գաթլինէ հիւքմ օլունուպ հէման ասըլա-
ճագ իքէն , հաքիմլէրէ , վալիտէսինի սօն տէֆա
օլարագ պիր տահա կէօրմէյէ բուխսաթ վէր-
մէլէրինէ ըէճա վէ նիյազ իթտի քի , անլէր տախի
բուխսաթ վէրտիլէր . խըրսըզ՝ վալիտէսինի կէօր-
մէքլէ կիւյա էօբէճէք կիպի պիր հալ կէօսթէ-
րէրէք , հէման մէրգումէնին պօյնունա սարըլ-
տը , վէ հէր նասըլսա պիր թագրիպ տիլինի ըսը-
րարագ գօբարտը , վէ սօնրա տհալիյէ խիթա-

պէն « Էֆէնտիլէր , Էկէր պու սէֆիլ գարը քիւ-
 չիւքլիւյիւմտէ ճիւրաթ իթմիշ օլտուղում գապա-
 հաթլարա իղմազը այն իթմէյուպ տա պանա լա-
 յըգըլա ճէզա վէրմիշ օլայըտը , պէն շիմտի պու
 տէհշէթլիւ էօլիւմէ միւսթահազ օլմայաճագտըմ .
 իմտի իթտիյիմ մուամէլէ իչիւն պէնի թայիպ
 իթմէյինիզ , զիրա պու գարը պէնիմ վալիտէմ
 օլմայըպ , իլլա էն տէհշէթլի պիր տիւշմէնիմ սա-
 յըլսա կէրէք տիր » տէմիշ :

Մուգատտէս պիր պօրճ տըր հէր վալիտէյէ
 Էվլատընա վիրմէք իչիւն թէրպլիյէ .

Էվլատընըն սույի ախլագընա հէպ
 Տայմա վալիտէլէր օլմատա սէպէպ .

Չիւն աղաճ եաշ իքէն էյիլիր տէրլէր
 Ագիլ օլան պու մէսէլի Փիքը իյլէր :

ԹՕՍԱԿԱՂԸ ԻԼԷ ԳԱՐԱԳՈՒՇԸՆ ՖԱՍԼԸ

Թօսպաղը միւթատը իւզրէ եիւզիւ իւսթիւ
 սիւրիւնիւպ կիթմէքտէն օսանարագ , կիւնիւն
 պիրինտէ գարագուշա , քէնտիսինի եիւքսէքլէրէ
 չըգարմասընը ընճա իթմէքլէ , գարագուշ տախի
 ընճասընը գապուլ իտերէք հէման բէնչէլէրի իլէ
 թօսպաղըյը թութուպ ուշմազա պաչլատը . թօս-
 պաղը հավալանտըգճա քէյֆլէնիպ « ահ սէվկի-
 լի տօստում , պէն եէր եիւզիւնտէ օլտուղում վա-
 գըթ ճիւմլէ հայվանաթ պէնի թահգիր իտերլէր
 իտի , լաքին շիմտի շիւպհէ եօգ պէնիմ շու հա-

լիմի կէօրիւպ հասէտ իտէճէ քլէր տիր » տէյերէք քէնտու քէնտինէ իֆթիխար իթմէքտէ իքէն , գարագուշ եօրուլտուղունտան բէնչէսինի աչտը , վէ թօսպաղը թա երւքսէքլէրտէն թաշլարըն իւս- թիւնէ տիւշիւպ խիւրտիւ խաշ օլտու :

Մաղրուրըն ճէգասըն վիրմէքչիւն սիւպհան Հալլէրինի թէրֆի իտուպ նակեահան .

Պու թօսպաղը կիպի տիւֆիքեար իտէր Եէրտէն եէրէ չարբար խաքիսար իտէր .

Պու մէսէլի տայմա էյլէ թէֆէքքիւր Ագիլ իսէն իթմէ ասլա թէքէպպիւր :

ԶԱՂԱՆՕՋ ԻԼԷ ԵԱՎՐՈՒՍԸՆԸՆ ՖԱՍԸԸ

Չաղանօզ եավրուսունա խիթապէն . « էվլա- տըմ պիր միւտէթտէն պէրի սէնտէ պիր նօգսա- նիյէթ կէօրմէքտէյիմ , նիչի՞ւն պէօյլէ եան եան եիւրիւյօրսուն , հէր հալտէ քէնտինի տօղրուլթ- մայա ճահտ իթմէլիսին » տէյինճէ՛ եավրուսը « ա սէվկիւլի աննէճիյիմ պէն սէնտէն էօյրէնտի- յիմ կիպի եիւրիւմէքտէյիմ , էկէր պէնի տօղ- րուլթմագ իսթէրսէն , էվէլա սէն քէնտի չար- բըգըղընը տօղրուլթմայրսըն » տէյու ճէվապ վէրմիշ :

Վալիտէյնէ իպրէթ իչիւն մէսէլ տիր
Մանայի ասլիսի ղայէթ կիւզէլ տիր .

Եվլատ նամը վալիտ իլէ անըլըր
Զիւնքի աղած մէյվէսինտէն թանըլըր .

Սէն քէնտինի ըսլահ էյլէքի մահզա
Սէնտէն իպրէթ ալսըն էվլատըն քէզա :

ՔԵՏԻ ԻԼԷ ՖԱՐԵԼԵՐԻՆ ՖԱՍԼԸ

Քէտինին պիրի Ֆարէլէրին ճընսընը մահվ ի-
տէճէք գատար թէատտիյէ պաշլամըշ օլմաղըլա,
Ֆարէլէր քէտինին պու մէզալիմինտէն գուր-
թուլա պիլմէնին էսպապընը տիւշիւնմէք իշիւն
թէճէմիւ իթմիշլէր իտի . էսնայի միւշավէրէթ-
տէ հէր պիրի տէրին տէրին տիւշիւնմէքտէ իքէն,
իշլէրինտէն իհթիյար վէ միւճէրրէպիւլ աթվար
Ֆարէնին պիրի աղըր պիր վագար քէսպ իտէրէք
քէլամէ աղազ պիրլէ, «պէնիմ էֆքեարըմճա պու
զալիմ ճանվէրին պօյնունա պիր չընղըրագ ասմա-
լըլըք քի, թա ուզագտան կէլտիյինի տույարագ
գաչըպ ճանըմըղը գուրթարմայա մէյտան պու-
լալըմ, իմտի զանն իտէրիմ քի ճիւմլէնիզտէ ի-
րայէ իթտիյիմ շու թէտպիրի թահսին իտէճէք-
սինիզ» տէտի . Ֆիլհագըգա մէճլիս իհթիյար
Ֆարէնին կէօսթէրտիյի թարիգի բէսէնա իթ-
տիլէր իսէ տէ, Ֆագաթ աարլ մատտէ չընղըրա-
ղը քէտինին պօյնունա ասապիլէճէք ճէսուր պիր
Ֆարէ պուլմագտա իտի քի, ճիւմլէսի պու խու-
սուսըն միւշկիւլաթընը տէրխաթըր իտէրէք, քի-
մի պէն իհթիյարըմ, քիմի ալիլ վիճուտըմ, տի-

կէրի կէօզիւմ ուզաղը սէշմէզ, եօլլու պիր թա-
գըմ էօղիւրլէր պէյան իտէրէք, հիշ պիր իշէ
գարար վիրէմէյոււպ տաղըլարլար :

Իշի պաշա չըգարմագտա տըր հիւնէր
Պէյհուտէ լագլագի քաշ բարա իտէր .

Պագըլարը իրի իրի լաֆ աթար
Իճրայէ կէլինճէ ամմա եան եաթար .

Տէնիզ գատար եաղ տա օլսա նաֆիլէ
Եինէ բիլավ բիշմէզ գուրու լաֆ իլէ :

ԿԵՑԻՔ ԻԼԷ ՊՕՅՆՈՒԶԼԱՐԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր կիւն կէյիք պէրրագ պիր սույըն իշինատէ
կէօլկէսինի կէօրիւպ, պօյնուզլարընըն շէքլինի
վայէթ պէյէնտի իսէտէ, պաճագլարընըն ինճէ-
լիյինի պօյնուզլարընա նիսպէթէն պիշիմսիզ կէօ-
րէրէք, մահզուն մահզուն տիւշիւնմէքտէ իքէն,
նակեահան ավ քէօրէքլէրինին իւզէրինէ հիւ-
ճիւմ իթտիքլէրինի կէօրիւպ, միւթատը իւզրէ
օրմանա տօղրու տէօրթ նալ քաշմայա պաշատը,
վէ պէյէնմէտիյի ինճէ պաճագլարընըն խաֆիֆ-
լիյի սայէսինտէ նէֆսինի գուրթարաճագ իտի իսէ
տէ, բէսէնտ իթմիշ օլտուղու պօյնուզլար աղաճ-
լարըն տալլէրինէ տօլաշարագ ֆիրարընա մանի օլ-
տուգլարընը կէօրիւպ, հէման թէպտիլի էֆքեար
իլէ, պիր ան ագտէմ թահսին իթմիշ օլտուղու
պօյնուզլարը թահգիր, վէ թահգիր իթտիլի ին-
ճէ վէ զայիֆ պաճագլարընը թահսին իթմէյէ
պաշատը :

Խօտ բէսէնտ վէ ճահիլ օլանլար էքսէր
Քեար ու զարարէրին Փէհմ իտէմէզլէր .

Հիւսնիւ սուրէթ ինսանլէրէ չօգ տէֆա
Ճէհալէթլէ օլուր մուճիպի ճէֆա .

Պագ քի ճանըն կիւզէլ օլսուն ալէմտէ
Տիւնեա ահրէթ գալմայասըն մաթէմտէ :

ԿԵԼԻՆՃԻՔ ԻԼԷ ԹԻԼՔԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Աճըզլա սօն տէրէճէ զաաֆլէնմիշ թիւքինին
պիրի , նասըլսա տարաճըգ պիր տէլիքտէն պուզ-
տայ թարլասընա կիրէր , վէ օլ գատար մահզուզ
օլուր քի պիր գաշ կիւն մահալի մէզքիւրտէ գա-
լարագ իսթէտիյի կիպի եէր իչէր , վէ կէրէյի
կիպի սէմիզլէնիր . հալ պու քի տըշարը չըգամագ
արզու իթտիյինտէ , պիր միւմքիւն կիրտիյի տէ-
լիյէ սըղամայըպ տիշարը չըգամագ օլտու , վէ
նասըլ գուրթուլաճաղընա շաշըրմըշ գալմըշ , վէ
պու հալ իլէ էօթէ պէրի գօշուշմագտա իքէն ,
կէլինճիք մէրգումըն հալինի կէօրիւպ կիւլէրէք
« տօսթում պէյհուտէ եօրուլմա , թա քի պիր
գաշ կիւն օրուճ թութարագ էսկի հալինի քէսպ
իթմէտիքճէ պու տէլիքտէն տիշարը չըգամայա-
ճագսըն » տէմիշ :

Պու գըսսէյի տինլէ մանասընը պիլ

Պագ օլասըն հէր պիր իշտէ միւթատիլ .

Սէֆահաթըն սօնու տէրտու էլէմ տիր
Պու էմրի խիւտա տըր հիւքմի գատէմ տիր .

Շիչպօղազըն էքլ իթտիյի թաամը
Աղղընտան պուրնունտան կէլիր էնճամը :

ԱՐՄԼԱՆ, ԽՕՐՕՋ ՎԷ ՄԷՐԻԷՊԻՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր ըիվայէթէ նազարէն արսլան խօրօզ սէ-
սինտէն իւրքէր իմիշ . Ֆիլվագը պիր կիւն խօ-
րօզըն սէսինի իշիտիպ գաշմագտա , վէ մէր-
քէպին պիրի եօլտա կիտէր իքէն , մէրգոււմըն
Ֆիրարընը կէօրիւսլ մահզա քէնտինտէն գօր-
գուսլ տա գաշըյօր զաննըյլա հէման թաադիպ
իթմէյէ պաշլամըշ , արսլան ուզադլանտըճա
թապիյի խօրօզըն սէսինի իշիթմէտիյինտէն գօր-
գուսը սափուշուսլ հէման կէրի տէօնէրէք մէր-
քէպի բարալար , մէրքէսլ էօլտիյի սաաթտա
քէնտի քէնտինէ « էյ վահ , տիւնեատէ պէնիմ
կիպի ահմագ պիր մախիւզ օլապիլիբմի , արս-
լան կիպի երթթընը պիր ճանավար իլէ տալաշ-
մագ պէնիմ հատտիմմի իտի » տէմիշ :

Քէնտինէ պիր զարար վիրմէյէնլերի
Ահմագ քիմսէ գօրգտու սանըր էքսէրի .

Քէնտինտէն պէօյիւքլէ զափղայէ տալար
Պաշընը պիր օլմագ պէլայէ սալար .

Հատտինի թանընան քիմսէ դէմ չէքմէզ
Հէր քէսէ պաշ էյէն հիշ էլէմ չէքմէզ :

ԲԻՐԷ ԻԼԷ ԻՆՍԱՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Բիրէ ատէմին պիրինին գօլունու ըսըմըշ, վէ
 օլ տախի եագալայլպ հէման էգմէքտէ իքէն,
 բիրէ « պէ ճանրմ պէն սէնի եալընըզ ըսըտըմ,
 սէն իսէ պէնի էօլտիւրիւյօրսուն . պիր քէրրէ
 տիւշիւնքի պու եարտըղըն շէյ ատալէթէ մու-
 վաֆը՞գմը տըր » տէյինճէ, մէրգում տախի « ան
 մէլուն էկէր էլինտէն կէլէճէք օլսա պէնի հայտէ
 հայտէ էօլտիւրիւրսիւն, լաքին չի ֆայտէքի ճա-
 նըմա գաստ իթմէք՝ գուվվէթինին խարիճինտէ
 պիր մատտէ տիր » տէմիշ :

Պու մէշհուր մէսէլի ֆիքր էթ հէճէլէ
 Ասըլ մանասընը թէֆէքքիւր էյլէ .

Էն ուֆագ պիր կիւնահ զիրա ինտէլ հագ
 Ազիմ պիր ճէսամէթ քէսպ իտէր անճագ .

Զիրա քի էլինտէն կէլսէ ինսանըն
 Հագգա գարշու թէզեիտ իտէր իսեանըն :

ՃՐՐՃՐՐ ՊԵՕՃԷՑԻ ԻԼԷ ԳԱՐԸՆՃԱՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Ճրրճրր պէօճէյի պիւթիւն եագ մէվսիմինաէ
 վագթինի պէսթէ օգուեարագ կէչիրմիշ, վէ գը-
 շըն ֆէնա հալտէ զարուրէթէ տիւշմիւշ օլմաղըլա,
 գարընճայէ եանաչըպ « աման պիրատէր էկէր
 աճըրգտան էօլմէմէմի իթէրսէն, պանա պիր ազ
 եէյէճէք էօտիւնճ վէր, զիրա եագտան հիշ պիր
 շէյ թէտարիք իթմէմիշիմ » տէտի . գարընճա

ճեվապ վիրուպ, « չօգ ֆէնա իթմիշսին, զիրա միւսթագպէլի տիւշիւնէրէք պէնիմ կիպի եազտան հէր պիր եէյէճէյինի թէտարիք իտուպ անպարլարընը տօլտուրմայլըյրտըն » տէմէսինտէ, ճըրճըր պէօճէյի ճեվապէն, « պէն օ կիւզէլ մէվսիմօտէ ասլա չայըշմայըպ պիւթիւն էօմիւմի կիճէ կիւնտիւզ թիւրքի օգոււմագլա կէշիրիրիմ » տէյինճէ, գարընճա զէհքլէնէրէք « վագաա սիզ պոււնտան ալա պիր շէյ տիւշիւնէմէզսինիզ, մատէմքի վագթիւնին եարըսընը խանէնտէլիյէ հասը իթմիշսին, իմտի տիկէր եարըսընը տախի քէօչէքլիյէ սարֆ էյլէ » տէյուպ հիշ պիր շէյ վիրմէմիշ տիր :

Թէնպէլլէրէ իպրէթ ճըրճըր պէօճէյի
Պօշ լաֆլա կէշիրիր կիւնտիւզ կիճէյի .

Ագիլ օլան սուբ սուս չայըշըր տուրուր
Գարընճատան իպրէթ ալըր տէմ ուրուր .

Եագըն չայըշանլար գըշըն եէմիշէր
Տուրկոււն կէօլիւն սույը գօգար տէմիշէր :

ՄԵՇԵ ԱՂԱՃԸ ԻԼԷ ԳԱՄԸՇԸՆ ՖԱՍԼԸ

Ուլու պիր մէշէ աղաճը, եագընընտա պիթէն պիր գամըշ ֆիտանընը թահգիրէ պաչալըպ « վահ զավալըր գամըշճըազ, տօղրուսու հալինէ բէք աճըյօրում, էն խաֆիֆ պիր ըուզիկեարէ պիլէ թապավէր օլամայըպ հէման սէրֆիրու իտէր տուրուրսուն, լաքին պիր քէրբէ

պանա պաք քի էն գըեագ բուզիկեարլէրէ , վէ էն շիտէթլիւ պօրալէրէ նասըլ գահրիմանըգլա գաըըլ տուրուրում , տիմէքտէ իքէն , նակեահան տէհչէթլիւ պիր ֆուրթունա գօբարագ սէրտ պիր բուզիկեար էսմէյէ պաշատը քի , գամըշ բուզիկեարըն էօնիւնտէ տայիմա պաշընը էյէրէք , պէլայը սավուշտուրա պիլտի . լաքին մէշէ աղաճը մուգավէմէթ իթմիշ օլմաղըլա , բուզիկեարըն սարմէսինէ թահամիւլ իտէմէյէրէք հէման եիւզիւն գօյու եէրէ սէրիլի վէրտի . իշթէ պու սուրէթլէ գօճա մէշէ աղաճը , պիր աղ էվ վէլ զաաֆը հալինի թահգիր իթտիյի գամըշըազըն էօնիւնտէ եէր իլէ եէքսան օլմուշ իտի :

Կըսսէտէն հիսսէ ալ էյ մէրտի զուրուր
Ասըն նէ տիր հէլէ պիր միզանէ վուր .

Մէվլա տըր քիպիրին խասմի էյ տիլա
Աբանսըզ կէթիրիր պաշընա պէլա .

Մատէմ քի պիլմէզսին սօնու ն'օլուրսուն
Մաղրուրլանմա պիր կիւն ֆազըր օլուրսուն .

ԳՈՒՐՑ ԻԼԷ ԳԱԹՐՐԸՆ ՅԱՍԼԸ

Գուրտ եալընըզ պաշընա օթլանմագտա օլան պիր գաթըր կէօրիւպ հէման բարալամագ իսթէտի իսէտէ , գաթըրըն գուվվէթինի վէ նէֆսինի մուհաֆազայէ հազըրլանտըղընը կէօրէրէք , հիլլէ վէ տէսիսէ իլէ մագսատընա էրմէքլիյէ գարար վիրուպ եանընա եանաշուր , վէ կիւյա

հազրդ պիր հէքիմ տիր կիպի գաթըրա «տօս-
տոււմ պէն օլ տէրէճէ մահիր վէ հազրդ պիր
թապիպիմ քի, էկէր պիր խասթալըրա միւպ-
թէլա իսէն սէնի թէտավի իթմէյէ հազրըրմ»
տէտի. գաթըրըն գուրտտան գօրգմաղա բէք
չօգ սէպէպլէրի օլմաղըլա ճէվապ վիրէրէք «թէ-
չէքքիւր իտէրիմ տօքթօր էֆէնտի, համտ օլ-
սուն վիճուտճա պիր խասթալըրմ եօգ իսէտէ,
Ֆազգաթ կէչէնտէ այաղըմա պիր տիքէն պաթ-
տը, էկէր լութֆէն անը չըգարաճագ օլուրսան
իլէլ էպէտ սանա միննէթտար գալաճաղըրմ շիւպ-
հէսիզ տիր» տէյէրէք, հէման արտ այաղընը
գալտըրըպ գուրտա ուզատը վէրտի. գուրտ իսէ
անճագ պէօյլէ պիր Ֆըրսաթ կէօգէթտիյինտէն,
կիւյա այաղընը մուայէնէ իթմէք իչիւն եագլա-
չըր եագլաչմազ գաթըր շիտէթլիւ պիր շիֆթէ
վուրարագ գուրտըն աղըրնը պուրնուհու եամ-
եասը իտուպ քաչտը. գուրտ եիւզիւ կէօգիւ
գան իչինտէ «էյ վահ պէնիմ գասապըրըրմ նէ-
յիմէ էլվիրմէզ իտի քի, հէքիմիլք վէ պայթար-
լըգ իթմէյէ ճիւրաթ իթտիմ տէ, պու ճէզա-
յա միւսթահագ օլտոււմ» տէմիչ :

Էլէր իչիւն գույու գազանլար տիլա
Շիւպհէ եօգ քի քէնտի տիւչէր էվվէլա .
Ջալիմ իթտիյինի էլպէթտէ պուրուր
Քէնտի գըլըճըյլա պօյնու վուրուլուր .
Խէլասը նէֆս իչիւն վաճիպ տիր անճագ
Հիլէպագէ գարը հիյլէ գուլլանմազ :

ԳՈՒՐՏ ԻԼԷ ՔԻՊՐԻՆԻՆ ՏԱՍԼԸ

Գուրտ աճ անընա տաղարը տօլաչըրըգան պիր քիպրիյէ ըասթ կէլիպ, եէմէք իչիւն իւզէրինէ հիւճիւմ իթտիյինտէ, քիպրի տիր տէրագապ տիքէնլէրինի տօղրուլթտու. գուրտ պու հալ իլէ քիպրիյէ պիր շէյ եարամայաճաղընը անլայարագ հիյէյէ գալզըչտը, վէ « Եկեր շու տիքէնլէրի իւզէրինտէն աթարսան բէք կիւզէլ կէօրիւնէճէքսին » տէտիյինտէ, քիպրի տահա պէթթէր տիքէնլէրինի սիվրիլտէրէք « Ալլահ իթմէսին, տօսթում, վագաա պու տիքէնլէր պէնի չիրքին կէօսթէրիլէր իսէ տէ, հալ պու քի պէնի բէք կիւզէլ սուրէթտէ մուհաֆագա իթմէքտէ տիրլէր » տէմիչ :

Ճանա Եկեր ագլըն սանա եար իսէ
 Տըգգաթլա հըֆզ էյլէ հեր նէն վար իսէ .
 Սիլահի ագլ իլէ օլ քի միւսէլլահ
 Աաֆլէթ սէնի մաղլուպ իթմէյէ նակեահ .
 Չալիմլէրտէն գապուլ իթմէ նասիհէթ
 Պիր պէլայա օղրար պաչըն ագըպէթ :

ԹԻԼՔԻ ԻԼԷ ԽՕՐՕՁԸՆ ՏԱՍԼԸ

Թիլքինին պիրի բէք չօգ թավուգլար պօլտուգտան սօնրա, նիհայէթ չիֆթճինին գուրմուչ օլտուղու տուզաղընա տիւչտիւ, վէ հեր նէ գատար գուրթուլմայա չալըչտը իսէ տէ, պիր միւմքիւն մուվաֆֆագ օլամայըպ, օրալարտա տօլաչմագտա օլան խօրօղա միւրաճաաթլէ «աման

պիրատէր ըէճա իտէրիմ կիթ արգատաշարըմը
 պուլ, վէ պաշըմա կէլէն շու պէլայը անլէրէ խա-
 պէր վէր » տէյինճէ, խօրօզ գալպինտէն սէվի-
 նէրէք « պաշ իւսթիւնէ, շիմտի կիտէր պիտի-
 ըրիմ » տէյիպ գօշարագ կիթտի վուգուի հալի
 չիֆթճիյէ անլաթտը քի, ոլ սոսիսի կէլիպ թիլ-
 քիյի էօլտիւրմէյէ հազըրլանտը, թիլքի էօլտիւ-
 յիւ վագըթտա աղլաեարագ « էյ վան պանա,
 եիւզլէրճէ թավուգլարընը պօղտուղում շու խօ-
 րօզտան իսթիմտատ իթմէք քեարը ագըմըյըտը »
 տէմիշ :

Մազումըն ճանընը եագան զալիմէր
 Նէ եիւզլէ անլէրտէն իմտատ իսթէրլէր .

էյլիք իթ քի էյլիք կէլսին պաշընա
 Զէհիր գաթըլմասըն թաթլը աշընա .

Խալգա էյլիք իթմէքիյէ ահտ էյլէ
 Սատըգ ահպապ գազանմայա ճահտ էյլէ :

ԽՕՐՕԶ ԻԼԷ ՀԻՆՏԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Խօրօզ թապիյի գըսգանճ օլմաղըլա, քէնտի
 թավուգլարը էօնիւնտէ հինտինին գապարտըղը-
 նը կէօրէրէք սույի զաննէ վարտը, վէ հիտտէթ
 իլէ հինտիյէ « պըրէ մէլուն պէնիմ թավուգլա-
 րըմա շիրին կէօրիւնմէք իչի՞ւն մի գապարըյօր-
 սուն, տէմէքքի անլէրէ կէօզիւն վար » տէյին-
 ճէ, հինտի « տօղրուսու էօյլէ պիր շէյ տէյօր-
 սունքի, խաթրըմտան պիլէ կէչմէմիշ տիր, հալ-

պուքի , սէն պէնիմ տիշիլէրիովին եանընտա եիւք .
սէք սէտա իլէ պէսթելէր օգուտուղունա պէն
գըսգանը՝ յօրմը յլմքի սէն պէնիմ գապարարդը
չէքէմէ յօրսուն » տէմիշ :

Գըսկանճըզ տէնիլէն օ տէհչէթլիւ հալ
Բահէթի ինսանը իթմէտէ իխլալ .

Իշպու գըսկանճ խօրօզ կիպի չօզ ատէմ
Իպրանտըրըր կէօյնիւն պէյհուտէ հէր տէմ .

Օլմագ իսթէրիտէն ալէմտէ բահաթ
Սէն հէման խալզ իլէ էյլէ մէմաշաթ :

ԻՆԷՔ ԻԼԷ ՔԵԼՊԻՆ ՖԱՍԷԸ

Ինէք ազրճըզ օթլանմագ իշիւն քէլպին իւ-
զէրինտէ եաթմիշ օլտուղու օթ երզընընա եագ-
լաշտը , լաքին քէլպ տիշիլէրինի կըճըրթատարագ
հապլամայա պաշայընճա , ինէք « պէ հէյ հա-
սէտճի հայվան նիշիւն պէօյլէ գուտուրուպ օթ
եէմէմէ մանի օլույօրսուն , խուսուսաքի պէնիմ
եէտիյիմ շէյ սանա ասլա եարամագ » տէմիշ :

Հուսուտ օլան շէքմէզ քիմսէյի մահզա
Լուզումը օլմազսա տախի Փարազա .

Հէր շէյի գըսգանըր հիչ տօյմագ կէօզիւ
Նարի հասէտ իլէ գապրուլուր էօզիւ .

Պաշգասընըն կէօրսէ հալի ըէֆահըն
Կէօքլէրէ չըգարըր Փէրեատու ահըն :

ՔԵՉԻ ԻԼԷ ԱՐՄԱՆՆԵՆ ՖԱՍԼԸ

Քէչի զայելթ եիւքսէք վէ տէօրթ եանը
թաշ պայրը պիր եամաճըն իւղէրինտէ օթլա-
մադտա իքէն , արսլան կէօրիւպ բարալամադ իս-
թէտի իսէ տէ , հալ պու քի եանընա եանաչմադ
միւմքիւն օլամայաճաղընը ֆէհմ իտէրէք , քէչի
իլէ ահպապլըղա կիրիչտի , վէ « տօսթում պու
եիւքսէք եարլարըն իւղէրինտէ եօսուՆտան պաշ-
գաւ եէյէճէք պուլամայաճադաղն , զանն իտէ-
րիմ շու աիւզ մէրայա էնիպ տէ թաղէ վէ կիւ-
ղէլ օթլարը եէսէն տահա էյի օլմանգ մը » տէյինճէ ,
քէչի իսթիհզա իլէ ճէվապ վէրիպ « թէչէքքիւր
իտէրիմ տօսթում , վազաա տէտիյին կիպի եար-
մաղա բէք զիեաատէ արզում վար իսէ տէ , ան-
ճադ սէնին պուրալարաան տէֆ օլմանը պէքլէ-
մէքտէյիմ » տէմիչ :

Գապուլ իտէն տիւչմէնինտէն նասիհէթ
թէչիլիքէտէն արի օլամազ էլպէթ .

Զիւն տիւչմէնին պանա իթտիպի սէօզէր
Պիլ քի անճա քէնտի քեարընը կէօզլէր .

Տօգթ իէ տիւչմէնի թէֆրիգ իտէն զաթ
Պուլուր հէր պիր տէրա ու պէլատէն նէճաթ :

ՄԱՆՏԱ ԻԼԷ ՖԱՐԵՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Մանտանըն պիրի չայրըն իւզերինտէ եայր-
լըպ մալիք օլտուղու գուվվէթի տիւշիւնիւր , վէ
քէնաի քէնտինէ « հէլէ արսլսն իլէ Ֆիլ օլմասըն
պագալըմ գուսուր գալան մախիւզաթաէն գուվ-
վէթ ու ճէսամէթտէ հանկըսը պանա նիսպէթ օ-
լապիլիր » տէյուպ , իֆթիխար իթմէքտէ իքէն ,
նակեհանն ախըրըն տէլիյինտէն պիր Ֆարէ չը-
գարագ , մանտանըն այաղընը էօյլէ պիր շիտէթ-
լէ ըսըրտըքի , մանտա աճըսընտան քէնտինի զապթ
իտէմէյէրէք ավազ ավազ պաղըրտը , վէ Ֆարէ
կիպի էն քիւշիւք վէ էհէմվիյէթսիզ պիր հայվանըն
պիլէ քէնտիսինի թահքիր իտէպիլիր օլտուղու-
նու քէմալի եէսու Ֆուլթուրլա միւշահատէ իտուպ
հէման թէպտիլի էֆքեար իթտի :

Հէր նէ օլսան տախի խօտ բէսէնտ օլմա
Ահվալի ճիհանը Ֆիքըր էյլէ տայմա :

Պու տարպը մէսէլի տիւշիւքի էրլէր
Ումմատըղըն պիր թաշ պաշ եարար տէրլէր .
Քէմալի իհթիրազլէ տավրան տնճա
Խասմին օլուրսատա էկէր գարընճա :

ՖԱՐԵ ԻԼԷ ԵԱՎՐՈՒՍՈՒՆՈՒՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր Ֆարէ եավրուսու , վալիտէսինէ իթմիշ
օլտուղու պիր սէյեհահաթտէ պաշընա կէլէն վա-
գաայը շու վէճհ իլէ նագլ իթմէքտէ իտի . « պիր
կիւն զայէթ վասի պիր հավլի կէօրիւպ , նասըլ
մահալ օլտուղունու անլամայա մէրագ իթմէքլէ

հէման իշերիյէ կիրէրէք տէօրթ եանընը տօլա-
չըրըգան , չէհրէսի կիւզէլ , պագըչը թաթլը ,
թիւյլէրի ալաճալը վէ գույրուղու պիզիմ գույ-
րուղումուզ կիպի ուղուն վէ հիւսիւնլիւ պիր
հայվանա րասթ կէլիպ օլ տէրէճէ հազզ իթտիմ
քի , հէման իւնսիւյէթ իթմէք արզուսըյլա եա-
նընա եանաչաճագ օլտում իսէ տէ , Ֆագաթ օ-
րալարտա կէզինմէքտէ օլան գույրուղու գըվրըլ-
մըչ վէ պաչը իպիքլի մէլուն գուչուն պիրի քէս-
կին սէտասըյլա պէնի օլ տէրէճէ իւրքիւթտի
քի , հէման թիթրէյէրէք անճա պիր տէլիյէ
գաչապիլտիմ » տէյինճէ , վալիտէսի « ան հվա-
տրմ , Ալլահա շիւքը էթ քի բէք պէօյիւք պիր
թէհլիքէ սավուչտուրմուչարն . զիրա սանա կիւ-
զէլ կէօրիւնէն օլ մէլուն հայվանա քէտի տէրլէր
քի պիզիմ պաչ տիւչմէնիմիզ տիր , վէ օլ շիրքին
սէսլի գուչ տախի խօրօզ տըր քի , ասլա պիզէ
պիր զիեանը օլմամըչ տըր . իմտի Ֆիքը էյլէ քի
տօսթ իլէ տիւչմանընը Ֆէրք իթմէյէրէք քէն-
տինի ատույի էքպէրինին բէնչէսինէ թէսլիմ ի-
տէճէք իմիչսին » տէտի :

Իշթէ պու կըսսէտէն կիւզէլ պիր հիսսէ
էյլէ իսթիֆատէ ագլըն վար իսէ .

Տօսթ զանն իտուպ օլմա հէր շախսէ եազըն
Հիւսնիւ սուրէթինէ ալտանմա սազըն .

Սէնտէն պէօյիւյիւնէ սիւալ էթ տանըչ
թէճէսսիւս էթ սօնրա անընլա թանըչ :

ԳԱՐԱԳՈՒՇ ԻԼԷ ԹԱՎՇԱՆԸՆ ՁԱՍԼԸ

Գարագուշ եռւվասրնտան՝ թավշան եավրու-
լարընըն օթլատըգլարընը կէօրէրէք հէմանն իւ-
զէրլէրինէ գօյուլտու . վէ գարըպ եավրուլարը-
նա կէօթիւրտիւ . վալիտէլէրի եավրուլարընա
գըյմամասը իչիւն բէք չօգ եավլարտը եագարտը
իսէ տէ , գարագուշ ասլա տինլէմէյէրէք թավ-
շանլարը պիրէր պիրէր աննէլէրինին կէօզիւ էօ-
նիւնտէ բարալատը . պիչարէ թավշան սօն տէ-
րէճէ մէյուս օլարագ , եավրուլարընըն ինթի-
գամընը ալմագ իչին գարագուշուն եռւվա եար-
մըչ օլտուղու աղաճըն քէգքիւնիւ կիճէ կիւնտիւզ
գազըմայա պաչլատը քի , նիհայէթ կիւնիւն պի-
րինտէ ըուզիկեար սավուրուպ աղաճը տէվիրտի ,
վէ գարագուշուն եավրուլարը տախի պու սու-
րէթլէ հէլագ օլտուլար :

Մազլուճա զուլթ իտէն գալըր մաթէմտէ
էվ երգանըն էվի օլմագ ալէմտէ .

Ահը եէրտէ գալմագ մազլուճըն մահգա
էյէնտիչի գալըր տէրլէր Փարագա .

Նէ գատար գուվկէթլի օլսան տա էնճամ
եինէ զաիֆ սէնտէն ալըր ինթիգամ :

ԱԼԹՈՒՆ ԵՈՒՄՈՒՐԹԱ ԵԱԲԱՆ ԳԱԶԸՆ ՖԱՍԼԸ

Թամաքեար ատէմին պիրի հէր կիւն պիրէր
այթունտան եումուրթա եուրմուրթլամագ միւ-
թատը օլան պիր գազ պէսլէմէքտէ իտի . հէրիֆ
գազըն գարնընտա այթուն մատէնի վար զաննը-
յըլա խամը թամաքնտան նաչի հայվանը պօղա-
րագ գարնընը եարտը , ֆադաթ հիչ պիր շէյ
պուլամայարագ մէյուս օլտու :

Այթուն թամաքեարըն քէօր իտէր կէօզիւն
Ագընը զայպ իտուպ ունուտուր էօզիւն .

Սէն հագէր իթ տայմա հըրսը թամատէն
էմին օլմագ իսթէր իսէն պէլատէն .

Ազա րագը օլ քի չօղու պուլասըն
Հագգըյըլա նայլի սէրվէթ օլասըն .

ՄԵՐԷՅԱԿ ԻԼԷ ԵՕԼՃՈՒԼԱՐԸՆ ՖԱՍԼԸ

Մէրքէպին պիրի եօլունը զայպ իտէրէք էօթէ
պէրի տօլաչըպ տուրուրգան , իքի նէֆէր եօլ-
ճուլարա րասս կէլիր . պունլար մէրքէպէ սահիպ
օլմագ իսթէտիրէր իսէ տէ ույսուլամայըպ , « պէն
այըրըմ սէն այըրսըն » տէյու պիր մարագա գօ-
բարտըլար , վէ նիհայէթ քիմ գուվվէթլի իսէ
էչէկ անըն օլտուն տիմէքլէ բէհլիվանըղա գա-
րար վիրուպ հէման պիրի պիրլէրի իլէ պօղազ
պօղազա տալաչըրըգան , մէրքէպ մէրգումանըն
պու հալինտէն պիլ իսթիֆատէ գաչը վէրտի . վէ

անլէր տուխի միւնազուանըն ասըլ սէպէպի տէֆ
օլտուղունու , եանի մէրքէպին գաչմըլ օլտըղընը
կէօրտիւքլէրինտէ տէրագապ պարըլտըլար :

Ղավղա նիզա սէվէն ատէմլէր հէր ան
Պու միսալտէն իպրէթ ալմայը հէման .

Էօզ հադգընա ըազը օլմայան ախէր
Էլտէքի Ֆըրսաթըն տախի ղայպ իտէր .

Պու մէզմում հալ իլէ էյ մէրտը տէնի
Տախի էշէք պիլէ ալտաթըր սէնի :

ՄԱՅՄՈՒՆ ԻԼԷ ԵԱՎՐՈՒՍԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Մայմունըն պիրի ագլու Ֆիքրինի եավրուսընա
վէրմըլ օլմաղըլա կիճէ կիւնտիւզ էօրէր սըգըլ-
տըրըր իտի ; հաթտա պիր կիւն շիտէթի մուհա-
պէթինտէն նաշի օ գատար սըգըլտըրտըքի , նի-
հայէթ պիշարէ հայլան նէֆէս ալամայարագ պօ-
ղուլտու կիթտի :

Պազը ահմագ վալիտէլէրէ հէլէ
Բէք կիւզէլ իպրէթ տիր իշպու մէսէլէ .

Էվլատընը սէվէյօր սանըր պիշարէ
Էօզ էլիլէ աչար գալպինտէ եարէ .

Էվլատընըն նօգսանընը խօշ կէօրիւր
Մանէվի սուրէթտէ անը էօլտիւրիւր :

ԶԱՊԻԹ ԻԼԷ ԽԸՐՍԸԶԸՆ ՖԱՍԼԸ

Զապիթլէր խըրսըզըն պիրինի գօվալատըլար իսէտէ, խըրսըզ քէմալի շիթապլէ գաչըպ նաւըլտա եագայը գուրթարտը . վէ արթըզ քէնտինի հէր վէչհ իլէ էմին զանն իտէր իտի, Ֆիլվագը մէրգուժ ատալէթի ինսանիյէ բէնչէսինտէն գուրթուլտուժ էֆքեարընա զահլույ օլմագտա իքէն, ատալէթը իլահիյէտէն ազատէյի նէֆս իտէմէտի . զիրա էսնայի ֆիրարընտա տէրինճէ պիր չայտան գարչը գըեըյա կէչմէք իսթէմիչ օլմաղլա արզուսինէ մուվաֆֆագ օլամայըպ պօղուլտու կիթտի, վէ իչպու սուրէթլէ ճէնապը Հագգըն ճէզասընա չարբըլմըչ օլտու :

Տըգգաթ օլունսա պու խօշ մէսէլէ տիր
Հագկըն ատալէթի իշթէ պէօյլէ տիր .

Գանուն բէնչէսինտէն թութ քի գուրթուլտուն
Գաչըպ պիր մահալէ միւթմէյին օլտուն .

Լաքին Հագկըն ճէզասընտան գուրթուլմագ
Միւմքի՞ւնմի սանըրսըն ա շաչըն ահմագ :

ԹԻԼՔԻ ԻԼԷ ԽՕՐՕԶԸՆ ՖԱՍԼԸ

Թիլքի՛ խօրօզըն եիւքսէք պիր աղան իւզէրինտէ տուրտուղունու կէօրիւպ՝ գօշարագ կէլտի, վէ եանընա եանաչամայաճաղընը անլայարագ աղանըն ալթընա սօգուլտու վէ « ա՛հ սէվկիւլիւ տօսթում, միւթտէլէր կէթիրտիժ սանատէմէսին, տիւնքի կիւն թիլքիլէր իլէ խօրօզլար

պէյնինտէ միւսալահա իմքարանտը, արթըզ պունտան պէօյլէ սիզինլէ գարընտաշ կիպի պարընաճաղըզ. իմտի սէվկիւլիւ տօսթում, աղաճտան էն տէ պիզ տախի պիրիպիրիմիզլէ էօրիւշէլիմ» տէյինճէ, խօրօզ ճէվապ վէրիպ «ան պիրատէր, տօղրուսու վէրտիյին պու հայըրը հավատիստէն բէք մէմնուն օլտում, վէ զանն իտէրիմ քի տօղրու օլմալը, զիրա իշթէ իքի նէֆէր միւժտէճի թաթարլար պիզլէ տօղրու կէլիյօրլար. իմտի ըեճա իտէրիմ, ազըճըզ էյլէն տէ տէօրտիւմիւզ պիրիլքտէ կիւզէլ պիր մուհապէթ իտէլիմ» տէտի. Ֆիլվագը պու արա իքի թանէ իրիճէ ավ քէօբէքլէրինին քէնտիսինէ տօղրու կէլտիլէրինի թիլքի կէօրիւպ սօն տէրէճէ թէլաշ իտէրէք հէման աճէլէ իլէ թապանը գալտըրարագ սավուշուվէրտի, վէ խօրօզ տախի քէսկին, պիր գուգուրիկկու իլէ թիլքիյի սօրապայէ ալմաղա պաշլատը:

Հիլէպագըն հէր պիր հիլէսի էլպէթ
էր եա կէճ մէյտանէ չըգըպ ագըպէթ.

Րէզիւ օլուր խալգ իչինտէ աչիքեար
Պու տարալը մէսէլի Ֆիքը իտէր հէր պար.

Եաթսըյատագ եանար մօմու շէյթանըն
Զահիր օլուր սօնու էլպէթ եալանըն:

ԿԻՒԼ ԻԼԵ ԶԻԶԵՔԼԵՐԻՆ ՖԱՍԼԸ

Թէքմիլ շիշէքլէր կիւլիւն մալիք օլտուղու կիւզէլլիյի , ըէնկինին լէթաֆէթինի վէ գօգու սունուն տիւպէրլիյինի թագտիր ու թահսին պիրլէ « էյ շիշէքլէրին սերվէրի , ճէնապը Հագ սէնի հիւսնիւ սուրէթտէ , լէթաֆէթտէ , թէրավէթտէ , վէլհասըլ հէր պիր խուսուստա պիզիմ մա վէֆգըմըզտա խալգ իթմիշ օլմաղլա , ճիւմլէմիզ եէքտիլ ու եէքճիհէթ իշպու խասիյէթի ճէմիւլէնիզի թագտիր իթմէքլէ , կիւզէլլիք թաճընը սանա թագալիմ իթմէքլիյի քէնտիմիզէ վազիֆէ ատտ իտէրիզ » աէտիքլէրինտէ , կիւլ՝ տէրունի տիլտէն պիր ան չէքիպ « պու խասիյէթլէր պէնիմ նէմէ կէրէք քի , անճագ պիր կիւնիւն իշինտէ աշըլըր վէ սօլար պիթէրիմ , քեաշքի սիզին հալինիզտէն տահա տուն պիր հալտէ օլայրտըմ տա , սիզին գատար էօմրիւմ ուզուն օլալըտը » տէմիշ :

Պու միսալին պիզէ իպրէթի խօշ տըր
Նանի տէմէք իսթէր քի ճիհան պօշ տըր .

Պու կիւն վար եարըն եօզ շէվզի ճիհանըն
Պիր ըիւյա կիպի տիր գէվզի ճիհանըն .

Սանա պագը տէյիլ հիւսն իլէ սէրվէթ
Պիր կիւն տէ մահվ օլուր պիթէր նիհայէթ :

ԹՕՅ ԳՈՒՇՈՒ ԻԼԷ ԶԱՅԼԱՂԸՆ ՖԱՍԼԸ

Թօյ տէնիլէն գուշ էքսէրի էօլտիւլի վագըթ պիր խօշ նաղմէ իլէ էօթմէք միւթատը օլտուղունտան, չայլագ թօյըն պու մէսէրրէթինէ թաաճիւպ իտէրէք « պիրատէր, սօղըուսու շուհալտէ հըսս իթտիլին մէսէրրէթէ, վէ սղլայաճագ եէրտէ պէօյլէ սէվինճ իլէ էօթտիւլիւնէ հիչ պիր մանա վէրէմէյօրում» տէյինճէ, թօյ ճէվապ վէրիպ, « էօլէճէյիմի անլատըմ տա, անգարիպ իչպու ճիհանըն ղայլէլէրինի, վէ պին տիւրլիւ տէրտ ու մէշագգաթ իլէ կէչիրմիշ օլտուղում շու սէֆիլ էօմիւրտէն գուրթուլաճաղըմա սէվինիյօրում» տէմիշ:

Խայր ամէլէր իլէ հաշր օլան ատէմ
էօլտիւլիւնէ գէրրէ գատար եէմէզ ղէմ.
Պու Ֆանի ճիհանըն պիլիր ն'օլտուղուն
Եանի միւմիւնլէրէ զընտան օլտուղուն.
Էհլի հալ կէօգէտիր էօմրիւ էպէտի
Տիւնեանըն գէվգինէ իթմէզ հասէտի:

ՄԻԻՆԷՃՃԻՄԻՆ ՖԱՍԼԸ

Միւնէճճիմին պիրի ապլա արտընա էօնիւնէ պագմագսըզըն կէօղլէրինի սէմայէ սօղըու գալտըրըպ, տայիմա եըլտըզլարը քէշֆ իթմէքտէ իքէն, քէմալի ղաֆլէթինտէն նաշի րէհկիւզարինտէ գագըլմիշ օլան պիր գույույը կէօրէմէյէրէք իչինէ տիւշիւպ պօղուլտու:

Պու կըսսէտէն հիսսէ պու քի նէչէլէր
Ագլընտան եօգարը շէյլէր հէճէլէր .

Ագլըն մա վէֆգինտէ օլանը պըրագ
Էլգէմինի տիւշիւն էթրաֆընա պագ .

Տիւշէրսին պիլլահի պէլայէ սէնտէ
Հաթտա մահիր պիր միւնէճճիմ իսէնտէ :

ԱՐՍԼԱՆ ԻԼԷ ԳՈՒՐՊԱՂԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Արսլան սուլագ պիր մահալտէ եաթըպ տէրին
պիր ույգուեա տալմըշ իքէն , գուրպաղընըն պիրի
սուտան չըգարագ զայէթ քէսկին պիր սէտայըլա
պաղըրմասընտան , արսլան տըր սէրս մէրսէ կէ-
լէրէք օեանտը , վէ գուվվէթլի պիր հայվան քէն-
տիսի իլէ տալաշմաղա կէլմիշ տիր գըյաս իտուպ
քէմալի էնտիշէ իլէ էօթէ պէրի պագտը իսէ տէ ,
գուրպաղըտան պաշգա հիշ պիր շէյ կէօրէմէ-
յուպ , պէօյլէ պիր էհէմմիյէթսիզ հայվանտան
պու տէրէճէ գօրգմուշ օլտուղունա մահճուպ
օլտու :

Գուրպաղըտան գօրգան արսլանի պիր պագ
իպրէթ ալտա քիպր ու զուրուրը պըրագ .

Ինթիրագլէ նազար էյլէ հէր իշէ
Ումմատըղըն սանա վէրիր էնտիշէ .

Վագթ օլուր քիմ սիւլէյմանէ տախի մուր
Տէրլէր հիւքմ էյլէմիշ էյ մէրտի զուրուր :

ԽՕՐՕՁ ԻԼԵ ՇԱՀԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր թավուգ իշիւն իբի խօրօզ սօն տերէճէ կիրմիյէթ իլէ պօղուշուպ , նիհայէթ պիրի մաղլուպ օլարագ գաշտը . զալիպ օլան տախի քիւմէսին իւզէրինէ չըգըպ քէմալի շուրուրիյէթլէ գանատլարընը պիրի պիրինէ չարբարագ թավուգլարա ֆիթուհաթընը իլան իթմէքտէ իքէն , շահին ուզագտան իշի սէյը իթմիշ օլմաղըլա հէման քիւմէսէ տօղրու գօյուլտու , վէ մաղրուրուգ շէրապըյըլա սարխօշ օլան խօրօզը գաբըպ կէօթիւրտիւ :

Պու կրասէնին հիսսէսինի տէրք էյլէ
Ատիլ օլուպ հադսըզըղը թէրք էյլէ .
Հագսըզըզըլա մուվաֆագաթ պուլանլար
էր եա կէճ տիւչարը պէլա օլուրլար .
Պիւքի գազանտըղը թէվֆիգաթ ախէր
Տէրտէ գօր պաշընը էյլէր տէրպէտէր :

ԹԱՄԱՔԵԱՐ ԻԼԵ ԵՕԼՃՈՒՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Սօն տերէճէ թամաքեար ատէմին պիրի , ասլա եէմէյէրէք պիրիքտիրմիշ օլտուզու ալթունլարը թէնհա պիր մահալտէ կէօմմէյի ատէթ իթմիշ օլմաղըլա , գօնշուօր պուլունան ֆագըրըն պիրի տախի իշի սէզէրէք , (եէմէյէնին մալի եէյէնէ հէլալ տըր) մէսէլին ֆէհվասընճա կիտիպ ալթունլարը չալար . իրթէ կիւնի թամաքեար միւթատը իւզրէ ալթունլարընը զիյարէթ իթտիյինտէ , հիշ պիր շէյ պուլամատըղընտան

տէրէճէյի նիհայէտէ մէտուս օլուպ ահու Ֆիղան
իլէ աղլար , վէ սաչընը սագալընը եօլար տու-
րուր իտի . եօլճունըն պիրի տախի մէրգ-ուամըն
Ֆէրեատու զարընը իշիտիպ սէպէպինի սիւալ
իթտիքտէ , թամաքեար « ան նասըլ աղլամայըմ ,
էօմրիւմտէն եիւզ տէրէճէ զիեատէ սէվմիշ օլ-
տուղուլմ ալթունլարըմը դայպ իթտիմ քի , իշ-
թէ շու թաչըն ալթընա կէօմիւշ իտիմ» տէտի .
եօլճու տախի « աճայիպ , բէ.ք սօշ պուլունմուշ-
սըն էվինին պիր քիւշէօլնտէ սագլամալըյըտըն
քի , լազըմ օլտուղու վագըթ դօլտյճու ալըպ
խարճ իտէպիլիր իտին » տէտիյինտէ , թամա-
քեար մէրգ-ումա ճէվապէն ճնէ՞ , խարճ մը իտէ-
յիմ , նէ՞ տէյօրսուն ալլահասէն , պէն օլ գա-
տար տիվանէ՞միյիմ քի ալթունլարըմը խարճ ի-
տէյիմ , պէն անլէրէ ասլա էլ տօգունտըրմայա-
ճագտըմ » տէյինճէ՞ եօլճու տախի , « մատէմ քի
անլէրին սանա լուղումը եօղ իմիշ , տէմէք քի
պէյհուտէյէ պու գատար աղլայըպ սըղսայօր-
սուն . իմտի շու թաչը ալթունլարը հըֆզ իթ-
տիյին եէրտէ կէօմ , վէ թութ քի տէֆինէն օլ-
տուղու եէրտէ տուրույօր » տէմիշ :

Վարիտաթը վարքէն էրպապը թամա
Ճըգարատէն սէֆիլ կէշինիւր տայմա .
Ագճէ իշիւն Ֆէտա իտէր ճանընը
Ալթուն գատար սէվմէզ եարատանընը .
Պու տէհէթլիւ պիր իլէթ տիր մազալլահ
Ճիւմէյի հըֆզ իթսիւն ճէնապը Ալլահ :

ԵԱՊԱՆ ՏՕՆՈՒԶՈՒ ԻԼԷ ԹԻԼՔԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր եապան տօնուզու գամըչըդտա սըգը սըգըյա տիչլէրինի պիլէմէքտէ իքէն թիլքի կէօրիւպ , «պիրատէր քիմինլէ տէօյիւշմէյէ հազըրլանըյօրսուն , մատէմքի տիւշմէնտէն հիչ պիր էսէր կէօրիւնմէմէքտէ տիր » տէյինճէ , տօնուզ ճէվապ վէրիպ , բէհ շաշարըմ ագընա , մէկէր տիւշմէնին կէլմէսինէ՞ մի պէքլէմէլի , շիմտիտէն սիլահըմը պիլէյէրէք հէր պիր վուգուաթէ միւնթազըր օլմագ տահա էվլա տէյի՛լմի տիր» տէմիշ :

Պու մէսէլտէն իսլրէթ ալան Ֆէյզ պուլուր
Տիւնեա պէլասընտան միւթմէյին օլուր .

Հէր շէյի էվէլճէ տիւշիւնէն ատէմ

Գուրթուլուր պէլա ու գազատէն հէր տէմ .

Զիրա տէրտ ու պէլա կէլիր նակեահան

Զարէյի տէֆինէ պուլունմագ տէրման :

ԳՕՃԱ ԳԱՐԸ ԻԼԷ ԽԱԼԱՅԸԳԼԱՐԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Զէնկինճէ վէ թիզ մէշրէպ գօճա գարընըն պիրի հէր կիճէ եարըսընտա խօրօզ էօթտիւքտէ խալայըգլարընը օեանտըրըպ իչէ գօշտուրմայը ատէթ իթմիշ իտի . մէրգուլմէլէր շու թաճիզլիքտէն գուրթուլմագ նիյէթի իլէ սէօզ պիրլիք իտէրէք խօրօզը մահվ իթտիլէր . հալպու քի իչլէրի տահա Ֆէնայէ սարսը , զիրա գօճա գարը վագթընը պիլէմէտիյինտէն նաչի կիճէտէ պիր գաչ տէֆա մէրգուլմանը օյանտըրմաղա պաշլատը :

Սուշի նիյէթ իլէ օլան մէշվէրէթ
Մուճիպի ըզթըրապ օլուր նիհայէթ .
Իշլէմէյէ խահիշ կէրէք ատէմտէ
Թէնպէլ քիմնէ բահէթ օլմազ ալէմտէ :
Հիշ էմէքսիզ եէմէք օլո՛ւրմու եահու
Տիլէրտէ սէօյլէնիր պիր մէսէլ տիր պու :

ՊԱՀՏ ԻԼԷ ՏԵԼԻԳԱՆԼԸՆԸՆ ՖԱՍԻԸ

Տէլիգանլընըն պիրի պիր գուշունըն աղզընտա
եաթըպ ուշումագտա իքէն , պահտ թէսատիւֆլէ
օրատան կէշտի , վէ մէրգումըն պուլունտուզու
թէհլիքէլի հալի կէօրէրէք հէման գօլունտան չէ-
քիպ օեանտըրտը , վէ « ահ էվլատ էկէր գու-
եույա տիւշէյիտին հիշ շիւպհէմ եօզքի լանէթ
օլտուն պահտըմա տէյէրէք պանա իոնտուր թէօհ-
մէթ իտէճէքտին , Փաղաթ պիր քէրրէ տիւ-
շիւնքի սէն քէնտի նէֆսինի մուհաֆազա իտէմէ-
տիյին հալտէ պէնիմ՝ պիր սուշըմ՝ օլապիլի՛րմի »
տէմիշ :

Սէն քէնտին ըսլահէ իյլէմէզսէն ճահտ
նէ սուրէթլէ սէնի ըսլահ իթսիւն պահտ .

Պահտընտան շիքեայէթ էյլէմէ ապէս
Քէնտի ամէլինէ մէսուլ տըր հէր քէս .

Մէվլա սանա ազըլ իյլէմիշ իհսան
Միւտէպպիր օլ հէման քէնտինի գուլլան :

ՊԻՅԻՆՃԻՆԻՆ ԾԱՍԼԸ

Պիւլիւճինին պիրի, քէնտինի կիւյա միւսթագ-
պէլտէ վուգու պուլաճագ հալլէրի քէշֆ իտէ-
պիլմէյէ միւգթէտիր կիպի կէօսթէրէք, պիր
թագըմ՝ ճահիլ քիմնէլէրի իպֆալ իթմէքտէ ի-
քէն, օ արա խանէսինէ խըրսըզ կիրտիլինի հա-
զըրուճտան պիրի կէօրմիւշ օլմաղըլա հէման մէր-
գումըն սէօզիւնի քէսէրէք « Եահու սէն տէյիլ
միւսթագպէլի, իլլա հալի հազըրը պիլմէյէ տա-
խի միւգթէտիր տէյիլին, զիրա շու անտէ էվինէ
խըրսըզ կիրտիլինաէն պիլէ մալիւմաթըն օլմատը-
ղը հալտէ պիգիմ՝ էսրարըմըզը նաճըլ քէշֆ իտէ-
պիլէճէքսին » տէմիշ :

Պէօյէ քեազիպլէրէ նիչէ ճուհալա
էմնիյէթ իտէրէք ինանըր հալա .

Պունըար միւսթագպէլի պիլսէյտի էկէր
Աճ սէֆիլ չըրչըպլագ կէգէ՞րմիյ՝ տիւր .

Պու նիւգթէյի թահտը թէֆթիչէ ալան
էլպէթտէ քի Եութմագ տինլէմէզ Եալան :

ԷՔԻՆՃԻ ԻԷԷ ԳՕՆՇՈՒՍՈՒՆՈՒՆ ԾԱՍԼԸ

Էքինճինին պիրի պուղտայը վագթինտէ էք-
միշ, վէ բէք կիւզէլ պիր մահսուլ Եէթիչտիրմիշ
օլուպ՝ հէման պիչմէք իւզըրէ իքէն, գօֆշուսու
պուլունան խասիս վէ խապիս պիր տտէմ՝ մէր-
գումըն պու մուվաֆֆագըյէթինի պիր տիւրլի
չէքէմէյիւպ, վէ միւճէրրէտ պիչարէյի միւթէ-

զարրուր իյլէմէք նիյէթի Ֆասիտէսի իլէ , նասըլ-
 սա պիր թիլքի էլտէ իաէր , վէ գույրուլունա
 եանար պիր մում պաղլայարագ հայվանը գօն-
 շուսընըն թարլասընա սալտըրըր . լաքին պի իզ-
 նուլլահը թաալա թիլքի իլէրու կիտէճէք եէր-
 տէ , կէրույէ տէօնիւպ քէնտի թարլասընա կիր-
 տի վէ թէքմիլ մահսուլաթընը եագտըգտան
 մաատէ , էվինի պարգընը տախի թութուչտու-
 րուպ քիւլ իթտի քի , խապիսի մէրգում պու
 սուրէթլէ տիւչարը Ֆագր ու զարուրէթ օլտու :

Պու տարպը մէսէլի Փիքը էյլէ ճանա
 Պունտան էօզկէ իպրէթ օլամազ սանա .

Զիրա տէրլէր էյլիք իօթէ գօնշունա
 Քի տայիմա էյլիք կէլսին պաչընա .

Խալգըն զարարընը իսթէյէն էլպէթ
 Քէնտի տախի զարար կէօրիւր ագըպէթ :

ՍԻՆԷՔ ԻԼԷ ԱՐՍԷԱՆԸՆ ՖԱՍԷԸ

Սինէք արսլան իլէ ճէնկլէշիպ ագլը սըրա
 կիւյա արսլանը մաղլուպ իթմիշ օլտու . Ֆիլվա-
 գը սինէք արսլանըն կեահ սըրթընը կեահ պա-
 ճագլարընը ըսրլորգտան սօնրա , գուլաղընա վէ
 պօւրնունա տախի կիրմէյէ ճիւրաթ իտուպ նի-
 հայէթ օ գատար իթասի քի , արսլան պէօյլէ է-
 հէմիլիլէթսիզ պիր մախլիւգըն քէնտինի պու տէ-
 րէճէ մուզթարըպ իթտիյինէ հիտէթլէնտի , վէ
 գուտուրտուղունտան նաշի քէնտու քէնտույի

երթընթաց թէլէֆի իթտի . սինէք սախի իթմիչ օլ-
 տուղու պու ֆուլթուհաթտէն քէյֆլէնիւպ գահ-
 ըիմանյըղընը արգատաշարընա իլան իթմէք սէվ-
 տասըյըլա վըզլայարագ կէզինմէքտէ իքէն նա-
 կեահան էօրիւմճէյին տուզաղընա տիւշիւպ եա-
 բըշա գալտը , վէ տիւշմէնին քէնտինէ տօղրու
 կէլտիյինի կէօրէրէք « էյ վահ արսլան կիպի
 գուվվէթլի պիր ճանվէրէ զալէպէ չալմըշ իքէն
 շիմտի էօրիւմճէյին այագլարը ալթընտա էզիւ-
 մէք նէ գատար տէհշէթլիւ պիր հալ տըր » տէ-
 միչ :

Պէյհուտէ ֆախը իթմէ էյ մէրտը զուրուր
 Պու թէմսիլէ տըգգաթ էյլէ գուլագ վուր .
 Պու սիւրտիւշիւն տէվրան պէօյլէ կիտէ՞րմի
 Պահտըն սանա հէր տէմ եարտըմ իտէ՞րմի .
 Տէնիզի կէչէրսին ամմա սէլամէթ
 Զայտա պօղուլուրսուն պէօյլէ նիհայէթ :

ՊէՅԿԻՐ ԻԼԷ ՄԵՐՔԵՊԻՆ ՅԱՍԼԸ

Պէյկիր իլէ մէրքէպ պէրապէր կիթմէքտէ
 իտիլէր , լաքին մէրքէպին սըրթընտաքի եիւք
 զիեատէսի իլէ աղըր օլմաղըլա , քէնտիսինէ մու-
 ավէնէթ իտուպ տէ պիր մըգտար եիւքիւնտէն
 ալմասընը պէյկիրէ ըէճա իթտի իսէ տէ , պէյ-
 կիր ապա գապուլ իթմէտի . պիչարէ մէրքէպ
 սըրթընտաքի պարի կիրանըն սըգլէթինէ թագաթ
 կէթիրէմէյերէք եէրէ սէրիլիպ հէլագ օլտու .

սահիպի տախի էշէյին տէրիսինի եիւզէրէք եիւ-
քի իլէ պէրապէր պէյկիրէ եիւքլէթտի քի , եօլ-
տա հէմ կիտէր վէ հէմ քէնտու քէնտույէ ,
«էյ վահ արգաուաշըմըն եիւքիւնտէն պիր մըգ-
տարընը եիւքլէնմէյէ իմթինա իթտիյիմ հալտէ,
չիմտի բօսթուէնը տախի թաշըմագլըղա մէճպուր
օլտում» տէր իմիշ :

Տար կիւնիւնտէ ըէՖիգինէ իմտատ իթ
Սէնին տախի տարտա գալմանը եատ իթ

Պու կիւն անա իսէ եարըն սանա տըր
Պունու Ֆիքը էյլէյէն ատէմ տանա տըր .

Մէրհամէթ իթ քի մէրհամէթ պուլասըն
Տիւնեա սըգլէթինտէն էմին օլասըն :

ԹԱՎՇԱՆԼԱՐ ԻԼԷ ԳՈՒՐՊԱՂԸԼԱՐԸՆ ՖԱՍԼԸ

Թաւշանլար պիր մահալտէ թէճէմմիւ իթ-
մէքլէ գօրգագլըղլարընտան նաչի չէքաիքլէրի
մէշագգաթը , վէ պու եիւզտէն տիւշար օլտուգ-
լարը սէՖալէթի միւզաքէրէ իտուպ պիր չօգ աղ-
լայըպ սըգլատըլար , վէ օլ տէրէճէ մէյուս օլտու-
լարքի հէման ճիւմլէսի պիր աղըղ « էյ վահ պէօյ-
լէ վարա վարա պիգիմ հալիմիզ նիճէ օլաճագ .
ինսանլարտան , քէօբէքլէրտէն , եըրթընը գուշ-
լարտան , վէլհասըլ հէր պիր հայվանաթտան
գօրգուպ թիթրէմէքտէյիզ , տօղրուսու պէօյլէ
եաշամագտան իսէ էօլմէսի եէյ տիր » տիյէրէք ,
քէնտիլէրինի եագընտա պուլունան պիր չայա

աթմապ իչիւնն օլ ճանիպէ տօղրու գօշմնայա պաշ-
լասըլար . հալպուքի չայըն գըլըսընտա օթուր-
մագտա օլան գուրպաղըլար թավչանլարըն այագ-
լարը սէսինտէն իւրքէրէք էնտիչէ իլէ չայըն ի-
չինէ աթլատըղլարընը պիր իհթլյար թավչան
կէօրիւպ ըէֆիւլէրինէ «արգաստաչլար տուրու-
նուզ պէյհուտէ նէֆսիմիղի թէլէֆ իթմէյէլիմ .
զիրա պսօգսանըլա պիզտէն տահա զիեատէ գօր-
գագլար վար իմիչ . իմտի պուենլարըն հալինէ պա-
գըպտա քէնտիմիղի թէսէլլի իթմէմիզ լազըմ
կէլիր » սէմիչ :

Հէր նէ գատար սէֆիլ օլսա պիր ատէմ
Քէնտինտէն սէֆի իլէ պագմալը հէր տէմ .

Անընլա թէսէլլի պուլսա կէրէք տիր
Էօզ հայինտէն մէմնուեն օլսա կէրէք տիր .

Հէր քէսին քէնտինճէ օլուր քէտէրի
Պէլքի սէնտէն տախի վար պէչ պէթէրի :

ԹՈՒՋ ԵՒԻՔԻԻ ՄԵՐՔԵՊԻՆ ՖԱՍԼԸ

Թուզ եիւքի պիր մէրքէպ չայտան կէչէր իքէն
նասըլսա այաղը գայարագ չայա տիւշմիւշ , վէ
չըգայըմ տէյու չապալատըղընտան նաչի , սըր-
թընտաքի թուզ սուտան էրիյուպ գօլայճա այա-
ղա գալգմըչ , վէ իքինճի տէֆա քիւլլիւյէթիւ
սիւնկէր եիւքիւ օլտուղու հալտէ եինէ մէզքիւր
չայտան կէչէր իքէն սըրթընտաքի եիւքի թուզ
գըյաս իթմէքլէ , պու տէֆա տախի եիւքինի

խափիֆլէթմէք նիյէթի իլէ հէման շայըն իշինէ
աթլամը իսէտէ , պիլ աքիս սիւնկէր սույը էմ-
տիքճէ եիւքի տախի աղըրլաթմըշ . վէ նիհայէթ
չըգամայուպ պողուլմուշ կիթմիշ :

Ագիլ օլան պին էօլէրտէ պիր պիչէր
Քէնտույէ խայըրը օլանը սէչէր .

Լաքին ագըլըզար մանէնտի խիմար
Քեար իտէ յիմ տէրքէն իտէրլէր զարար .

Հէր շէյի տիւշիւնէն ինճէտէն ինճէ
Ասլա միւթէզարուր օլմազ նէթիճէ :

ԱՐԱՊ ՔԵՕԼԷՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Ատէմին պիրի պիր արապ քէօլէ սաթըն ալըպ ,
պէլքի երգանըրսա ըէնկի պէյազլանըր իւմիտի
իլէ հէր կիւն մէրգուլմը համամլարա կէօնտէրիպ
եայգատըր , վէ ագշամլարա գատար սապուն
սիւրտիւրիւր իտի . նիհայէթ իշի օլ տէրէճէյէ
վարտըրտը քի , մէրգուլմ զէնկի քէօլէ պէօլէ
միւթէմատիյէն եայգանմագլըզա թահամմիւլ ի-
տէմէյէրէք աղըր սուրէթտէ քէյֆսիզլէնիպ իշէ
եարամազ օլտու :

Ուսուլ իլէ ասըլ օլմազ թէսպտիլ

Պէյհուտէ եօրուլմա տէյիլ տիր գապիլ .

Տիվանէյէ թէյսիր իթմէզ նասիհէթ

Պէտմայէ սապունլա պուլմազ թէհարէթ .

Թէրպիյէյլէ ճէվհէր օլմազ շայ թաշը

Ֆէտա էյլէսէն տէ ճան իլէ պաշը :

ԱԹՄԱՃԱԼԱՐ ԻԼԷ ԿԵՕՎԷՐՃԻՆԼԷՐԻՆ ՖԱՍԼԸ

Աթմաճա տէնիլէն երրթըճը դուշար պիրի-
պիրլէրի իլէ նիղալէրի օլուպ, պու սէպէպլէ տի-
կէր գուշար պունլարըն մէզալիմինտէն գու-
թուլմուշար իտի . լաբին սաֆտէրուն կէօվէր-
ճինլէր պիր խայրխահլըգ իթմէք նիյէթի իլէ
աթմաճալարըն մապէյնինի պուլարագ պիրի-
պիրլէրի իլէ պարըշտըլտըլար . ֆագաթ իշպու
խայրխահլըղըն մալի քէնտիլէրինէ բէք չօղա օ-
թուրսու . չիւնքի պունլար եինէ մէյտան պու-
լարագ, կէրէք պիշարէ կիւվէրճինլէրի վէ կէ-
րէք թույուրը սայիրէյի թութուպ պօղմայա
պաշլատըլար :

Պըրագ զալիմլէրի Հագտան պուլունլար
Հէման պիրիպիրլէրինտէն օլսունլար .

Զալիմլէրի նիֆագ իտինճէ իշղալ

Պիր տէրէճէ ըահէթ պուլուր էհլի հալ .

Նա էհլինէ էյլիք իտէրսէն էկէր

Օլ էյլիքտէն պէլա պուլուրսուն ախէր :

ԵՕԼՃՈՒ ԻԼԷ ՔԵՕՅԼԻՒՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Եօլճունուն պիրի գըշ մէվսիմինտէ շիտէթլի
պիր ֆուրթունայա թութուլուպ, հէման սօ-
ուգտան տօնմագ մէրքէզլէրինտէ իքէն, պիր
քէօյլիւնիւն գուլիպէսինէ ճան աթարագ, քէն-
տինի պիր իքի կիւն միսաֆիր գապուլ իթմէսինի

րէճա իթմէքլէ , քէօյլիւ տախի մէրգ ումըն ըէ-
ճասընը գապուլ իտիպ աթէշ եագմաղա մէշղուլ
օլմագտա իքէն , միսաֆիրինին բարմագլարընը
իւֆլէտիյինի կէօրիւպ սէպէպինի սիւալ իթտիք-
տէ , մէրգում « բարմագլարըմ իւշիւյօր տա նէ-
ֆէսիմ իլէ գըղտըրըյօրում » տէյու ճէվապ վէ-
րիր . պիր միւտէթ սօնրա , քէօյլիւ էսնայի թա-
ամտէ , եօլճունուն՝ չօրպայը տախի իւֆլէյէրէք
իշտիյինի կէօրիւպ , թաաճիւպ իլէ պունուն տա-
խի սէպէպինի սօրտու , վէ եօլճու « չօրպա բէք
սըճագ օլմաղլա , ազըճըդ սօղուսուն տէյու իւֆ-
լէյօրում » տէյինճէ , քէօյլիւ , սէնին կիպի աղ-
ղընտան հէմ սօղուգ վէ հէմ տէ սըճագ րուզի-
կեար չըգան պիր աոէմի խանէմտէ ալըգօյմագ
Ալլահա գարչը պիր իսեան սայըլտա կէրէք տիր .
իմաի չարուգ տէֆ օլ խանէմտէն » տէյէրէք
մէրգումնու գօվուվէրմիշ :

Պու մէսէլ պիղլէրէ խօշ նասիհէթ տիր
Իքի տիլի աոէմլէրէ իպրէթ տիր .

Պէօլէ պիր շախս սարնըճ կիպի աքս իտէր
Պէլի տէրտէ սօնրա սէօղիւն նաքս իտէր .

Հալու հէյէթինի հէր բէնկէ պօեար
Մէնֆաաթը իշիւն ճիւմլէյէ ուեար :

ՖԵՍԱՏՔԵԱՐ ԳՕՐԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Էհլի ֆէսատ գարընըն պիրի թէք տուրմա-
յըպ հէր կիւն գօնշուլարը իլէ միւնազաա իթ-
մէյէ պիրէր պօշ սէպէպլէր արար իտի . գօնշու-
լար մէրգոււմէնին պու հալինէ թահամմիւլ խտէ-
մէյէրէք , վարըպ գօճասընա իշթիքեա իթմէք-
լէ «շու մէլունէ գարընըլա պարընմանըն եօլու-
նը պիղէ կէօթէր» տէտիքլէրինտէ , մէրգոււմ
«աճայիպ , պէնտէն չարէ՞ մի իսթէյօրսունուզ ,
պէն սիզտէն զիեատէ թաճիզիմ , վէ չար նաչար
կիճէ կիւնտիւզ մէզպուրէ իլէ պարընմագլըղա
մէճպուր օլտուղում հալտէ , պու պէլատէն
խէլաս օլմագլըղմա տայրը պիր չարէ պուլմանըզ
իշիւն սիզէ միւրաճաաթ իտէճէք իտիմ» տէմիշ :

Քէօթիւ գարը կիպի տիւնեատէ ապա
Պուլունմազ պիր տահա տէհէթլիւ պէլա .

Անլէրին շէրրինտէն ճէնապը եէզտան
Բահմ իտուպ ճիւմլէսին հըֆը իթսիւն հէման .

Կէրշի էյիսինէ պուլունմազ գըլմէթ
Քէօթիւսինին տախի ճէտտինէ լանէթ :

ՍԷՐԽՕՇ ԻԼԷ ՁԷՎՃԵՍԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Գարընըն պիրի գօճասընըն սարխօշուղուն-
տան պիզար գալարագ , մէրգոււմը պու չիրքին
խույտան վազ կէչիթմէյէ կիճէ կիւնտիւզ պիր
իլաճ արար իտի իսէ տէ , պիր միւմքիւն մուվաֆ-
ֆագ օլամազ իտի . նիհայէթ պիր կիւն գօճա-

սը քէնտինտէն պի խապէր քէօր սարխօշ օլտու-
ղու հալտէ , գարը պէլքի խուլընտան վազ կէ-
լիր տէյերէք մէրգուամը թաշտան մամուլ պիր
մէզարէ կէօթիւրիւկ եաթըրտը , վէ իւզէրինտէն
գարույր տախի Կաբատը . ագշամ իւսթիւ կի-
տուկ գարույր վուրունճա , սարխօշ իչէրտէն
«քի՛մ տիր օ» տէյու սէսլէտի , վէ գարը տա-
խի սէսինի թաղեիր իտերէք «պէն էօլիւլէրէ
նաֆագա կէթիրմէյէ մէմուրըմ» տէտիյինտէ ,
հերիֆ ճէվապ վէրիպ «պանա նաֆագատան
պահս իթմէ իլլա շարապ կէթիր շարապ , զիրա
պէն եէմէք պահսընը իշիտիրսէմ մահզուն , վէ
շէրապ լաֆզընը տույտուղումտա մահզուզ օլու-
րում» տէյինճէ , գարը «վայ պէնիմ հալիմէ քի
սէնին ըսլահընա միւմքիւն օլամայաճագ . զիրա
պու չիրքին խույ սանա ատէթա պիր թապիաթ
օլմուշ տըր » տէմիշ :

Ձիրքին խույ կիթտիքճէ թէզաեիւտ պուլուր
Սայ քի վարա վարա թապիաթ օլուր .

Գումարպազլէ սարխօշ իֆլահ օլամազ .
Պու մէզմում ախլագտէն ըէհա պուլամազ .

Սանմա քի նասիհաթ անլէրի հագլար
էօյլէլէրի անճագ թէնէշիր բագլար :

ՔԵՏԻ ԻԼԷ ԹԵՕՐԲԻԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Քէտինին պիրի պիր գույումճը տիւքքեանընա կիրիպ եէյէճէք պիր շէյ պուլամատըղընտան , թէօրբիւյի ըսըրըպ եալամայա պաշլար , վէ թէօրբիւնիւն քէրթիյինտէն տիլ ու տիմաղը գանատըգճա , տէմիրտէն գան չըգարըյօր զաննըյըլա սէվինէրէք , օ գատար եալատը վէ օ գատար ըսըրտը քի , նիհայէթ տիլի պիւթիւն պիւթիւնէ իպրանարագ արթըգ հիչ պիր շէյ եէյէմէզ օլտու :

Շունուն պունուն ալէյհինտէ կէգէնլէր

Խալգըն տէրտի իլէ եիւրէք իւգէնլէր

Պու միսալտէն իպրէթ ալարագ հէման

Քէնտի տէրտլէրինի տիւշիւնսիւն հէր ան .

Ջէմմէ շաեան օլա տախի եարանըն

Իպրանմասըն տիլին զապթ էթ տիհանըն :

ԻՔԻ ԳՕՆՇՈՒ ԳՈՒՐՊԱՂԸԼԱՐԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պիրի պիթլէրինէ գօնշու իքի գուրպաղըլարըն պիրի կէօլտէ սաքին օլուպ ֆագըր հալտէ լաքին բահաթ պիր էօմիւր կէչիրմէքտէ , վէ տիկէրի գարատա եօլ իւսթիւնտէ պարընըպ եէմէք իչմէք խուսուսընտա գօնշուսընտան չօգ զիեատէ ըէֆահը հալ իւզրէ կէչինիր իտի իսէ տէ , կէօլտէ սաքին օլան գուրպաղը տայիմա գօնշուսունա , ազա գանաաթ իտիպ տէ քէնտի կիպի թէհլիքէսիզ վէ բահէթի գալպ իլէ կէօլտէ սա-

քին օլմասընը նասիհաթ իտէր իտի . հալ պու
քի օլ պիրի գօնչուսընըն նասիհաթընա իթի-
րազ պիրլէ , « եահու պէն եօլ իւզէրինտէ սա-
քին օլմամ իլէ սէնտէն զիեատէ եէյէճէք պուլ-
ժազտայրմ » տէյուպ գուլագ ասմազ իտի . ֆա-
գաթ պիր կիւն նակեահան իւզէրինտէն պիր ա-
րապա կէչէրէք ֆէնա հալտէ եարալանտը , վէ
հալէթի մէվթտէ իքէն , « էյ վան պօղազըմ ի-
չիւն էօմրիւմի ֆէտա իթտիմ , քեաչքի գօնչու-
մըն նասիհաթը ագիլանէսինի տինլէմիչ օլայը-
տըմ » տէյէրէք ըզհարը . նէտամէթ իթմիչ :

Էկէր իսթէր իսէն ալէմտէ րահաթ
Հալինէ շիւքը իտուպ էյէ գանաթ . . .

Տիւնեատէ ազ իլէ իտէն իքթիֆա
Բահէթ եաշար չէքմէզ ճէվր իլէ ճէֆա .

Լանէթ օլսուն օլ սէրվէթէ քիմ ախէր
Եա էօմիւրէ եա նամուսէ սէպթ իտէր :

ՍԱՆՍԱՐ ԻԼԷ ԿԻՃԷ ԳՈՒՇՈՒՆՈՒՆ ՖԱՍԼԸ

Սանսար՝ կիճէ գուչունու թութուպ հէման
պօղաճագ իքէն , գուչ՝ ճանընա գըյմամասընը
րէճա իթտիքտէ , սանսար ճէվապ վէրիպ « պէն
թապիի գուչ ճընսընըն տիւլմէնի օլտուղում հա-
սէպի իլէ , միւճէրրէտ սէնի պօղմալըյըմ » տէ-
տի . կիճէ գուչու տախի « էյի ամմա պիրատէր .
պէն ֆարէյիմ վէ գուչլար իլէ ասլա մինասիպէ-
թիմ եօգ տըր » տիմէքլէ եագասընը գուրթար .

տըղը կիպի, կիւնիւն պիրինտէ տախի քէտինին
բէնչէսինէ տիւշէրէք եալվարմայա պաշլամըշ, վէ
քէտի տախի « միւմքիւն տէյիլ տիր, զիրա պէն
Ֆարէլէրին ատույի էքպէրիյիմ » տէյիպ, հէման
բէնչէսի ալթընա ալմագտա իքէն, կիճէ գուշու
պու տէֆա տախի նամ ու շանընը տէյիշտիրէ-
րէք « պէն Ֆարէ ճընսընտան տէյիլիմ, պէնիմ
ասըլ ճընսըմ գուշ տըր » տիմէքլէ էօմրիւնիւ
իքինճի տէֆա օլարուգ գուրթարապիլմիշ տիր :

Չէման սանա ույմագսա սէն զէմանէ ույ
Թէպտիլի մէսլէք էթ պու թէմսիլի տույ .

Հալգ իլէ պարընմագ պէօյիւք հիւնէր տիր
Պու մէսէլ պիզլէրէ բէք միւթէպէր տիր .

Չալըշ թէվէճճիւհին գազան ալէմին-
Օլմագ իսթէրիսէն պէլատէն էմին :

ԵԱՊԱՆ ԷՇԵՅԻ ԻԼԷ ԱՏԻ ՄԷՐՔԵՊԻՆ ՖԱՍԼԸ

Եապան էշէյի ատի մէրքէպին րէֆահը հալ
իլէ եէյիպ իշտիյինի կէօրէրէք հասէտ իթմէք-
տէ իքէն, պիր կիւն սըրթը եիւքլի օլաուղոււնը,
վէ սահիպինին տայիմա պիր սօքա իլէ « տէ'հ
չի'ւշ » տէյէրէք տէօյտիւյիւնի կէօրտիւյիւնտէ,
քէնտի քէնտինէ « պոււնտան պէօյլէ արթըգ հա-
լինէ հասէտ իթմէմ. զիրա էյի անլատըմ քի,
չէքտիյին միհն ու մէշագգաթ սաատէթը հա-
լինէ տէյմէզ իմիշ : Իմտի շու ֆագըրը հալիմտէ

քէնտիմի սէնտէն չօգ զիեատէ պախտըյար ատտ
իթմէլիյիմ. զիրա հիչ օլմազսա իսթէտիյիմ եէրի
սէրպէսթճէ կէզէպիլիրիմ » տէմիչ :

Մէսուտ զանն իթտիյին մէսուտ տէյիլտիր
Պէլքի սէնտէն տախի պէթթէր սէֆիլ տիր .

Պէօյիւք տաղըն պէօյիւք տաղտաղասը վար
Պու մէսէլ տիլլէրտէ սէօյլէնիւր հէր պար .

Հասէտ իթմէ հէր զէնկինին մալինէ
Վազըֆ օլ պիր քէրրէ անըն հալինէ :

ԳՕՅՈՒՆ ԻԼԷ ՔԷՕՔԵՅՅԻՆ ՖԱՍԼԸ

Գօյունըն պիրի գուրտըն բէնչէսինէ տիւշիւպ,
ասլա սէս չըգարմայարագ իշին նիհայէթինէ
պէքլէմէքտէ իտի . գուրտ գօյունըն գաչամա-
յաճաղընա էմին օլարագ էօթէ պէրի տօլաշ-
մագտա իբէն նասըլսա գօյուն գաչըպ գուր-
թուլտու իսէ տէ , ֆագաթ օլ անտէ պիր քէօ-
բէյին էլինէ տիւշիւնճէ , օլ տէրէճէ ֆէրեատ
ու ֆիղան իթմէյէ պաշլատը քի , չօպան պու-
լունտուղու մահալտէն իշիտուպ կէլտի , վէ քէօ-
բէյին աղզընտան գօյունը գուրթարտըգտան
սօնրա «գուրտ սէնի թութտուղունտա սուս բուս
տուրտուղուն հալտէ , շիմտի քէօբէյին էլինէ
տիւշտիւշիւնտէ նիչին պէօյլէ ավազ ավազ պա-
ղըրտըն» տէյու սուալ իտինճէ , գօյուն տախի
ճէվապ վէրիպ «գուրտ զաթէն պիզիմ տիւշմէ-
նիմիզ օլմաղըլա անտէն հէր պիր քէօթիւլիւք

մէմուլ տրր . ֆագաթ քէօրէք պիզիմ մուհա-
ֆազայի նէֆաիմիզէ [թային] իքէն , ալէյհիմտէ
պուլունտուղունա տօզրուսու բէք ճանըմ սը-
գըլտը » տէմիշ :

Աղեարտէն էֆզուն տրր եարին սիթէմի
Տիգիսուն իտէր էլպէթ պու հալ ատէմի .

Տիւշմէնինտէն կէօրսէ էկէր բիւր սիթէմ
Ասլա տիգիսուն օբնազ կիւճէնմէզ ատէմ .

Լաքին տօսա պիլտիյի պիր ատէմ էկէր
Սիթէմէէ կիւլ աթսա օգ օլուր ախէր :

ՄԵՐՔԷՊ ԻԼԷ ԳՈՒՐՊԱՂԸԼԱՐԸՆ ՖԱՍԸԸ

Օտուն եիւքլիւ պիր մէրքէպ կէօլիւն քէնա-
րընտան կէչէրքէն , նասըլսա այաղը գայարագ
տիւշմիւշ , վէ գալգմաղա մէճայի օլմատըղըն-
տան , աճը աճը ֆէրեատ ու ֆիղան իթմէքտէ
իքէն , կէօլիւն իչինտէ պուլունան գուրպաղըլար
պու տավէթսիզ միսաֆիրին սըզըլթըսընը իշիտիպ
ղէհգլէնէրէք « եահու , նէ պազըրըպ չըղըրը-
յօրսուն , եա պիզիմ ճանըմըզ եօգմը քի , տօղ-
տուղումուզ կիւնտէն պէրի պու մէշագգաթը չէ-
քիյօրուզ , սէն իսէ պէշ տագըգա պիլէ թահամ-
միւլ իտէմէյիպ քէնտինի բարէլէյօրսուն » տէ-
միչէր :

Պու մէսէլի սանմա քիմ էֆսանէ տիր
Մէրտ իլէ նամէրտէ պիր նիշանէ տիր .

Մէրտ ատէժ հէր տէրտէ թահամմիւլ իտէր
Տիւնեա ճէֆասընա թէղաֆիւլ իտէր .

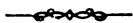
Գարը կիպի նամէրտ օլանըար ամին
Հէր շէյտէն իշթիքեա իտէրլէր տայմա :

ՄԵՐԲԵՊ ԻԼԵ ԹԻԼՔԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Մէրքէպ իլէ թիւքի մապէյնինտէ օլ տէրէճէ սըգը պիր իթթիֆազ բէյտա օլմուշ իտիքի , հաթտա պիր կիւն իքիսի պիրլիքտէ ավա տախի չըգմըչար իտի իսէ տէ , նասըլսա պէտպահտըղլարընտան նաշի էօնլէրինէ պիր արսլան չըգընճա , թիւքի տիւչար օլտուգլարը թէհլիքէյի ազիմէյի ֆէրք պիրլէ , հէմնն ճընսընա թապիյի օլան ֆիթնէքեարլըղը էլէ ալարագ արսլանըն էօնիւնէ գօշտու վէ թալթիֆ իտէրէք « աման էֆէնտիմ րէճա իտէրիմ , զաթընըգա թապիյի օլան ալիճէնապըղղա հիւրմէթէն պէնիմ կիպի զաաֆ պիր մախլիւքէ իլիշիք իթմէյինիզ , անճագ շու րէֆագաթըմտա պուլունսն արգատաշըմըն գանը սիգէ աննէմ սիւտի կիպի հէլալ ու խօշ օլսուն » տէտիքտէ , արսլան էշէյին աղըր տավրանըչը օլուպ գաչամայաճաղընը պիլտիյինտէն էվէլա թիւքիյի վէ անտէն սօնրա մէրքէպի բարէլէմիշ :

Էլ իշիւն գազտըղըն գուլուեր անճա
Տիւշիւնտէ պատէհու գաղը պօեուճա .

Պու տարպը մէսէլին մանասըն պիլքի
Էվէլա սէն քէնտին տիւշէրսին պէլքի .
Խաղգա էյլիք էթ քի էյլիք պուլասըն
Հէր նէվի քէմիլքտէն էմին օլասըն :

ԳՕՑՈՒՆ ԲԵՕՍԹԵՔԻԼԻ ԳՈՒՐՏԸՆ ՖԱՍԸԸ

Գուրտ պիր գօյուն բէօսթէքիսի գուշանա-
րագ , վէ գօյունլարըն ղաֆլէթինտէն իսթիֆա-
տէ իտէրէք աղըլա կիրէպիլտի , վէ գօյունլարը
պու սուրէթլէ պիրէր պիրէր բարալամատա իքէն,
սիւրիւնիւն սահիպի գուրտըն պու հիլլէսինէ վա-
գըֆ օլտուգտա հէման թութուպ կէպէրթտի ,
վէ սըրթընտաքի բէօսթէքիսինի չըգարմայարագ
էօյլէճէ աղաճըն պիրինտէն ասը վէրտի . չօպան-
լար գուրտը գօյուն զանն իթմէքլէ սահիպինէ ,
պու գօյունու նիչի՞ւն սամըլ օլտուղունու սուալ
իթտիլքլէրինտէ , մէրգում ճէվապ վիրուպ « ֆիլ-
վագը հէր նէ գատար պունըն բէօսթէքիսի գօ-
յուն իսէտէ , քէնսի գուրտ օղլու գուրտ տըր .
սիզ անըն զահիրտէքի մաղլում հալինէ պագմա-
յըն , իլլա պաթընընը քէշֆ իտինքի , էն երրթը-
ճը ճանավարլարտան պիրի օլտուղունու անլայա-
սընըզ » տէմիլ :

Էրպապը ըիյայը անտըրըր պու հալ
Զիրա նէչէլէր վար պու գուրտա միսալ .
Գօյուն էավապըլըլա տօլաշուպ հէր պար
Սաֆ տէրուն քիմնէյի իտէրլէր շիքեսար .
Պագմա անըն զահիրտէքի հալինէ
Ղաֆիլ օլմա տըգգաթ իթ ամալինէ :

ՊԱԼԵՔ ԱՎՃԸՍԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պալլոգճընըն պիրի աղընը տէնիզէ աթարագ պիր միւտէթ պէքլէտիքտէն սօնրա չէքիւպ կէօրտիւքի եալընըզ ուֆագ պիր ըզմարիտ պալըղը թութուլմուչ, վէ « պունատա չօգ շիւքիւր » տէտիյինտէ, պալըգ սվճըյա խիթապէն, « աման պալըգճը պաչը, շու քիւչիւքլիւյիմէ հիւրմէթէն պէնի ազատ էյլէ, վէ պէն սանա վատ իտէրիմ քի պէօյիւտիւքտէն սօնրա եինէ սէնին թօրունա տիւչէրիմ, վէ սէն տախի պու սուրէթլէ թապիյի տահա գիեատէ Փայիտէմէնտ օլուրսուն » տէյինճէ, պալըգճը տախի « պէ հէյ շաչգըն, շիմտի հալի հազըրտա էյիմէ կէչմիչ ճիւզի պիր քեաւըլ պըրագուպտա, միւսթագպէլտէ պիւսպիւթիւն մէճհուլ օլան պէօյիւճէք քեարա իւմիւտ իթմէք ահմագլըգ տէյիլմի տիր » տէմիչ :

Պէօյիւնքի թավուղը եարընքի գազա
Թէրճիհ իթմէ սագըն ըագը օլ ազա .

Տիւնեատէ գանաթ էհլիլէր միւտամ
Բահէթի գալպ իլէ օլուրլար պէկեամ .

Պու կիւն եէ եարընը տիւչիւնմէ ասլա
Բըզկընը պախչ իտէր քէրիմ տիր Մէվլա :

ԷՕՐԻՒՄՃԵՔ ԻԼԷ ԳԸՐԼԱՆԿԸՃԸՆ ՖԱՍԼԸ

Էօրիւմճէք գըրլանկըճ գուշուննն էօթէ պէրի ուշուշարագ սինէքլէրի ավլատըղընը կէօրիւպ , քէնտի նաֆագասընա մանի օլույօր զաննըյըլա , սինէքլէրի շիքեար իթտիյի կիպի գըրլանկըճը տախի թութմագ իսթէյէրէք հէման եօլուննն իւզէրինէ պիր տուզագ գուրտու . գըրլանկըճ ուշար իքէն էօրիւմճէյին տուզաղընա տօլաշարագ եարըպ երրթտըգտան սօնրա էօրիւմճէյի տախի պիր տիվարէ չարբըպ թէլէֆ իթտիքի , էօլտիւյի վագըթ « էյ վան պէն քէնտի էլիմլէ պու էօլիւմէ միւսթահագ օլտում , զիրա սինէքլէրի մաղլուպ իթտիյիմ կիպի , հէր մախլիւգէ տախի զալէպէ չալապիլիրիմ զաննընաա իտիմ » տէմիշ :

Պին էօլչէր պիր պիչէր ագիլ օլան զաթ

Պիլիր քէնտիսինի քեամիլ օլան զաթ .

Հէր պիր գուշըն էթի եէնմէզ տէմիչէր

Պօղազընտա գալըր սինմէզ տէմիչէր .

Հատտ ու հուտուտընը պիլմէյէն ատէմ

Պաշընը պէլայէ սօգար տէմատէմ :

ԹԱՄԱՔԵԱՐ ԻԼԷ ՕՂԼՈՒՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր թամաքեար ատէմին պաղչէսինտէ պիր էլմա աղաճը օլուպ , էլմալար չիւրիւմէտիքճէ պիր թանէսինի պիլէ գօբարըպ եէմէյէ գըյմազ իտի . հալպուքի մէրգումըն զայէթ ճէօմէրտ պիր էվատը օլմաղըլա , ահուպպասընտան պիր գաշ քի-

չիլէրի պիր կիւն պաղչէյէ տավէթ իտերէք « պու-
յուրուն իսթէտիյինիզ դատար շու էլմալարըն էն
էյիլէրինի աֆիլէթ իտին , անճագ չիւրիւքլէրէ
էլ սունմայըն , զիրա անլէրի պապամ քէնտիսի
իչիւն սագլամըշ տըր » տէմիշ :

Մալինին պէքճիսի օլուր թամաքեար
Քէնտի եէմէզ անճա էլլէրէ եարար .

Վէրէսէսի մէզարընա սէօյէրէք
Մալինի չիւրիւտիւպ եէսէլէր կէրէք .

Հէմ եէր հէմ եէտիրիր էհլի սախավէթ
Արթար մալի հէր տէմ պուլուր պէրէքէթ :

ԽԱՅՐԵՆ ԷՎԼԱՏ ԻԼԷ ՊԱՊԱՍՐԵՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Խայըն էվլատըն պիրի ալիլ վիճուտ վէ իհթի-
յար բէտէրինի խանէսինտէն գօվմուշ օլմաղըլա ,
մէրգում տախի խաթախանէյէ կիտուպ եա-
թար , վէ պիր կիւն օղլունա « աման էվլատըմ
էգիլնտէ քէնտի ագճէմլէ սաթըն ալմըշ օլտու-
ղըմ պիր չիֆթ քիլիմ վար , անլէրի կէօնտէրքի
գըշըն իւզէրիմէ ալայըմ » տէյաւ րէճա վէ նիյազլէ
խապէր կէօնտէրաիյինտէ , օղլու տախի քէնտի
էվլատըյըլա քիլիմլէրի պոպասընա կէօնտէրիր .
իհթիյար քիլիմլէրին պիր թանէսինի ալը գօ-
յուպ , վէ օլպիրինի թօրնունա վիրէրէք , « եավ-
րում պու քիլիմի ալտա պոպանա կէօթիւր ,
վէ սէօյլէքի տըգգաթըլա սագլասըն , զիրա պա-

նա օլտուղու կիպի , պիր կիւն տախի հէր հալտէ
քէնտինէ լուզումը օլաճաղընա ասլա շիւպհէսի
օլմասըն » տէմիշ :

Բէտէր ու մատէրէ էյէմէք ըաղպէթ
Մուգատտէս պիր պօրճ տըր ինսանէ էլպէթ .
Բէտէրինէ հիւրմէթ իթմէյէն էվլատ
Սօն տէմինտէ իտէր ահ իլէ Փէրեատ .
Վալիտէյնին թահգիր իտէն Ալչագլար
Եարըն ճէհէննէմտէ քիւլ օլաճագլար :

ԱՀՄԱԳ ԹԱՎՈՒՂԸՆ ՖԱՍԼԸ

Ահմագ թավուղըն պիրի պիր քաչ թանէ եը-
լան եումուրթասը պուլարագ , բիլիճ չըգարմագ
նիյէթի իլէ գօլօչգայա օթուրուպ , սըգը սըգըյա
եումուրթալարը գըղսըրմայա պաշլամը իքէն ,
գըրլանկըճ թավուղըն շու ահմագլըղընը կէօր-
տիւքտէ եանընա վարըպ « պէ հէյ շաչգըն նէ տի-
վանէլիք տիր պու սէնին եաբտըղըն , պիլմէյօր-
մըսընքի չըգարտըղըն բիլիճլէր իպթիտա սէնին
կէօղլէրինի օյաճագլար տըր » տէյու թայիպ էյ-
լէմիշ :

Տիգգաթ էթ հիսսէ ալ տինլէ կըսսէյի
էվինէ օղրաթմա Փասիտ քիմսէյի .
Էյլէլէրէ օլմագ ասլա էմնիյէթ
Բահէթինի իխլալ իտէրլէր էլպէթ .
Քէօթիւլէրտէն քէօթիւ տօղար գայտէ տիր
Քէօթիւլէրտէն ուզագ տուրմագ Փայտէ տիր :

ԳԱՐՂԱ ԻԼԷ ԿԻՒՎԵՐՃԻՆԼԵՐԻՆ ՖԱՍԼԸ

Գարա գարղա , գարղալըգտան օսանըպ , վէ կէօվէրճինլէրին ըէֆահը հալլէրինի կէօրմէքլէ հէման կէօվէրճին օլմայը արգուլէյէրէք , պէյազ պօեա իլէ թիւյլէրինի պօեալայըպ տօղրու կէօվէրճինլէրին նէգտինէ կիթմիշ , վէ կիւվէրճինլէր տախի պուճուճ ըէնկինին պէեազլըղընա ալտանարագ քէնտի ճընսլարընտան զանն իտուպ գապուլ իթմիշլէր իտի իսէ տէ , հալպուքի կիւնլէրտէ պիր կիւն գարղա թապիաթընա մախսուս օլան չիրքին սէտասըյըլա (կարգ կարգ) էօթմէյէ պաչատըղընտա կէօվէրճինլէր գարղանըն հիլլէսինէ վագըֆ օլմաղըլա , հէման ճիւմլէսի պիրլիքտէ իւզէրինէ հիւճիւմ պիրլէ , տէօյիւպ թէրէլէյէրէք իչլէրինտէն գօվմուչար . գարղա քէմալի ըէզալէթի հալ իլէ պիր միւտէթ էօթէ պէրի սիւրիւնտիւքտէն սօնրա , նիհայէթ քէնտի ասըլ հէմճընսլարընըն եանլարընտա պարընմագլըղա նիլլէթ իթմիշ իսէտէ , անլէր տախի պուճըն ըէնկինին պէյազլըղընը կէօրտիւքլէրինտէ « պու պիգիւմ ճընսըմըգտան տէյիլ տիր » տէմէքլէ իչլէրինտէն գօվու վէրմիշլէր , վէ իշթէ մէնֆաաթը իչիւն ճընս տէյիշտիրմէք , վէ ասընը ինքեար իթմէքլիք սէվտասընա տիւչար օլան պիչարէ գարղա , պու սուրէթլէ կէրէք եապանճըլարըն վէ կէրէք քէնտի միլլէթինին հիմայէսինտէն մահրում գալմիշ տըր :

ՄէնՓաաթը իշիւն չօգ ալչադ ատէմ
ձընս ու մէզհէպինի տէյիշիր հէր տէմ.
Էօյլէլէր միւճէրրէտ բիւսվայ օլուրլար
Նէ հիմայէ նէ տէ ըաղպէթ պուլուրլար .
Տօղտուզու մէզհէպտէ էօլիւր էր օլան
ձընսըն ինքեար իթմէզ միւթէպէր օլան :

ԱՐՄԼԱՆ ԻԼԷ ԵԱՊԱՆ ՏՕՆՈՒՋՐՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Արսլան իլէ եապան տօնուզու ալ մինասիպէթի
իլէ պիրիպիրլէրինի երրթարճաօընա տէօյիւշ-
մէքտէ իքէն , ագպապալար տախի իշպու միւ-
տարէպէյի ուզագտան սէյր իտէրէք քէնտի
քէնտիլէրինէ «արգատաշլար պու մուհարէպէ-
տէն հասըլ օլան ֆիթուհաթըն էսէրի անճագ
պիղէ եարայաճագ » տէմէքտէ իտիլէր . ֆիլվագը
արսլան եապան տօնուզընը հէլագ իթմիշ օլմա-
ղըլա ագպապալար տախի կէլիւպ լաշէսինի մէ-
սէրրէթլէ եէտիլէր . հալպուքի արսլան տախի
էսնայի միւտարէպէտէ թէհլիքէլի հալտէ մէճ-
րուհ օլուպ , պիր քաշ կիւնտէն օլ տախի հէլագ
օլունճա , ագպապալար անընտա լաշէսինի աֆի-
յէթ իթտիլէր :

Գավհա նիզա սէվէն ատէմէր հէր պար
Պու կիւզէլ միսալէ իթսիւնլէր նազար .

Պիրպիրիլէ օղրաշսընլար զալիմէր
Հէման իսթիֆատէ իթսիւն հալիմէր .

Կէրէք զալիպ կէրէք մաղլուպ պէրապէր
Միւնասըֆէթ իւզրէ զարար իտէրլէր :

ՄԵՐՔԵՊ ԻԼԷ ԹԻԼՔԻՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Մէրքէպ պիր արսւան բօսթու պուլարագ իւզերինէ կիյինիպ աճալ աճայիպ պիր հալ քէսպ իթմիշ օլտուզու հալտէ , հայվանաթը սայիրէյի գօրգուտուր իքէն , կիւնլէրտէ պիր կիւն թիլքիյէ թէսատիլֆ իտէրէք անը տախի սայըրլարը կիպի թախվիֆ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ , թիլքի էշէյին հիյլէսինի չագարագ « վար էյ էշէ օղու էշէք եօլունա կիթ , պիր կիւն էվէլ սէնին զըրլամանը իշիթմէսէյիտիմ , իհլթիմալքի պէն աախի շու եարմա շէքլինտէն տիւչարը խէվֆ ու էնտիշէ օլայըտըմ » տէմիշ :

Պէյհուտէ չալըշմա ըաղպէթ պուլմագսըն

Լիպաս իլէ աաբլ զատէ օլմագսըն :

Ճէվէրի տայիմա պաթընտա արա

Ասալէթի քէնտի զաթընտա արա :

Ասալէթի քիշինին զաթընտա կէրէք

Բօսթույըլա արսւան օլմագ էշէք :

ՉՕՊԱՆ ԻԼԷ ՔԵՕԲԷՅԹԻՆ ՖԱՍԼԸ

Չօպանըն պիրի գօյուն սիւրիւսինի , պէսլէտիյի քէօբէյինին հիմայէսինէ իհալէ իթմէքլէ , մուհաֆագալէրինէ էյիճէ մուգայեէտ օլսուն իչիւն քէօբէյի լայըգըյըլա պէսլէր իտի , լաքին քէօբէք կէօրտիւյի պու էյլիյէ մուգապիլ , վէ ճընսընա մախսուս օլան սատագաթըն խիլաֆըն .

տա օլարագ , հէր կիւն պիրէր գօյուն բարէլէ-
 յիպ եէմէյի քէնտինէ ատէթ իթմիշ իտիքի , նի-
 հայէթ չօպան , քէօբէյին պու խայրնլըղընա վա-
 գըֆ օլտուգտա , հիտէթլէնէրէք այագլարընը
 պաղլատը , վէ հէման էօլտիւրէճէք իքէն քէօ-
 բէք նիյազ ու րէճայէ պաչլայըպ , « աման էֆէն-
 տիմ՝ ճանրմա գըյամ , զիրա պէն սէնին եապան-
 ճըն օլմատըղըմ՝ հալտէ հաթտա սատըգ տօստու-
 նում » տէտիյինտէ , չօպան ճէվապ վիրուպ « սէ-
 նի մէլուն խայրն սէնի , եապանճըմ՝ օլմատըղըն
 վէ սէնի սատըգ տօսթ պիլտիյիմ՝ հալտէ պու
 տէրէճէ ալչագլըղլա էմանէթէ խըյանէթ իթմիշ
 օլտուղուն իչիւն , պիր գաթ տահա ճէզայա
 միւսթահագսըն » տէյերէք վուրուպ կէպէրթմիշ :

էմանէթէ էյլէյէնլէր խըյանէթ
 Նայիլի միւճազաթ օլուրլար էլպէթ .

Տիւնեատէ սատագաթ վաճիպ ինսանէ
 Սատագաթտէն ուտուլ իթմէզ մէրտանէ .

Տօստունա տիւլմէնլիք էյլէյէն ատէմ
 Տիւնեա վէ ախիրէթ օլո՞ւրմը խուրրէմ :

ՍԱՏՐԳ ՎԷ ԽԱՅՐՆ ՏՕՄԹԼԱՐՆ ՏԱՍԼԸ

Ղայէթ զէնկին վէ սահիպ սախավէթ ատէմին
 պիրի , հէր կիւն ահպապլարընա զիեաֆէթլէր
 քէչիտէ իթմէքլէ մէրգ ումանը թալթիֆ ու թէք-
 ըրիմ իյլէտիյի կիպի , անլէր տախի կիճէ կիւն-
 տիւզ մումաիլէյհին եանընտան այրըլմայըպ տա-

յիմա խաթրընա ըայէթ իտէրլէր իտի . մէրգում
ահուպպասընըն սատագաթընը թէճըիւպէ իթ-
մէք նիյէթի իլէ պիր կիւն ճիւմլէսինի թօբլատը ,
վէ շու եօլտա իտարէյի քէլամ իթտի . « էյ սէվ-
կիլի տօսթլարըմ , մալիւմիւնիւզ օլտունքի տիւշ-
մէնլէրիմօնէն պագըլարը ճանըմա գաստ իթմէք
նիյէթինտէ պուլունտուգլարընտան էօմրիւմ հէր
ան թէհլիգէ թահարնտա օլմաղըլա շու տար վագ-
թըմտա պանա մոււավէնէթ իթմէնիգի թէմէննի
իտէրիմ » տէմիշ իսէ տէ , սատըգ տօսթ պէլլէ-
տիլի ատէմլէրտէն անճագ իբի քիշինին քէնտի
մոււավէնէթինէ կէլտիքլէրինի կէօրիւպ , մէրգու-
մանէ խիթապէն « Ֆիլվագը պէնիմ սիգտէն մատէ
տօսթում եօղումը » տէմէքլէ եալընըզ օլ իբի
զաթը նէզտինէ գապուլ պիրլէ տիկէրլէրինի խա-
նէսինտէն թարտ ու թէպեիտ իյլէմիշ :

Պու մէշուր մէսէլի Փիքը էյլէ էյ ճան
էյի կիւն տօսթու տըր հէք խալգը ճիհան .
Հէր տօսթ պիլտիլինէ կիւման օլունմազ
Սատըգ տօսթա տախի գըյմէթ պուլունմազ .
Սատըգ տօսթ ինսանէ պէօյիւք սէրվէթ տիր
էմսալի պուլունմազ նան ու նիյմէթ տիր :

ՍԻՆԵՔԼԵՐ ԻԼԷ ՊԱԼԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պիր գօնաղըն մաթպախընտա պիր մըգտար
պալ տէօքիւլմիւշ օլմաղըլա , սինէքլէր իւզէրինէ
գօնուպ եէրքէն այագլարը եարըշմը , վէ պիր
միւմքիւն գուրթուրմանըն շարէսինի պուլամսեա .

րագ պօղուլաճագլարը հալտէ « էյ վան հայլիմի-
զէ քի թաթլու զանն իտուպ տէ խահիշ իլէ եէ-
տլիլիմիզ նէսնէ , թէլէֆիմիզէ մուճիպ օլույօր »
տէյու Ֆէրեատ իթմիլէր :

Իշթէ պու կըսսէյի տինլէ իպրէթ ալ
Կիւնահա տէլալէթ իտէր պու միսալ .

Պալ միսալի թաթլու օլմագլա իսեան
Խահիշ իլէ տիւշէր իշինէ ինսան .

Կիթտիքճէ պուլաշըր մանէնտի սինէք
Ղայրի գուրթուլամագ թա մահշէրէտէք :

ՊԱՅԿՈՒ ԻԼԷ ԿԻՃԷ ԳՈՒՇԸՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Պայկու թապիր օլունան գուշ գաֆէս իշինտէ
կիճէյլէ պիր բէնշէրէտէն ասըլմը էօթէրքէն ,
կիճէ գուշը եանընա եանաշուպ . « գուզում պի-
րատէր շու հալին պանա զիեատէսի իլէ մէրագ
օլմուշտըր , աճապա նիշի՞ւն կիւնտիւզիւն սիւ-
քիլթ տուրուրսունտա կիճէ էօթմէյէ պաշար-
սըն » տէյու սուալ իթտիլինտէ , պայկու « պիր
տէֆա կիւնտիւզ էօթէրքէն թութուլտումտա
ահտ իթտիլքի պունտան պէօյլէ պիր տահա
կիւնտիւզիւն էօթմէյիմ » տէյինճէ , կիճէ գուշը
զէհգլէնէրէք « էյի ամմա ա տօսթում պու իշ
թութուլմագտան էվէլ իգթիզայրտը , արթըգ
պունտան սօնրա ֆայիտէսի օլապիլլիմի » տէմիշ :

Ագիլ օլ էվէլա պիր տիւշիւն թաշըն
Տէրտէ օղրամասըն սօնրատան պաշըն .

Էվէլինտէն տիւշիւն սօնուկն հէր իշին
Անէ կէօրէ ուշտուր հալու րէվիշին .

Էր օլան պու սէօզիւ տիլտէ վիրտ իտէր
Սօն բիւշմանըգ ագճէ իթմէզ պիրատէր .

ԵԱԼԱՆՃԸ ԶՕՊԱՆԸՆ ՖԱՍԼԸ

Չօպանըն պիրի հիշ ասլու էսասը օլմատըրը
հալտէ , կիւյա գուրտ կէօրմիւշ կիպի արասըրա
պաղըրըպ վէլվէլէ գօբարմայը քէնտինէ ատէթա
էյլէնճէ իթմիշ օլմաղըլա , գօնշուլար պիր քաշ
տէֆա ալտանուպ իմոատէ գօշտուգլարընտա ,
չօպան կիւլէրէք « պիր շէյ եօգ » տէյուպ մէր-
գումանը պէյհուտէյէ եօրտուղունա քէյֆ տու-
յար իտի , ֆագաթ կիւնիւն պիրինտէ մուհագգագ
պիր քաշ թանէ գուրտ աղըլա կիրէրէք գօյուն-
լարը բարալատըգլարընը կէօրիւպ , ավազ ավազ
պաղըրարագ գօնշուլարընը եարտըմա տավէթ
իթտի իսէ տէ , մէրգուման եինէ եալան սէօյլէյօր
ղաննըյըլա ասլա եէրլէրինտէն գըմըլտամատըլար ,
վէ գուրտլար սախի իսթէտիքլէրի կիպի իշլէրինի
կէօրմէքլէ , պու եիւզտէն եալանճը չօպան հայ-
ըճա միւթէզարըր օլտուղու հիքեայէ օլունուր :

Պու կըսսէտէն հիսսէ զայէթ կիւզէլտիր
Աթալարտան գալմա մէշհուր մէսէլտիր .

Տէրլէր եալանճընըն խանէսի եանմըշ
Վէլաքին տույանլար հիշ ինանմամըշ .

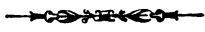
Եալանը իրթիքեապ իյլէյէն ատէօ
Էվվէլ ախըր օլուր բիւսվայի ալէմ :

ՔԷՕՅԼԻԻ ԻԼԷ ՅԱՐԵՆԻՆ ՅԱՍԼԸ

Քէօյլիւ պիր ատէմին խանէսի դազա իլէ ա-
 թէշ ալուպ եանմագտա , վէ քէնտիսի տախի ու-
 զագտան եանկընը սէյր իթմէքտէ իքէն , պիր
 Ֆարէնին էվտէն տըշարը Ֆըրըլայըպ ճան հագգը-
 յըլա գաչտըղընը կէօրմէքլէ հէման իւզէրինէ
 հիւճիւմ իտէրէք եագալամըշ , վէ » ալչագ մե-
 լուն , սէնին տօստըղուն պէօյլէմի տիր , սաատե-
 թը հալտէ օլտուղում վագըթլար կիճէ կիւնտիւզ
 էվիմտէն տըշարը չըգմագըսուն , շիմտի սէֆալէթ-
 տէ գալտըղըմը պիլէրէք խանէմի թէրք իտէյօր-
 սուն էօյլէմի , Ֆագաթ պու օլուր իշտէն տէյիլ
 տիր , նասըլքի սաատէթիմէ հիսսէմէնտ օլտուն
 իսէ , սէֆալէթիմէ տախի իշթիրագ իթմէլիսին »
 տէյէրէք հէման Ֆարէյի աթէշին իչինէ աթմըշ :

Գայտէյի ճիհան տըր չօգ մէրտը տէնի
 Բէֆահը հալինտէ հասր իտէր սէնի .
 Վէլաքին օլուրսան տիւչարը էլէմ
 Պիր քիմսէ եանընա օղրամագ օլ տէմ .
 Սատըգ տօսթու օլան իշպու պէմտէ
 Մէսուտ օլուր գալսա տախի էլէմտէ :

ԷՃԷԼ ԻԼԷ ԻՉԹԻՅԱՐ ԱՏԵՄԻՆ ՅԱՍԼԸ

Ղայէթ ֆագըր վէ իհթիյար ատէմին պիրի
 տաղա օտուն քէսմէյէ կիտէր , վէ պիր չօգ օ-
 տուն քէստիքտէն սօնրա եիւքլէնիւպ շէհիրէ կե-
 թիրմէք իւզրէ եօլա չըգար իսէ տէ , եիւքի ա-
 ղըր վէ եօլ տախի ուզուն օլմաղըլա սօն տէրէճէ

եօրուլտուղունտան սրբթընտաքի եիւքի եէրէ ա-
թար, վէ « ան արթըգ պէն պու էօմիւրտէն օ-
սանտըմ, քեաշքի էճէլ կէլիպ ճանըմը ալայըտը
տա շու չէքտիյիմ մէշագգաթտան խէլաս օլայը-
տըմ » տէր տէմէզ, նակեահան էճէլ մէրգումըն
գարշըսընտա տիքիլէրէք, « հայր օլա եահու նէ
վար նիչիւն պէնի չըղըրտըն » տէյինճէ, իհթիյար
տէհշէթիւնտէն նաշի թիթրէյէրէք « աման պի-
րատէր, շու եիւքի սրբթըմա եիւքլէթմէք իչիւն
սէնի չըղըրտըմ իտի » տէմիշ :

Հէր նէ գատար սէֆիլ օլսատա ինսան
Ագըպէթ էօլիւմտէն խէվֆ իտէր հէր ան .

էօլիւմտէն խէվֆ իտէր պէնիյի պէշէր
Պէօյէ ինալգ էյլէմիշ ճէնապը բէրվէր .

Հէման պու կըսսէտէն ալարագ հիսսէ
Նէֆսինէ սույի գաստ իթմէսիւն քիմսէ :

ԷՕԼԻԻՄ ԻԼԷ ՄԻԻՍԻԻՆ ՔԻՄՍԷՆԻՆ ՖԱՍԼԸ

Իճէլ նակեահան իհթիյար պիր ատէմին ճա-
նընը ալմաղա կէլտիյինտէ, իհթիյար ահ ու ֆէր-
եատէ պաշլայուպ վասիյէթիւնի եարմագ իչիւն
պիր միւտտէթ միւսաատէ իսթէմիշ իտէ տէ, է-
ճէլ ճէվապ վիրուպ « պէն հէր զէման սանա խա-
պէր վիրմէքտէ իտիմ նիչիւն թէքեասիւլ իտուպ
տա թէտարիքեաթտէ պուլունմատըն » տէյինճէ,
իհթիեար « աճայիպ նէ զէման խապէր վէրտին
պէն տահա շիմտի եիւզիւնի կէօրիւյօրում » տէ-

տիյինտէ , էճէլ տախի քէլամէ աղազ պիրլէ « չօգ
տէֆա գօնշուլարընը , վէ կէնճ ատէմլէրի , վէ
պազէն տախի սապի չօճուգլարը ալըպ կէօթիւր-
տիւլիւմի կէօրտիւլիւն հալտէ , պիր կիւն տէ սը-
րա սանա կէլէճէլինի նիչիւն խաթըրլամատըն ,
պա խուսուս քի վիճուտինտէ պիր զաաֆէթ հըս
իթմէյէ պաշլատըղընտա , իշպու տավէթին վազ-
թը թէգարրուպ իթտիյինի տէր խաթըր իթմէլի
տէյիլմիլիտին , իմտի մալիւմին օլտուկքի , սանա
միւսաատէ վիրմէք պէնիմ իգթիտարըմըն խա-
րիճինտէ պիր մատտէ օլմաղըլա , պա էմրը իլահի
իլէտիյին ամալըն ճէվապընը վիրմէյէ հազըր օլ
տէյուպ պիչարէ իհթիյարըն ճանընը ալմըլ :

Ղաֆլէթ ույգուսընտան պիտար օլ եահու
ճանիպի մէվլատէն պիր տավէթ տիր պու .

Վայ հալինէ էկէր էյ սէֆիլ ինսան
Սէնի ալտաթմըշսա պու Փանի ճիհան .

Էճէլ տավէթ-ճիսի աբանսըզ կէլիր
Աման գէման պիլմէզ բէք անսըզ կէլիր .

Եա միւքեաֆաթ եա ճէզայէ հազըր օլ
Ամալինէ կէօրէ հազըր նազըր օլ .

Միւմիւնէ իքսիրի ազէմ տիր էճէլ
Միւճէրրէտ պայիսի խուրրէմ տիր էճէլ .

Էճէլ նէֆսի խէլաս էյլէր խաթատէն
Գուրթարըր հէր նէվի տէրտ ու պէլատէն .

Շօլ տավէթի հազգա ամատէ օլ սէն
Ֆըսգ ու Ֆէսահաթտէն ազատէ օլ սէն .

Նիյգ ու պէտի Փէրգ իթ զաֆլէթտէ գալմա
Նէֆսինէ ույուպտա զիլլէթտէ գալմա .

Սօնրա պէնիմ կիպի բիւշման օլուրսուն
Պէնտէն պէթէր հալի եաման օլուրսուն .

Էֆսանէ զանն իթմէ սէօզիւմ էվլատում
Տինլէ անը իքի կէօզիւմ էվլատում .

Սէնին չիւն եազըլտը պունճա միսալլէր
Իչպու հիքեայէլէր պու զարիպ հալլէր .

Օգույուպ անլէրի հալին ըսլահ իթ
Տազըլ օլ պատէզին թէրքը կիւնահ իթ .

Նէֆսինի խաթատէն իտէ կէօր պէրի
Տայիմա Փիքը էյլէ Պիտար քէմթէրի .

Թա քի պու ճիհանտէ բահէթ օլասըն
Հէմ տախի նայիլի ճէննէթ օլասըն .

ԻԱԹԻՄԵՑԻ ԷՄՍԱԼԻ ԵԶՈՎՐՈՍ

HARVARD UNIVERSITY

<http://lib.harvard.edu>

If the item is recalled, the borrower will be notified of the need for an earlier return.

WIDENER
JUN 17 2008
FEB 25 2008
CANCELLED

WIDENER
JAN 10 2007
FEB 8 2008

WIDENER
JAN 28 2008
FEB 2 2008

Thank you for helping us to preserve our collection!

3 2044 004 429 395

